

המפתח

לחיות באור הפרשה

עם תורה דעתיקה
סתימאה דעתיקה
לאתגליא לעתידי-לבא

יו"ס בעזרה ע"י "מכון אור האורות"
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

האזנה

B48148@gmail.com

ל'לקוטי-מוהר"ן' על התורה ומועדיה

גליון 84

חג הסוכות תשפ"א

חג הסוכות | ארבעה מינים | כלליות שלש-רגלים | הלולת רבנו ז"ל
הושענא רבה | שמיני-עצרת ושמחת-תורה | פרשת וזאת-הפריה

עם 'לקוטי תפלות' לחג הסוכות, שלש-רגלים,
הושענא רבא, שמיני-עצרת ושמחת-תורה

חג הסוכות

א. ח"א נא, א-ב-ג-ד - יש 'שכל' שאדם משיג
אותו על-ידי הקדמות רבות, והשכל הזה מכנה בשם
'אחור'. ויש 'שכל' שבא לאדם בלא שום הקדמה,
אלא על-ידי 'שפע אלקי', וזה מכנה בשם 'קדם', בשם
'פנים' וכו'.

ואי-אפשר לבוא ל'שפע אלקי' הנ"ל - אלא על-ידי
שיקדש פיו והטמו ועיניו ואזניו וכו', הם בחינת
"שבעת הנרות" (במדבר ת, ב) - ו"פני המנורה" (שם)
הינו 'שפע אלקי' הנ"ל.

ול'שפע אלקי' הזאת, זוכין על-ידי 'מצות סכה' - פי
'סכה' הוא בחינת "שסכה ברוח-הקדש" (מגלה יד), פי
'רוח-הקדש' הוא 'שפע אלקי'.

ו'ספה' הזאת - היא בא על-ידי "שבעה עננים" (ספרי
בהעלותך כח), הינו בחינת "שבעת הנרות" הנ"ל שעל-
ידם האדם משיג "פני המנורה", הינו 'ספה', הינו
'שפע אלקי'.

ו'רוח-הקדש' נקרא על שם ה'חכמה', שהיא 'רוח
חכמה' הפא מ'קדש'.

וזה שאמרו חז"ל (ספח יא): "מנין שאין מספכין אלא
בדבר שאין מקבל טמאה ובדבר שגדולו מן הארץ,
שנאמר (בראשית ב, ו): 'ואד יעלה מן הארץ' - מה אד'
הוא דבר שאין מקבל טמאה ואין גדולו אלא מן
הארץ וכו'".

ו'אד' - הן הן אלו ה'עננים' הנ"ל, והן בחינת 'קדש',
וגדליו מן הארץ. פי צריך המקבל הזה להיות 'חכם', פי
הקדוש-ברוך-הוא 'יהב חכמתא לחכימין' (דניאל ב,
כא), בבחינת (שמות לא, ו): "ובלב כל חכם לב נתתי
חכמה".

ו'ספה' הנ"ל, הינו 'רוח-הקדש', 'שפע אלקי' - הוא
בחינת 'מקיפין' - שה'שכל' הזה הוא גדול עד למאה,
עד שאין המוח יכול לסבלו ואין נכנס במוח, אלא הוא
מקיף את הראש.

כמו שאנו רואים כמה חכמות עמוקות שאין יכלת
במה האנושי להבין על בריו וכו', כמו הידיעה
וה'בחינה' וכו' - שאין נכנס בפנימיות המוח, כראש
מקיף אותו מבחוץ, וה'שכל-הפנימי' מקבל חיותו
מה'מקיף' הזה.

וְכָל עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּעוֹלָם־הַזֶּה - הוּא בְּשִׁבִיל זֶה, שִׁיזְכֶּה לְהַשִּׁיג ה'מְקִיפִין', שֶׁהֵם עֵקֶר שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם־הַבָּא'.

וְדַע: שִׁזְזָה עֵקֶר כַּח הַבְּחִירָה - כְּלִי־זְמַן שֶׁהַשֶּׁכֶל אֵין כָּל כָּךְ גָּדוֹל לְהַבִּין ה'יְדִיעָה וְהַבְּחִירָה, אֲזִי כַח הַבְּחִירָה עַל מְקוֹמוֹ, כִּי יֵשׁ בְּיָדוֹ כַּח לְבַחֵר הַחַיִּים אוֹ הַפּוֹכּוֹ.

אָבֵל כְּשִׁיכַנְס ה'מְקִיף' הַזֶּה לַפְּנִים, וְאֵז יִתְגַּדֵּל הַשֶּׁכֶל הָאֲנוּשִׁי וְיִתְגַּלֶּה לְאֲנוּשֵׁי ה'יְדִיעָה וְהַבְּחִירָה' - אֲזִי יֵצֵא מִגִּדְרֵי הָאֲנוּשִׁי לְגִדְרֵי מַלְאָךְ, וְיִתְבַטֵּל ה'בְּחִירָה'.

וְזֶה זֶה עֵקֶר כַּח הַבְּחִירָה, זֶה שְׂאִין יוֹדֵעַ הַשֶּׁכֶל שֶׁל ה'יְדִיעָה וְהַבְּחִירָה' וְכוּ'. [עֵינִי לְקוֹטֵי־הַלְכוֹת, הַלְכוֹת סְפָה א - עַל־פִּי הַתּוֹרָה הַזֶּה].

ב. ח"א נט, ז - וְזֶה בְּחִינַת ה'חֲלִי נוֹפֵל' רַחֲמָנָא־לְעֻלְמֵךְ - הֵינּוּ: כְּשֶׁהַדְּמִים מִתְגַּבְּרִין וּמִתִּיזִין לְהַמּוֹת, וְעַל־יְדִידֵיהֶם נִלְחָץ הַמּוֹחִין, וְרוֹעֵשִׁין הָאֵיבָרִים. כִּי ה'מּוֹח' הוּא שְׂרֵי צְבָא, וְכִשְׁהַשׁוֹנֵא בָּא עַל ה'שְׂרֵי־צְבָא, אֲזִי רוֹעֵשִׁים כָּל צְבָאִיו, כִּי כָּל־ם תְּלוּיִים בּוֹ. וְאֲזִי הַשְּׂכִינָה נוֹפֶלֶת חֶסֶד וְשָׁלוֹם, בְּבְחִינַת (עמוס ט, י): "סַפַּת דְּוִיד הַנּוֹפֶלֶת".

וְעַל־יְדֵי ה'תְּקוּן־הַכְּלָי' שְׁמַעוֹרֵר הַמּוֹחִין, וּמִמְשִׁיף לְבַנּוּגִית לְהַגִּידוֹ, בְּבְחִינַת (קהלת ט, ח): "בְּכָל עֵת יִהְיֶה בְּגִידֶךָ לְבָנִים" - אֲזִי נִתְרַפֵּאת מ'חֹלְאֵת הַנִּפְלֵחָה'. וְאֲזִי: "נִפְלָה וְלֹא תוֹסִיף, קוֹם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל" (עמוס ה, ב).

ג. ח"א ל, ו; ח"א קלה - וְעַל־כֵּן יֵשׁ אַרְבַּע בְּחִינּוֹת בְּכָל רֶגֶל וְכוּ', ב'סְפוֹת' הִיא אַרְבַּעָה מִיָּנִים - בְּגִיד ה'מַלְכוּת', שֶׁהִיא בְּחִינַת דְּלָת', שִׁיּוֹצֵאת בְּיוֹם־טוֹב מִבֵּין הַקְּלָפוֹת - שְׁצָרִיף לְהַעֲלוֹתָהּ אֶל 'אוֹרֵי־הַפְּנִים', עַל־יְדֵי שְׂמֵחוֹת הַמַּצּוּוֹת שְׂמַתְקַבְּצִין לְתוֹךְ הַרְגָּלִים.

ד. ח"א לג, בסוף - בְּסְפוֹת אֲנוֹ עוֹסְקִין לְגִלוֹת מַלְכוּתוֹ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, וְאֶפְלוּ לְכָל הַשְּׁבָעִים לְשׁוֹנוֹת הַעֲבוּ"ם, שִׁזְזָהוּ סוּד ה'שְׁבָעִים פָּרִים' שְׂמַקְרִיבִין בְּשִׁבִילֵם בְּסְפוֹת.

וְזֶהוּ שְׂאֵנוֹ אוֹמְרִים אַחֵר נְטִילַת לוֹלֵב וְהַקְּפוֹתָיו: "לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ, כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד" (מְלָכִים־א ח, ט).

ה. ח"א לה, ז - כְּשֶׁאָדָם עוֹסֵק בְּמִשְׁאֵל־וּמְתָן כְּלִי־כָף בְּאֲמוּנָה, כְּמוֹ רַב סְפָרָא, וּמְקִים (תְּהִלִּים טו, ב): "וְדַבֵּר אֱמֶת בְּלִבְבוֹ" (מְפוֹת כד), זֶה הַבְּחִינָה נַעֲשֶׂה ה'חֲשֵׁמ"ל, הֵינּוּ מְלַבּוֹשׁ, סְבִיב ה'אֲמוּנָה'.

וְאֲזִי "אֲמָא מְסַכְכַּת עַל בְּנֵהָא" (תְּקוּנֵי־זֶהר ב), שְׁלֵא יִינְקוּ מִמֶּנָּה. וְהִיא: "אִם לְבִינָה תִקְרָא" (מְשָׁלִי ב, ג), ו"בִּינָה לְבָא" (תְּקוּנֵי־זֶהר יז, פְּתַח אֲלִיָּהוּ). וְזֶה שְׂמַקְמִים: "וְדוֹבֵר אֱמֶת בְּלִבְבוֹ", אֲזִי "אֲמָא מְסַכְכַּת עַל בְּנֵהָא", שֶׁה'לֵב' עוֹשֶׂה ה'חֲשֵׁמ"ל, הֵינּוּ מְלַבּוֹשׁ, סְבִיב ה'אֲמוּנָה', שְׁלֵא יִינְקוּ

מִמֶּנָּה הַחִיצוֹנִים. - וְהַחֲשֵׁמ"ל הַזֶּה, מְלַבֵּישׁ "הַמְּאוֹר הַקָּטָן" (בְּרֵאשִׁית א, טז), הֵינּוּ ה'אֲמוּנָה, בְּבְחִינַת: "אֲמָא מְסַכְכַּת עַל בְּנֵהָא".

ו. ח"א מח - 'צירי', זה בחינת: 'וייצר' (בְּרֵאשִׁית ב, ז) - "יְצִירָה לְטֹב יְצִירָה לְבִישׁ, יְצִירָה לְשֹׂכֵר יְצִירָה לְעֵנָשׁ" (זֶהר בְּרֵאשִׁית כז, בְּרִכּוֹת סא), בְּחִינַת 'דִּין וְרַחֲמִים'. בְּחִינַת 'בִּינָה' שֶׁשֶּׁם נוֹצֵר הַגִּדֵּל וְכוּ'. וְהִיא בְּחִינַת 'סְפָה', כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (תְּהִלִּים קלט, יג): "תְּסַכְכֵנִי בְּבִטָן אֲמִי".

וְהִיא בְּחִינַת 'כַּח הַתְּפִלָּה' - מֵה שְׂמַתְפַּלְלִין בְּכַח, שְׂמַכְנִים כָּל כַּחוֹ בְּאוֹתִיוֹת הַתְּפִלָּה, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים לה, י): "כָּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרֶנָּה", בְּחִינַת (אִיּוֹב י, יא): "וּבַעֲצָמוֹת וְגִידִים תְּשַׁכְּכֵנִי".

וְאֵלוֹ הַדְּבּוּרִים שְׂמַדְבֵּר בְּכַח - הֵם עֲצָמֵן ה'דְּבּוּרִים' שֶׁל הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא, בְּחִינַת ה'סְפָה', בְּחִינַת ה'עֲשָׂרִים־וְשָׁמוֹנָה אוֹתִיוֹת דְּמַעֲשֵׂי־בְּרֵאשִׁית', בְּחִינַת 'אַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל', כִּי עֵקֶר 'אַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל' עַל־יְדֵי 'כַּח מַעֲשִׂיו', כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (תְּהִלִּים קיא, ו): "כַּח מַעֲשִׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ, לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם".

וְזֶה (יִשְׁעִיָּה נא, טז): "וְאֲשֶׁם דְּבָרֵי בְּפִיךָ" - אֲזִי (שֵׁם): "וּבַצֵּל יְדֵי כְּסִיתֶיךָ" - שֶׁהִיא בְּחִינַת 'סְפָה', בְּחִינַת 'צֵל יָד', "חַבּוּק יָד יָמִין" (זֶהר פְּנִיחָם רִיד:).

אָבֵל הַדְּבּוּרִים שְׂאִינָם דְּבּוּרִים קְדוּשִׁים - גּוֹרְמִים שְׂנַתְעוֹרֵר חֶסֶד־וְשָׁלוֹם 'סַפַּת נוֹצְרִים', 'סַפַּת עֲבוּ"ם', 'חַבּוּק דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא', כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (תְּהִלִּים קמד, חִיא): "אֲשֶׁר פִּיהֶם דְּבַר שְׁוֹא וְיִמִּינָם יָמִין שְׂקָר".

וְנִפְגַּם בְּחִינַת 'סְפָה' - וּמִתְגַּבֵּר ה'גִּלוֹת', וְנִתְרַחֲקִים מ'קִדְשַׁת אַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, וְנִתְעַלַּם ה'אֱמֶת, וְהַרְבִּי־ה'אֱמֶת, וּמִתְגַּבֵּר חֶסֶד־וְשָׁלוֹם רִיב וּמַחֲלָקָת, וְנַעֲשֶׂה מ'דְּבִי' רִיב'.

וְזֶה פְּרוּשׁ (תְּהִלִּים לא, כא): "תִּצְפְּנָם בְּסְפָה מְרִיב לְשָׁנוֹת" - כִּי כְּשֶׁלְּשׁוֹנוֹת שֶׁל עֲבוּ"ם' גּוֹבְרִים חֶסֶד־וְשָׁלוֹם - אֲזִי "הַשְּׂכִינָה הִיא רִיב עַם־קְדְשָׁא־בְּרִיךְ־הוּא עַל בְּנֵהָא בְּגִלוֹתָא, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (מִיכָה ג, ב): 'שְׂמַעוּ הָרִים רִיב'" (תְּקוּנֵי־זֶהר מד:). כִּי בְּאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל אִי־הִי רִיבִי' (שֵׁם מה:), שְׂנַתְהַפְּדֵי אוֹתִיוֹת רִיבִי' וְנַעֲשֶׂה רִיבִי'.

וּבְשִׁבִיל זֶה, 'סְפָה', הֵינּוּ תְּפִלָּה בְּכַח' - הִיא 'סְגָלָה לְבָנִים' - וּמַצֵּלַת מְרִיבִי וּמַחֲלָקָת, בְּחִינַת: "תִּצְפְּנָם בְּסְפָה מְרִיב לְשָׁנוֹת". וְנִדְחָה ה'שְׂקָר, וּמִתְגַּבֵּר ה'אֱמֶת, וְנִתְגַּלֶּה ה'רִיבִי' ה'אֱמֶת' שְׂבִדוֹר, וְעַל־יְדִידֵיהֶם הַכָּל יַחְזְרוּ לְהַשִּׁיב־יְתִבְרָךְ, אֶפְלוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם, "לְעַבְדוֹ שְׂכָם אֶחָד" (צְפַנְיָה ג, ט).

וּבְשִׁבִיל זֶה: "וְתִתְפַּלֵּל חֲנָה עַל ה'" (שְׂמוּאֵל־א א, י) - "עַל" דִּיקָא, שֶׁהִיא בְּחִינַת 'סְפָה'.

גם ארץ־ישראל, סגלה לבנים, כמו שאמרו רז"ל (ראשי־שנה טז: על בראשית יב, א): "לך לך מארצה - ושם תזכה לבנים". כי (תהלים קכז, ג): "נחלת ה' בנים", מחמת (שם): "שכר פרי הבטן", שכר ספה, בחינת: "תספני בבטן אמי".

וזו בחינת (מ"כ ה, ח): "הגיד לך אדם מה טוב, ומה ה' דורש ממך, כי אם עשות משפט, ואהבת חסד, והצנע לכת עם אלקיך".

"עשות משפט" - "זה הדין" (מפז כד), בחינת (שיר השירים ב, ו): "שמאלו תחת לראשי".

"ואהבת חסד" - זה בחינת 'חסדים הפנימיים'.

"והצנע לכת" - זה בחינת 'מקיפים', בחינת 'ספה'. כי 'דפנות הספה הם שמים כהלכתן' (ספה ו:). שהם 'נצה והוד', 'ושלישית אפלו טפח' (שם) - שהוא בחינת 'יסוד'.

וזו בחינת: "והצנע לכת". "והצנע" - זה בחינת 'יסוד', 'מגלה טפח ומכסה טפח' (נדרים כ:). ו"לכת" - זה בחינת 'נצה והוד'.

"עם ה' אלקיך" - זה בחינת ארץ־ישראל, כי "כל הדר בארץ ישראל, דומה כמי שיש לו אלוקי" (כתובת קי:). כי ארץ־ישראל נעשה מ'כח מעשיו'.

ולעתידי־לבא שיתנסו אמות־העולם עלידי מצות ספה, אז נתקים (צפניה שם): "אז אהפך אל כל העמים שפה ברורה". 'שפה' ראשי־תבות של: "שכר פרי הבטן" - הינו בחינת 'ספה' כנ"ל.

גם אז נתהפך 'ריב לשונות', ולא יהיה בחינת 'ריב' כנ"ל, ויהיה "שפה אחת לעבדו שכם אחד" (צפניה שם). ואז יתגבר אמת וכו'.

וזו פרוש: (דברים לב, נא): "על אשר מעלתם בי בתוך בני ישראל, במי מריבת קדש מדבר צו, על אשר לא קדשתם אותי בתוך בני ישראל".

"במי מריבת" - זה בחינת 'מי החסדים', בחינת 'ספה', שמצלת מ'ריב לשונות', כמו שכתוב: "תצפנם בספה מריב לשונות" כנ"ל.

"קדש" - תרגומו: "רקם", לשון 'רקם וציר', בחינת 'צירי' כנ"ל, שממנו 'צירת הולד'.

"מדבר ציון" - לשון 'ציוני הר הברזל' (ספה לב:), לשון 'תמרים' (שם), לשון 'תמורה וחלופ'.

פרוש: כי הקדוש־ברוך־הוא צוה להם שידברו אל הסלע, כדי שילמדו ישראל קל־וחמר על שכר וענש, כפרוש רש"י (דברים לב, נא - דבור־המתחיל על אשר לא קדשתם אותי), והם פגמו בה'דבור', וגרמו חס־ושלום התגברות

של ה'ריב לשונות', וגרמו התגברות 'מין שקר', כמו שכתוב (תהלים קמד, ח"א): "אשר פיהם דבר שוא ומינם ימין שקר" וכו'.

וזו פרוש: "ציון" - לשון 'תמורה', תמורת 'קדש', תמורת 'צירי', תמורת 'ספה דקדשה' - נעשה 'ספה בקלפה' חס־ושלום.

ובשביל זה ענשם: "כי מנגד תראה ושמה לא תבוא" - כי ארץ־ישראל הוא מ'כח מעשיו'.

[ב'שית־שקרי־קדש ח"ב תקמ: תורה הנ"ל נאמרה באסרו־חג ספות שנת תקס"ג (היי־מורה"ן נט), שנה ראשונה להתקבצות מזהר"ת ז"ל. ושם בתורה, כלול ומרומז היסורים שעברו על מזהר"ת באותו עת - דהינו: מענין 'תפלה־בכח', שרדפו אותו בני עירו ומשפחתו על זה שהתפלל בכחות. וכן מענין ה'צער־גדול־בנים' שסבל מזה, שהיתה זוגתו מפלת פמה פעמים, ולא יכלה לגמר הריונה, ואז היתה גם מעברת - ופעל רבנו לטובתו, ובראש־חדש כסלו נולד לו בנו הראשון רבי שכנא].

ז. ח"א מט, ה - "אשה יראת ה'" (משלי לא, ל), היא בחינת 'עצה'. - כשה'תפלה', הינו בחינת 'מלכות', בשפלות ובקטנות, בבחינת: "עצתו נופלת" (סנהדרין כב) - צריך להקים אותה, בבחינת (עמוס ט, יא): "אקים את ספת דוד". ו'ספה' - "זו שרה שסכתה ברוח־הקדש" (מגלה יד), ו'שרה' זה 'מלכות', בבחינת (משלי יט, כא): "עצת ה' היא תקום". וזה 'עליות התפלה בלחש', שהיא 'עבודה שבלב' (תענית ב). (עין בפנים - ועין באריכות ב'לקוטי־הלכות' ספה ז: ש'ספה' היא בחינת 'תקון העצה').

ח. ח"א פ (ענין 'שמחת בית השואבה') - "ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה" (ישעיה יב, ג), תרגם אונקלוס: "ותקבלון אלפן חדת". הינו: שעלידי התשועה, יבוא תורה ואלפן חדת מאת הבורא יתברך, לכל אחד לפי מדרגתו. (עין לקוטי־הלכות 'ראש־חדש' ה, כג; נדרים ג, ל; מילה ה, טז; הלואה ה, ג; ועוד).

ט. ח"א קיב (ענין 'צעקת הושענא') - אה־על־פי שאי־אפשר לו לדבר שום דבור בתפלה ותחנונים, מגדל החשך והבלבול המסבב אותו מאד מאד מפל צד, אה־על־פיי־כו, על־כל־פנים יראה לדבר הדבור באמת, באיזה מדרגה נמוכה שהוא. כגון למשל, שיאמר: "ה' הושיעה" באמת. אה־על־פי שאינו יכול לדבר בהתלהבות והתעוררות פראווי, אה־על־פיי־כן יאמר הדבור באמת, כפי מה שהוא.

ועל־ידי הדבור־האמת - יזכה לראות הפתחים שבתוך החשך. ועל־ידי־זה יזכה לצאת מחשך לאור, ולהתפלל כראוי.

י. ח"א קנו (על־פי לקוטי־עצות, מועדי ה' ספות ב) - על־ידי 'מצות ספה', זוכין ל'טהרת־הלב'.

ועל־ידי־זה זוכין לפרש שיהתו היטב לפני השם יתברך פראוי, לדבר בכל פעם דבורים חדשים שהם בחינת רוח־הקדש.

יא. ח"א רסו; חיי־מוהר"ן נו - כשפוגמין ואינן נזהרין ב'מצות ספה' פראוי - נופלים משפע של אדם לשפע של בהמה, ועל־ידי־זה בא מיתת בהמות וחיות בלא זמנם רחמנא־לצלון. ויורדין על־ידי־זה ממדרגת בני אדם, למדרגות שאר בעלי־חיים. וכשבני אדם יושבים בספות פראוי - על־ידי־זה הם במדרגתן.

פי 'ספה', בחינות "אמא דמסכבא על בנין" (תקוני־זהר ב.), בחינות: "אם לבינה תקרא" (משלי ב. ג.). וזהו בחינות ההבדל שבין גדר אדם לגדר בהמה, כמו שאמרו רז"ל (ברכות י על תהלים קג. ב): "ברכי נפשי את ה' ואל תשכחי כל גמוליו", "שעשה לה דדים במקום בינה", שהאדם יונק מ'דדי אדם' שהוא במקום בינה, בחינות "אם לבינה תקרא", בחינות "ספה" - אבל הבהמה יונקת מ'דדי בהמה' שהם למטה.

ועל־כן כשפוגם במצות ספה - אזי נופל מבחינות 'דדי אדם', שהם במקום 'בינה', בחינות 'ספה', ונופל לבחינת 'דדי בהמה', ויונק משם. - נמצא: שיונק משפע של הבהמה, ועל־כן יונק את חיותם, ועל־ידי־זה הם מתים, על־ידי שנוטל מהם את השפעתם.

ולפי הפגם שפגם בספה - כן הוא נפילתו, וכן נוטל את השפע של הבהמות, וכמו־כן גורם מיתות הבהמות והחיות.

וזהו בחינת (בראשית לג. יז): "ולמקנהו עשה ספת" - פי 'הספה' הוא בשביל 'מקנהו' (להבנת הדברים לעובדא ולמעשה - עין ב'לקוטי־הלכות, הלכות מקדוּמ־מכר ד).

[ב'שיח־שרפיי־קדש ח"ב רעט: בעת שנכנס רבנו לדור בברסלב (אלול תקס"ב) - היתה שם מגפה לבהמות הנקרא 'פאיד', שהבהמות היו נופלות ומתות לרב, ואז אמר רבנו את התורה שבלקוטי־מוהר"ן ח"א רס"ו: "דע שמיתת בהמות" וכו' - ונפסקה המגפה].

יב. ח"א רסו; חיי־מוהר"ן נו - על־ידי שמקימין 'מצות ספה' פראוי - יכול לבנות 'בית', ואינו מזיק לו לממונו.

פי העוסקין בבנין, מזיק להם, כמו שאמרו רז"ל (סוטה יא): "כל העוסק בבנין מתמספן", פי צריך לבנות ה'בית' ב'חכמה' ו'שכל', ואזי אין מזיק לו הבנין, ואזי ראוי לו לבנות בית, כמו שכתוב (משלי כד. א): "בחכמה יבנה בית, ובתבונה יתבונן, ובדעת חדרים ימלאו" וכו'. - אבל כשבונה בלא שכל, אזי מזיק לו, ומתמספן וכו'.

ועל־כן על־ידי ה'ספה' שהיא בחינת 'שכל', בחינות (שם ב. ג.): "אם לבינה" - יכול לבנות 'בית', בבחינת: "בחכמה יבנה בית".

וזה בחינת (בראשית לג. יז): "ויעקב נסע ספתה ויבן לו בית" - שעל־ידי 'מצות ספה', התר לו לבנות.

[ב'שיח־שרפיי־קדש ח"ב רעח: תורה רס"ו נשתלשלה על־ידי השיחה בימי־מוהר"ן (ח"א לט): שאמר רבנו ז"ל לרבי אהרן הרב מברסלב: "שביתו הוא כמו ספה" וכו'!

והנה הספור בימי־מוהר"ן' שם: גליל שבת־קדש פרשת בראשית, נכנס הרב דפה (רבי אהרן הנ"ל) אצלו בשעת הסעודה כדרכו תמיד, ענה ואמר לו אז רבנו ז"ל דברי צחות: "שביתו כמו ספה" וכו' - פי אז ירדו גשמים, ובית הרב לא היה מקרה היטב, ומן הסתם ירדו הגשמים לביתו כמו לתוך הספה].

יג. ח"א רסו; חיי־מוהר"ן נו - על־ידי שנכנסין בספה, נעשים בעצמם בבחינת ה'תורה', פי מבחינת 'ספה', יוצאת כל התורה (עין בפנים, ולהלן במערכת 'שמחת תורה').

יד. ח"ב א, ה - ב'ספות' נתתקן 'תאות אכילה', פי 'ספות' נקרא: "חג האסיף" (שמות כג. טז; לד. כב), "שאוסף כל מיני מאכל" (רש"י שם). וזהו בחינת 'תקון תאות־אכילה' - פי "אינו דומה מי שיש לו פת בסלו, למי שאין לו" (יומא עד:).

טו. ח"ב ד, ו - בכל יום־טוב ויום־טוב, עשה השם־יתברך עמנו אותות נוראות, שהם הפך הטבע, שעל־ידי־זה נתגלה הרצון: "שהכל ברצונו, ואין שום חיוב הטבע לכל" - ב'ספות' - 'הקף ענני כבוד' וכו'. (עין באריכות להלן במערכת 'שלי־דגלים').

טז. ח"ב ה, יד - 'ספה', זה בחינת 'תקון המלאך' - פי 'סופ"ה' בגימטריא 'מלאך', בחינת 'חלום על־ידי מלאך', שנעשה על־ידי 'תקון המחין והתפליון', בחינת 'תקון־הברית'.

ועל־כן 'ספות' הוא 'זמן שמחתנו', בחינת 'שמחה של תפליון' - לתן חזוק לה'מלאך', כדי שלא יזיקו ה'מאכלים' לקלקל את ה'חלום', שלא לבא לידי 'טמאת קרי' חס־ושלום על־ידי ה'מאכלים'.

פי 'ספות', הוא "חג האסיף" (שמות כג. טז; לד. כב), "שאוסף כל מיני מאכל" (רש"י שם). ועל־כן אז צריכין 'שמחה' - לחזק את ה'מלאך', שזהו 'תקון המאכלים' - ועל־כן אז הוא 'זמן שמחתנו'. (עין בפנים).

יז. ח"ב ז, ו - "והג האסיף תקופת השנה" (שמות לד. כב). יש 'מקיפים' שהם בחינת 'מים', ויש 'מקיפים' שהם בחינת 'שנים', בחינת: "תקופות הימים" (שמואל־א א. א. ט), "תקופות השנים" (שמות לד. כב; דברי־הימים ב. כד. כג). ו'השגות מקיפים' הלכו - זה עקר התענוג

והשעשוע של עולם-הבא, אשרי מי שזוכה להשיגם.

יח. שבחי-הר"ן ח"ב יז"ח - תכף באשר נשמע לאנשי ארץ-ישראל היושבים בצפת ובטבריה: "שרפנו ז"ל הוא בחיפה!" - שלחו הגדולים והצדיקים אשר שם: "לבקש את רבנו ז"ל: שיסע אליהם!" - והביאו לו אגרות מגדולי הצדיקים: שפלם מבקשים אותו: "לבוא לטבריה על חג הסופות!" - והוא לא השגיח על כל זה.

ואמר להאיש שהיה עמו: "לקנות לו אתרוגים!" - והלך אל החכם החונה שם, ונתן לו עשרים פארעס (מטבע טורקי), והלך אל שדה ישמעאל, והביא לו שלשה אתרוגים מבחרים ויפים מאד וכו'.

ובחלי-המועד סבות, הלכו כל העולם, וגם רבנו עמקם, למערה של אליהו-הנביא. ושם עשו כל העולם שמחה גדולה ורקודין ומחולות, והוא לא היה שמח כלל, רק ישב שם בהכנעה גדולה ובלב-נשבר.

יט. שיחות-הר"ן פז - "כי נער ישראל ואהבהו" (הושע יא, א). 'אהבה' זה בחינת 'ימין', בחינת 'חבוק יד ימין', בחינת 'ספה'. וזה נעשה על-ידי הבכיה שבוכין בימים-נוראים, בחינת "נער ישראל", בחינת "נער בכה" (שמות ב, ו).

כ. חיי-מוהר"ן פד (הספור מהכסא) - ובאתי להכסא, וראיתי שם: ראש-השנה ממש, וכן יום-כפור ממש. וכן סבות ממש וכו'. - "כ'רסיה שביבין ד'י נ'ור" (דניאל ז, ט), ראשי-תבות 'שדכ'ן, כי על-ידי ה'כסא' נעשין 'שדוכין'. גם 'כרסי'ה' ראשי-תבות: "ראש השנה, יום ב'פור, ס'בות".

כא. חיי-מוהר"ן נט; ימי-מוהרנ"ת ח"א לט - מאמר "בראשית לעיני כל ישראל", סימן ס"ז (ח"ב) - נאמר ב'שבת-בראשית' תק"ע.

אחר-כך בליל שבת-קדש שהוא 'פרשת בראשית', נכנס הרב ד"ר רבי אהרן ז"ל הרב מברסלב) אצלו בשעת הסעודה בדרך תמיד.

ענה ואמר לו רבנו ז"ל דברי צחות: "שביתו כמו ספה" וכו'! - כי אז ירדו גשמים, ובית הרב לא היה מקרה היטב, ומן הסתם ירדו הגשמים לביתו כמו לתוך הספה.

ואחר-כך ענה ואמר: "בשביל שאין 'בעל-הבית' - דהינו: שאין הרב משגיח היטב כמו 'בעל-הבית'" וכו'! (זה בחינת המבאר שם בתורה הנ"ל, בענין ה'ראש-בית', שיש להעולם 'בעל-הבית', שהוא משגיח על העולם).

[ב'לקוטי-הלכות', מתנה ג, ה: התורה "בראשית" (ח"ב טז) - נאמרה לענין 'ספות' גם-כן - כמובן למי שהיה אז בעת שנאמרה תורה זאת].

כב. חיי-מוהר"ן פט - סדר הזמנים של כל השנה, דהינו: ראש-השנה, יום-כפורים, סבות, הושענא-רבא, שמיני-עצרת, וכו' - בכל זמן מאלו הזמנים, אין אני כמו מקדם (אז ס'קומט די צייט, בין איך נישט דאס וואס פריער).

המובן מדבריו היה: שבכל אלו הזמנים הוא בא על השגה ודעת חדש לגמרי, ואינו עובד השם-יתברך באלו הזמנים, עם העבודה שעבד כבר באלו הזמנים בשנים שעברו, רק בכל שנה ושנה, הוא בא על השגה חדשה לגמרי, ויש לו עבודה חדשה.

כג. חיי-מוהר"ן קמב - בפשא מארץ-ישראל אמר: בדרך הזה השגתי קיום כל התורה, שאפלו אם היו מזכרים אותי לישמעאל במדינות רחוקות שאין שם שום יהודי, והוא ישלח אותי לרעות בהמות, ואפלו אם לא אדע מתי שבת ויום-טוב, ולא יהיו לי 'טלית ותפלין', ולא 'ספה', ולא שום מצוה וכו' - אף-על-פי-כן הייתי יכול לקיים כל התורה בלה.

כד. חיי-מוהר"ן קסד - בפילה הראשונה של סבות תקס"ח, בעת שהתחיל אצלו חלי ההוסט, שאל תבת 'הוסט' מה היא בלשון נכרים! - ובתחלה לא הבינו בונתו.

ואחר-כך דבר מזה: שב'לשונם 'אשפיזא' [אורח - גאסט] נקרא 'הוסט'! - ושוב לא דבר בענין זה. והזכיר אז מאמר רז"ל: שהיו רגילים לדבר בלשון חכמה, "רבי אבהו פד הוי משתעי בלשון חכמה" (ערובין נג), וכיוצא בזה.

והנראה היה: שרמז בשיחתו הקדושה, לענין ה'אשפיזין' על-אין שנכנסו אל ה'ספה' - ואין אתנו יודע עד מה (ועין שם עוד בפנים בענין: שבכל הדברים שבעולם ובכל הלשונות הגוים יכולים למצא אלקותו יתברך).

כה. פרפראות-לחנמה ח"א סא - מספרים אנ"ש מענין הסתלקותו הקדושה של רבנו ז"ל, ביום רביעי של סבות שחל אז ביום שלישי: איך שישב על מטתו בחלישות גדול מאד, ואחז הלולב עם האתרוג בידו, ואמר בקול נעים קול דממה דקה קדש ונורא מאד, את תפלת ההושענא של "אבן שתיה!" - עמוד והתבונן והתפלל עד היכן הדברים מגיעים, ואי-אפשר להאריך בענינים גבוהים ורמים ונשגבים נסתרים באלו פמובן.

כו. השתפנות-הנפש, בהקדמה - פעם-אחת בימי הספות הקדושים, כשהקיף רבנו ז"ל את הבימה בהאתרוג ומיניו, ראו אנשיו אחר-כך על הקרקע, במקום שהלך סביב הבימה, שנתלחלח הקרקע מהדמעות שלו, ששפך אז בעת הקיפו את הבימה. (שם).

כז. עלים-לתרופה, ערב סנות תר"א - דערווייל האבן מיר ברוך-השם די 'פליגל' פון דער

'סופה' אויפגעוויבן. דעם 'אָתרוג-מהודר' האב איך איצט אויך געזעהן. [בנתיים הגבחנו ברוך-השם 'כנפי הסכה' - ה'אָתרוג-מהודר' גם ראיתי אותו עכשיו].

כח. אַנְיֵה־בְּרֻזְל, שִׁיחַוֹת־וְסוּפוּרִים מְרַבְּנוּ ז"ל יז; שִׁיחַ־שׂוּפֵי־קֹדֶשׁ הַחֹדֶשׁ ח"ג תצו - איש אחד עשה סכה יקרה, ועלה לו בסכום רב, ובקש את רבנו זצוק"ל על קדוש להסכה, והלך עמו מוהרנ"ת.

והעיר מוהרנ"ת: "שהסכה אינה עליפי הדין!" - ורבנו ז"ל שתק, ומחמת שמוהרנ"ת הסתכל תמיד עליפני רבינו ז"ל - כיון שראה שרבנו ז"ל שתק, וישתק גם הוא.

ובדרך חזרתם, אמר רבינו ז"ל למוהרנ"ת: "יהודי שמנגע עצמו בליכוד, ומוציא הוצאות מרבות בליכוד על הסכה - אתה בא לפסלה מחמת חמדות יתרות, ולשבר את רוחו!"

כט. אַנְיֵה־הַבְּרֻזְל, שִׁיחַוֹת־וְסוּפוּרִים

מְמוֹהַרְנ"ת ז"ל יב - פעם אחת היה רבי נחמן מטולטשין ז"ל מנגע את עצמו כל היום בעשיית הסכה של מוהרנ"ת ז"ל בערב-ספות, ובליילה אמר למוהרנ"ת ז"ל: "אם מנגעין את עצמו כל היום בעשיית הסכה, אזי טועמין טעם אחר בהסכה!" - אמר לו מוהרנ"ת ז"ל: זה לא טעמת עדין, לצעק כל היום: "רבנו של עולם, הטעימני נא טעם סכה", איזה טעם שטועמין אחר-כך בהסכה!"

ל. אַנְיֵה־הַבְּרֻזְל; שִׁיחַ־שׂוּפֵי־קֹדֶשׁ ח"א שעה

(ענין 'שמחת בית השואבה') - מוהרנ"ת ז"ל אמר: הלמוד של 'דיני-התורה, נתן לנו השם-יתברך עלידי 'משה רבנו' עליו-השלוש. והלמוד של 'קיום-התורה, נתן לנו השם-יתברך עלידי 'אדמו"ר זצ"ל! - ועליזה מרמז הפסוק (ישעיה יב, ג): "ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה" - ומתרגם יונתן: "ותקבלון אלפן חדת בחדוה מבחירי דצדיקיא".

לא. ספר-המדות, עניני 'חג-הספות' - [א]

"לכו לחמו בלחמי ושתו ביינ מסכת" (משלי ט, ה) - "לכו לחמו ב'לחמי ושתו" - ראשי-תבות 'לול'ב'. "ביין" עם האותיות - גימטריא ראשי-תבות של 'אָתרוג ה'דס ע'רבה. "מסכת" - בחינת ספות. עלי ידי מצות נטילת ארבעה מינים, ועלידי 'ספה' - אדם זוכה ל'אכילה' ו'שתיה' ו'מלבושים', וגם ל'חיות הנשמה'; עלידי 'ספה' - זוכה ל'מלבושים', בחינת: "בשומי ענן לבושו"; עלידי 'ערבי נחל' - זוכה ל'שתיה'; עלידי 'הדס' זוכה ל'חיות הנשמה'; ועלי ידי 'לולב ואָתרוג' - זוכה ל'אכילה', כי יש בהם פרי, שהם מיני מאכל (אכילה ח"ב יג; בגדים ח"ב ז). [ב] למחלקת, ילמד 'מסכת ספה' (מריבה נז).

א. ח"א י ט - ה'רגליו, הם "אפיקי מים" (תהלים מב, ב;

ועוד), כי הם בחינת "ערבי נחל" (ויקרא כג, מ), כמאמר חז"ל (ספח נג): "רגלוהי דבר-נש, אנון ערבין לה". "ערבין" - זה בחינת "ערבי נחל". "אפיקי מים" - הינו בחינת 'מרדכי ואסתר', בחינת 'ידיים ורגלים', בחינת 'המחאת-כף ורקודין'.

ב. ח"א לג, ד-ז-נסוף - ה'תורה, הינו: ה'מדות;

ה'מים, שורה בהם אהבתו יתברך-שמו, כמו שכתוב בזהר-הקדוש (בלק קצא: בראשית מו. - על תהלים מב, ט): "יומם יצוה ה' חסדו - שה'חסד, הינו ה'אהבה, הוא 'יומא דאזל עם פלחו יומין", הינו ה'מדות' וכו'. כי המדות הם צמצומים לאלקותו, שנוכל להשיג אותו עלידי מדותיו. ומחמת האהבה שאהב את ישראל, הלביש אלקותו במדות התורה.

והתורה יש בה נגלה ונסתר. והנסתר הזה, הוא 'אורייתא דעתיקא סתימאה דעתיקא לאתגליא לעתיד לבוא'. ואזי יתגלה האהבה שבדעתו.

ויכול כל אדם לפי בחינתו, לטעם טעם 'אור האהבה שבדעת', אפלו עכשו בתוך הימים - כשיקשר את לבו לדעתו וכו', הינו: שלבו ברשותו.

ואזי מקבלין המדות 'אור האהבה שבדעת', ורואה ומשיג 'אור-הגנוז' לפי בחינתו - הינו: שהצדיקים והתורה שהיה גנוז וצפון עד עתה ממנו, כשבופף לבו להדעת, אזי מקבל הלב שהוא שרש לכל המדות: 'אור האהבה שבדעת' - הוא האהבה שהיה בכל בין הקדוש-ברוך הוא לישראל קדם הבריאה.

ושמעתי בשמו שאמר: "שבִּהתורה הזאת כלולים הפנוות של לולב!" - ולא זכיתי לשמע באור הענין, אך עינתי ומצאתי קצת: כי עקר הפנוות של לולב הוא, להמשיך כל החסדים עד החוזה, להאירם אל המלכות. וצריכין לנגע הנענועים, כדי להמשיך אור משרש החסדים שבדעת, אל החסדים המתפשטים בגוף, להוסיף עליהם אור גדול משרשם שבדעת וכו'. עיני-שם ב"פרי-עץ-חיים" בשער הלולב. וגם מבאר שם: שהפנוה בענין הפתוב: "יומם יצוה ה' חסדו", ולא אמר 'יום' אלא 'יומם', שהוא הולך עם כלם, עיני-שם.

וכל-זה מבאר בהתורה הנ"ל, עליפי דרכו הנורא של רבנו ז"ל - כי מבאר שם: שעלידי 'כפית היצר', זוכה לגלות ה'אהבה, שהוא ה'חסד, שהוא 'יומא דאזל עם פלחו יומין'. דהינו: שה'אהבה, ה'חסד, מלבש בכל המדות וכו'. ומבאר שם: שיש אהבה שבדעת' שהיא למעלה מהזמן והמדות, ועלידי שמקשר לבו לדעתו,

שִׁלְבוּ בְּרִשׁוֹתָיו וְכוּ', אָזִי מְקַבְּלִין הַמִּדּוֹת אֹרֶךְ הָאֵהָבָה שְׂבֻדָּעַת וְכוּ' בְּנ"ל.

וְכָל זֶה הוּא סוּד בְּזוּגוֹת לִוְלָב הַנ"ל, שֶׁהוּא לְהַמְשִׁיךְ הָאֵרָה מִשְׂרֵשׁ הַחֲסָדִים שְׂבֻדָּעַת, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵהָבָה שְׂבֻדָּעַת, לְתוֹךְ הַחֲסָדִים שְׂבֻדָּעַת, שֶׁהֵם בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת הַמִּדּוֹת, שֶׁבְּכֻלָּם מְלַבְּשִׁים חֲסָדִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת אֵהָבָה בְּנ"ל.

וְכַל־זֶה פְּדֵי לְהַאִיר אֶל ה'מַלְכוּתוֹ, שֶׁהוּא ה'אֶתְרוּגוֹ, הַיְנוּ: פְּדֵי לְגַלוֹת מַלְכוּתוֹ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, הַיְנוּ: לְמַצֵּא אֱלֻכוֹתוֹ בְּכָל לְשׁוֹנוֹת הָעִבְרִי, וּבְכָל הַדְּבָרִים גְּשֻׁמִּים, וּבְכָל מִדּוּרֵי הַקְּלָפוֹת, שֶׁכַּל־זֶה הוּא בְּחִינַת (תהלים קג, יט): "וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה". וְכַל־זֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק שְׂבוּפָה יְצֻרוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'לוֹלָב, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'צַדִּיק' בְּיָדוּעַ, בְּחִינַת (תהלים צב, ג): "צַדִּיק בְּתִמְרוֹת יִפְרַח".

כִּי בְּסִפּוֹת אָנוּ עוֹסְקִין לְגַלוֹת מַלְכוּתוֹ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, וְאִפְלוּ לְכָל הַשְּׂבָעִים לְשׁוֹנוֹת הָעִבְרִי, שֶׁזֶהוּ סוּד הַשְּׂבָעִים־פָּרִים שֶׁמְקַרְבִּין בְּשִׁבְלָם בְּסִפּוֹת. - וְזֶהוּ שְׂאֵנוֹ אוֹמְרִים אַחַר נְטִילַת לִוְלָב וְהַקְּפוּתָיו: "לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ, כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים אִין עוֹד" (מְלָכִים א, ח, ט).

וְעַדִּין צְרִיכִין עֵינָנוּ רַבָּא, לְבַאֵר כָּל הַכּוּנּוֹת שֶׁל לִוְלָב עַל־פִּי הַתּוֹרָה הַנ"ל בְּאֶרֶץ־הַיִּטָּב. וְהַשֵּׁם יֵאִיר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתוֹ, שֶׁנִּזְכָּר לְהַבִּין דְּבָרָיו וְרַמְזוֹתָיו הַנּוֹרָאִים וְהַנִּפְלְאִים.

[בְּלִקּוּטֵי־עֲצוֹת, מוֹעֲדֵי ה' סְפּוֹת' ח: עַל־יְדֵי מַצּוֹת נְטִילַת לִוְלָב וּמִינֵי, זוֹכָה לְגַלוֹת הַדַּעַת הַקְּדוּשָׁה, לִידַע שְׂמֹאל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וּלְגַלוֹת אֱלֻכוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל מְקוֹם, אִפְלוּ בְּכָל לְשׁוֹנוֹת הַגּוֹיִם, וְלַחֲכִירוֹ יִתְבָּרַךְ וּלְהַתְקַרֵּב אֵלָיו אִפְלוּ בְּכָל הַמִּדְרָגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת, וּלְקַשֵּׁר הַדַּעַת הַקְּדוּשָׁה לְתוֹךְ הַלֵּב, שִׁיְהִיָּה לְבוֹ בְּרִשׁוֹתָיו, וְלֵאמֹר אֶת־עַצְמוֹ עִם הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ בְּאֵהָבָה, וְלֵבָא לְאוֹר הָאֵהָבָה שְׂבֻדָּעַת שֶׁהוּא אֹרֶךְ הַגְּנוּזָה, וְיִתְגַּלֵּוּ הַצַּדִּיקִים וְהַתּוֹרָה הַגְּנוּזָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְרַבֵּה שְׁלוֹם רַב בְּעוֹלָם].

ג. ח"א נד, ב - גְּדֻלַּת מַאֲד, הוּד וְהָדָר לְבִשְׁתָּה (תהלים קד, א). הַיְנוּ: כְּשֶׁרוֹצֵה לְקַח דְּבָר מ'זֶה הָעוֹלָם' שֶׁהוּא בְּחִינַת "הוּד וְהָדָר לְבִשְׁתָּה", שֶׁהֵם בְּחִינַת 'רִגְלִין' הַמְּלַבְּשִׁין בְּזֶה הָעוֹלָם - כִּי ה'רִגְלִין' הֵם בְּחִינַת 'צַח וְהוֹד', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'הוּד וְהָדָר'. כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (זֶהר מִשְׁפָּטִים צח.), "הוּד וְהָדָר לְבִשְׁתָּה, אֵלֶיךָ תָּרִי בְּדֵי עֲרֻבוֹת" וְכוּ', עֵינֵי־שָׁם. שֶׁהֵם בְּחִינַת 'צַח וְהוֹד' (זֶהר צו צב.), בְּחִינַת 'רִגְלִין' (זֶהר וַיְחִי רכ:). - כְּשֶׁרוֹצֵה לְקַח דְּבָר מ'זֶה הָעוֹלָם, יְהִיָּה בְּבִחִינַת "גְּדֻלַּת מַאֲד", שֶׁהַגְּדֻלַּת הַשֶּׁכֶל יְהִיָּה בְּמִדָּה וּבְצַמְצוּם וְכוּ'.

ד. ח"ב סז - הַדּוֹר הָאֶתְרוּגוֹ נִמְשָׁךְ מִן הַצַּדִּיק ה'רִאשִׁיבִית', שֶׁהוּא הַיְפִי וְהַפָּאָר וְהַחֵן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ. וְזֶה בְּחִינַת (ישעיה מא, ד): "קִרְא הַדְּרוֹת מִרֵּאשִׁי", בְּחִינַת הַדּוֹר הָאֶתְרוּגוֹ, שֶׁנִּמְשָׁךְ מִה'רֵאשִׁי, מִהַצַּדִּיק שֶׁהוּא הַרֵּאשׁ וְהַפָּאָר וְהַדּוֹר שֶׁל הָעוֹלָם.

וְהִנֵּה עֵקֶר ה'הַדּוֹר', הֵם 'יִשְׂרָאֵל' שְׂבָאִים מ'בְּנֵי שָׁם, אִפִּי עַל־פִּי שְׁגָם 'חֵם וְיִפְתָּה' הֵם 'תּוֹלְדוֹת נַח'. וְזֶה בְּחִינַת: "הַדּוֹר מַצְוָה עַד שְׁלִישׁ" (בְּבִא־קָמָא ט: שְׁלֹחַן־עֲרוּךְ אוֹרֵחַ־חַיִּים

תַּרְנו) - זֶה בְּחִינַת 'שָׁם', שֶׁהוּא הַשְּׁלִישׁ מִשְׁלֹשָׁה בְּנֵי נַח (סְנֵה־דִרִין קיא), שֶׁהוּא עֵקֶר הַהַדּוֹר וְהַפָּאָר. וְהוּא בְּחִינַת 'שָׁם', 'שָׁם' דִּיקָא, בְּחִינַת 'שָׁם הַקְּדָשׁ', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'פָּאָר וְהַדּוֹר' (כְּמַבָּר שָׁם בְּהַתּוֹרָה).

[בְּלִקּוּטֵי־עֲצוֹת, מוֹעֲדֵי ה' סְפּוֹת' י: הַדּוֹר הָאֶתְרוּגוֹ, נִמְשָׁךְ מִהַצַּדִּיק הַקָּמָת, שֶׁהוּא הַרֵּאשִׁיבִית שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ. עַל־כֵּן, עַל־יְדֵי אֶתְרוּגוֹ נָאֵה וּמִהַדָּר, זֹכִיךְ לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו וּלְהַכְלִיל בּוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִפְתָּחִין עֵינֵינוּ וְכוּ'. וְעַל־יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקֵי־אָמֶת, זֹכִיךְ לְאֶתְרוּגוֹ מִהַדָּר, וּלְקַסֵּם מַצּוֹת אֶתְרוּגוֹ הַיְקָרָה וְהַשּׁוֹבָה מְאֹד בְּשִׁלְמוֹת].

ה. שִׁיחוֹת־הָרִ"ן פז - לְפִי בְּחִינַת ה'יְמִים־נוֹרָאִים, רְאוּי שִׁיְהִיָּה לְנוֹ אֶתְרוּגוֹ נָאֵה'. כִּי אָמְרִי אָנֹשִׁי: 'כָּל נַעַר יֵשׁ לֹו אֲשֶׁה נָאֵה' (עֵינֵי הָעֵינֵי בְּפִנִּים). וְה'אֶתְרוּגוֹ' הוּא בְּחִינַת 'אֲשֶׁה', כְּמוֹ שְׂפָתוֹב בְּזֶהר (תְּקוּנַת־זֶהר נו:): שֶׁה'אֶתְרוּגוֹ' הוּא בְּחִינַת (שִׁיר־הַשִּׁירִים ד:): "בְּכָל־יָפֵה רַעֲיוֹתֵי וּמוֹם אִין בְּךָ". וּב'יְמִים־נוֹרָאִים' יִשְׂרָאֵל הֵם בְּבִחִינַת 'נַעַר', בְּבִחִינַת: "נַעַר בְּכֶה" (שְׁמוֹת ב, ו), וְעַל־כֵּן רְאוּי שִׁיְהִיָּה לְיִשְׂרָאֵל אֶתְרוּגוֹ נָאֵה'. - וְכִי שְׂבוּכָה בְּיוֹתֵר, רְאוּי שִׁיְהִיָּה לֹו אֶתְרוּגוֹ נָאֵה בְּיוֹתֵר.

כִּי זֶה שְׂאוֹמְרִים הָעוֹלָם: "שְׂכָל נַעַר יֵשׁ לֹו אֲשֶׁה נָאֵה" - זֶה יֵשׁ לְהַבִּין: כִּי עֵקֶר הַשֶּׁכֶל הוּא מִהַמּוֹחַ. וְהַמּוֹחַ שׂוֹאֵב מִמּוֹחַ שְׂבָעֲצָמוֹת, שֶׁהוּא נִשְׁקָה עַל־יְדֵי לַחֹת וְשִׁמְנוֹנִית הַגּוֹף וְכוּ', וְזֶהוּ עֵקֶר קִיּוֹם הַשֶּׁכֶל. וְעַל־כֵּן מִי שֶׁהוּא 'נַעַר', וְאִין שְׂכָלוֹ בְּשִׁלְמוֹת, וְנִשְׂאָר מַחוּז בְּנוֹס בְּעַצְמוֹת, וְעַל־כֵּן בְּתִזּוּגוֹ שֶׁנִּלְקַחָה מִן הָעַצְמוֹת וְכוּ', נִמְשָׁךְ אֵלָיָה רְבוּי הַמּוֹחַ שֶׁנִּשְׂאָר בְּנוֹס בְּעַצְמוֹתָיו. וְעַל־כֵּן בְּתִזּוּגוֹ נָאֵה, מִחֲמַת שֶׁנִּמְשָׁךְ אֵלָיָה רְבוּי הַמּוֹחַ, וְעֵקֶר הַיְפִי עַל־יְדֵי הַמּוֹחַ וְהַחֲכָמָה, בְּבִחִינַת: "חֲכָמַת אָדָם תֵּאִיר פְּנֵיו" (קֹהֶלֶת ח, א) - כִּי הִיא עֵצָם מַעְצָמוֹ שֶׁל זֶה שְׂאִין שְׂכָלוֹ שְׁלָם, וְנִשְׂאָר מַחוּז בְּנוֹס בְּעַצְמוֹתָיו.

וּבְקַדְשָׁה - זֶה בְּחִינַת שֶׁנִּמְשָׁכִין שְׂרָשֵׁי הַדַּעַת אֶל הָאֶתְרוּגוֹ, וְעֵינֵי בְּכּוּנּוֹת (שַׁעַר הַכּוּנּוֹת סָפָה פ"ה) סוּד אֶתְרוּגוֹ וְלוֹלָב, עֵינֵי־שָׁם.

וּלְבַאֵר קִצְתָּה: כִּי עֵקֶר הַכּוּנּוֹת, לְהַמְשִׁיךְ אֶל ה'אֶתְרוּגוֹ' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מַלְכוּתוֹ' - ה'מַחֲזִין שְׂבֻדָּעַת, הַחֲסָדִים שְׂבֻדָּעַת קִצְוֹת. אִךְ אִי־אֶפְשָׁר שִׁיְתַנּוּ הָאֵרָה אֶל הָאֶתְרוּגוֹ, כִּי־אֵם עַל־יְדֵי שֶׁמְקַבְּלִין הָאֵרָה מִשְׂרָשֵׁי הַמַּחֲזִין, מִשְׂרָשֵׁי הַחֲסָדִים שְׂבֻדָּעַת - שֶׁזֶהוּ סוּד הַנִּעְנוּעִים, עֵינֵי־שָׁם.

וְזֶה בְּחִינַת הַנ"ל - רַק שָׁם הוּא 'נַעַר' מִמֶּשׁ, וְנִשְׂאָר מַחוּז בְּנוֹס בְּעַצְמוֹת. וְכַאֵן בְּקַדְשָׁה - ה'אֵרָת הָאֶתְרוּגוֹ, עַל־יְדֵי שֶׁמִּמְשִׁכִּין בְּכּוּנּוֹת הָאֵרָת הַמַּחֲזִין שְׂבֻדָּעַת, לְתוֹךְ בְּחִינַת הַגּוֹף, וְנִתְרַבֵּה וּמֵאִיר הַמַּחֲזִין שְׂבֻדָּעַת, וּמִשָּׁם נִמְשָׁךְ הַמַּחֲזִין אֶל הָאֶתְרוּגוֹ. עֵינֵי שָׁם הֵיטֵב ב'כּוּנּוֹת' וְתַבִּין.

[בְּלִקּוּטֵי־עֲצוֹת, מוֹעֲדֵי ה' סְפּוֹת' יא: צְרִיךְ לְבַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אַחַר אֶתְרוּגוֹ מִהַדָּר, וּלְכַבּוֹת הַרְבֵּה בְּרֵאשִׁיבִיתָהּ וְיוֹם־כְּפוּר שִׁזְכָּה לְאֶתְרוּגוֹ נָאֵה כְּפוּר־לְעִיל, כִּי אִין אָנוּ יוֹדְעִין כָּלֵל מַעֲלַת וְיִקְרַת מַצּוֹת אֶתְרוּגוֹ, וְאִי

אפשר לנו לשער במחז כלל גדל יקרת קדשת מצוה זאת; ועל ידיה זכה לקרב בגן בית מקדשנו ותפארתנו במהרה בימינו אמן. פן יהי רצון.

ו. שיחות הר"ן קנה - בחג הסוכות תק"ע, אז אמר מענין האתרוג (שיחות הר"ן פז): "שלפי בחינת הימים נוראים, ראוי שיהיה לנו אתרוג נאה!" - ובאותה השנה לא היו מצויים אתרוגים. והיה העולם סבורים שלא יהיה להם אתרוגים כלל. ולא היה שום אתרוג במדינה.

עד 'ערב סכות' - שעשה השם יתברך נסים, וסבב סכות בדרך נס, שבאו אתרוגים לקצת עירות. והיו נותנים אז קמח הרבה בעד אתרוג, בקצת קהלות נתנו חמשים אדמים ויותר בעד אתרוג אחד.

וגם לקהלת ברסלב, בא אתרוג מהדר מאד, ליד רבנו ז"ל, והיה לו שמחה גדולה מאד, ואמר: "להביא לו כלי-זמר" מגדל השמחה! - ושלשה ימים רצופים היה לו חיות גדול מן האתרוג. והיה בריא כל אותן השלשה ימים, ולא היה מרגיש בכל החולאת הקשה שהיה לו, מגדל השמחה שהיה לו מן האתרוג.

וגם אחר סכות, ספר הרבה מן האתרוג, ואמר: שאין אנו יודעים כלל גדל יקרת מעלת מצות אתרוג. והרי אנו רואין שישראל מפזרים קמח הרבה בשביל מצוה זו, יותר מעל שאר מצוות, ובדאי לא על חנם הוא. מסתמא מצוה זו הוא יקרה מאד מאד אשר אין לשער, רק שאין אנו יודעין גדל מעלתה.

אפשר אם היו יודעין גדל מעלת מצוה זו, היו עושים מה שהיו עושים בשביל מצוה זו, כי ישראל עם קדוש, הם חכמים, וקשה להטעותם. ובדאי כשהם מפזרים קמח הרבה בשביל מצוה זו, לא לחנם הוא.

ז. שיחות הר"ן קצו - ביום כ"ה תשרי שנת תק"ע, נסתלק פבוד הרב הגאון וכו' וכו' מורנו הרב רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זצ"ל, ובשבת שאחריו, שבת בראשית, נאמרה התורה המתחלת "בראשית - לעיני כל ישראל" (בילקוטי מוה"ר ח"ב סז) המדברת מהעלמת הפאר של ישראל, דהיינו העלמת והסתלקות הצדיק שהוא הפאר של ישראל.

ובעת ששמענו זאת התורה מפיו הקדוש של רבנו ז"ל, לא היינו מבינים כלל להיכן מגיע בונתו, כי אז באותו השבת עדין לא נודע כלל מפטירת הצדיק הנ"ל עד יום שני אחר שבת.

ואחר-כך בשבוע שאחר שבת בראשית, נודע לנו מצרתן של ישראל שנסתלק הצדיק הגדול הנ"ל. אז היינו מבינים למפרע שרבנו ז"ל גלה בהתורה הנ"ל, כי זאת התורה מדברת מהעלמת הפאר וכו' והצדיק הנ"ל היה

נקרא בפי רבנו ז"ל, "פאר של ישראל", בחינת תפלין (כמבאר במקום אחר).

וכן באותה השנה לא היו אתרוגים מצויים (עין לעיל שיחות הר"ן קכה) - ואחר-כך באו אתרוגים על-פי נס. ואמר רבנו ז"ל: שהיה בטוח על צדיקי-הדור, ובפרט על הצדיק הנ"ל שהוא פאר הקהלה שלנו, שיהיו אתרוגים וכו'. על-כן ראינו בברור: שרבנו גלה ברוח-קדשו בהתורה הנ"ל, הסתלקות הצדיק הנ"ל. (עין עוד בימי מוה"רנ"ת ח"א לט).

[בילקוטי הלכות, מתנה ג, ה: התורה "בראשית" (ח"ב סז) נאמרה לענין סכות גם-כן, כמובן למי שהיה אז בעת שנאמרה תורה זאת].

ח. ימי-מוה"רנ"ת ח"א לח - והנה בשנה הזאת (שנת תק"ע) לא היו אתרוגים מצויים כלל, וכבר עבר ראש-השנה ויום-הכפורים ושנים ושלושה ימים אחר-כך, ועדין לא הגיעו אתרוגים למדינתנו.

ובליל מוצאי-שבת שהוא יום א' לפני סכות, הגיעו אתרוגים לקהלת-קדש נעמירוב, והיה שם רעש גדול ונורא מאד, כי פמה אנשים המתינו בנעמירוב על אתרוגים. והשם-יתברך סבב ברחמיו, ששלחו אתרוגים גם לפה ברסלב, ורבי נפתלי נסע עם האיש שהוליכם לפה, כדי שלא יסע עם האתרוגים למקום אחר. ובאו לפה ביום ראשון איזה שעות קדם אור היום, והקיצו את רבנו ז"ל, וקנה אתרוג נאה ונפלא, והיה לו שמחה וחדוה גדולה רבה ועצומה בלי שעור.

ואמר לרבי נפתלי: "הלא פשנכנסת להעיר לפה, נתגלה אור גדול בכל העולמות! - כי ידעתי שיהיו אתרוגים, כי הייתי בטוח על תפלתו של הצדיק הרב הגאון מבארדיטשוב זכר צדיק וקדוש לברכה, כי הלא הוא ה'פאר-הקהלה' שלנו, הינו של כל המפרסמים, וואס דא איז די פאבריק פון אידישקייט [שכאן הוא בית-היצר של יחדות] - זהו דבר נפלא!"

וגדל השמחה שהיה לו מזה, וכל מה שדבר בזה - אי אפשר לבאר! - ואמר: "ששלושה ימים לא הרגיש כלל החולאת הכבד שלו, מעצם השמחה!" - ואמר: "שהיו צריכים לקרא 'כלי-זמר' מגדל השמחה!"

וגם אחר סכות בשבאתי לפניו - דבר גם-כן הרבה מזה, מענין האתרוג. והפליג מאד מאד בגדל מעלת מצות אתרוג, וכבר נכתב מזה קצת במקום אחר (שיחות הר"ן קכה). כי באותו השנה לא ברכו כלל על האתרוג בכמה וכמה עירות, ובכמה עירות נתנו הון רב בעד אתרוג, ששים ושבעים אדומים. והפליג רבנו ז"ל מאד בחכמת ישראל: "שיודעים לכוון האמת, לפזר הון רב בשביל מצוה זאת דיקא, כי היא יקרה מאד מאד!"

ואמר: "שטוב שלא נתגלו טעמי המצוות וסגלתן", כמו שאמרו במדרש (עין סנהדרין כא: ילקוט שמעוני פי' תצא, רמז תתק"ג). כי אם היו יודעין מעלת האתרוג, מי יודע מה היו עושין בשביל האתרוג וכו'.

ט. ימי-מוהרנ"ת ח"ב קפ-קפא - ביום ראשון דספוח (שנת תקפ"ג - בדרך חזרתו מארץ-ישראל), עשה השם יתברך לנו נס: שפתאם בא הקאפיטאן [קברניט הספינה], וגרש אותנו מספינתו אחר שבבר אכלנו סעדת שחרית, ולא קימנו מצות אתרוג וכולב ומיניו, ומכל שפן מצות ספה. והכרחנו לילך אל העיר.

ותבך בבואנו אל הספר, ועדין היו כל המטלטלים שלנו מנחים בחוץ, והלכנו לבקש אכסניא, ובתוך-כך שאלתי: "היכן נמצא אתרוג?!"

והלכתי לשם, וזכיתי בחסדיו הנפלאים לקיים מצות אתרוג ומיניו, ביום ראשון דספוח אחר חצות היום, אחר שבבר נתיאשנו בלנו מלברך על האתרוג.

וגם ר"ש כפד אותנו ביין ובמיני בסנין, והלכנו אל הספה שבעליתו, וברכנו לישוב בספה ושחחינו, ואכלנו ושתינו בשמחה.

ומשם חזרנו לבקש אכסניא, ורקדתי מעט בדרך הלוכי, שעשה עמנו השם יתברך נפלאות באלה, לזכות ביום ראשון דספוח לברך על האתרוג ועל הספה, אחרי שבבר נתיאשתי מזה לגמרי.

והאמנתי: שמה ששמחנו בלילה שלפניו, הוא ליל ראשון דספוח, שהיינו שמחים אז מאד - פח השמחה זכה אותנו במצות קדושות אלו! - כי כל פונתי אז בשעת השמחה היה: לזכות עליידי השמחה והרקודי, לקיים מצות אתרוג! - וכן הוה!

ומה שעבר בימים אלו, מערב יום-כפור, עד יום ראשון דספוח - יש הרבה לספר, ואיך היה מן הנמנע לקיים מצוות קדושות אלו, וכבר נתיאשנו מזה, וכמעט כמעט היינו אובדים חסיןשלום לקיים מצוות יקרות אלו, בכל-זה יש הרבה לספר.

י. לקוטי-הלכות, לולב-ואתרוג א, על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב סז - עליידי שבוכין ומתאבלין על חרבן בית-המקדש, עליידי-זה השם יתברך מרחם ומשים "פאר תחת אפר" (ישעיה סא, ג) ואזי זוכין לאתרוג הדר, בחינת 'פאר'.

יא. שיח-שופי-קדש ח"ב קטו - פעם הביא מוהרנ"ת אתרוג לרבנו, בכדי שיאמר דעתו עליו וידע אם לקנות אותו. ולא הראה לו רבנו על האתרוג פנים מפליאות כלל, רק אמר: "נו!" בניחותא. ואף-עלי-פי-כן הלך מוהרנ"ת וקנהו.

אחר-כך הראהו שוב מוהרנ"ת לרבנו, ואז הלל ושבח את האתרוג מאד.

ושאל אותו: "מדוע בתחלה לא שבחו ועכשיו כן?!" - ענה לו רבנו: "אלו הייתי משבח אותו, היית בא לקנותו בשמחה רבה, והמוכר בשתייה רואה את פניך הצוחקות משמחה, היה דורש עבור האתרוג סכום הגון, והיה מפקיע את השער מאד, ועל-כן לא שבחתי אותו, אולם אליבא דאמת אתרוג מהודר הוא!"

יב. ספר-המדות, עניני 'ארבעה מינים' - [א]
"לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי" (משלי ט, ה) - "לכו לחמו בלחמי ושתו" - ראשי-תבות 'לולב' ב'. "ביין" עם האותיות - גימטריא ראשי-תבות של 'אתרוג ה'דס ע'רבה. "מסכתי" - בחינת ספוח. על-ידי מצות נטילת ארבעה מינים, ועליידי 'ספה' - אדם זוכה ל'אכילה' ו'שתיה' ו'מלבושים', וגם ל'חיות הנשמה'; עליידי 'ספה' - זוכה ל'מלבושים', בחינת: "בשומי ענן לבושו"; עליידי 'ערבי נחל' - זוכה ל'שתיה'; עליידי 'הדס' זוכה ל'חיות הנשמה'; ועל-ידי 'לולב ואתרוג' - זוכה ל'אכילה', כי יש בהם פרי, שהם מיני מאכל (אכילה ח"ב יג; בגדים ח"ב ז). **[ב]** תורה בלא מצוות - הוא כמו הדס, שיש בו ריח ואין בו טעם (למוד ז). **[ג]** הסתכלות על אתרוג, הוא רפואה לכאב עינים (ראיה ח"ב י; רפואה ח"ב ד).

כלליות שלש-רגלים

א. ח"א יד, י - "חגגנו" (תהלים פא, ד) - זה בחינת 'תפלה', 'עבודה', כמו שאמרו חז"ל (פסחים קיח): "למה נסמכה פרשת עבו"ם למועדים", לומר: כל המבזה את המועדות, כאלו עובד עבודת-אלילים. נמצא: 'שמירת המועד', זה בחינת 'עבודה תמה', ואין 'עבודה' אלא 'תפלה' - ועליידי 'תפלה' יבוא לשלום הכללי.

ב. ח"א יט, בסוף ("ורוממתנו מכל הלשונות". תפלת שלש-רגלים) - עליידי 'לשון-הקדש', "ורוממו מכל הלשונות". וזה בחינת (בראשית-רבה לא, ח): "לשון נופל על לשון" - כל הלשונות נופלים עליידי 'לשון-הקדש'.

ג. ח"א ל, ה; ח"א קלה - עקר ה'חיות' הוא מ'אור-הפנים', בחינות (משלי טז, טו): "באור פני מלך חיים". ועל-כן צריכין להעלות ה'מלכות', בחינות 'חכמה-התאה' - אל 'אור-הפנים' המאיר ב'שכל-רגלים'.

כי עקר 'אור-הפנים' הוא 'שמחה', כמו שכתוב (שם טו, יג): "לב שמח ייטב פנים". ועקר ה'שמחה' הוא מן ה'מצוות', כמו שכתוב (תהלים יט, ט): "פקודי ה' ישרים

משמחי לב". ועקר השמחה הוא בלב, כמו שכתוב (שם ד, ח): "נתת שמחה בלבי".

והלב של כל השנה - הם השלש-רגלים, בחינות (ויקרא כג, ד): "אלה מועדי יי", ראשי-תבות אפי", שהיא אם לבינה" (משלי ב, ג: זהר האינו רצ), ו"בינא לבא" (תקוני-זהר יז, פתח אליהו).

והשמחה של כל המצוות שעושין בכל השנה - הוא מתקבץ אל הלב, שהם השלש-רגלים. ועל-כן הם ימי שמחה, כמו שכתוב (דברים טז, יד): "ושמחת בחגך".

[בלקוטי-עצות, מועדיה' שלש-רגלים' ב: וזהו השמחה של יום-טוב. פי אז מתקבץ ומתעורר השמחה הקדושה הזאת של כל הנקודות טובות של כל המצוות שעושין בכל השנה. וצריך כל אחד להתגבר מאד להמשיך על-עצמו השמחה הקדושה הזאת של המצוות שהיא שמחת יום-טוב בכל השנה בלה. מכל-שכן וכל-שכן ביום-טוב קדש בעצמו, שאז חייבים לשמח מאד כמו שכתוב: "ושמחת בחגך", פי אז מתקבץ יחד השמחה של כל המצוות אשר אין שעור וערוך לשמחה הזאת כאשר יבין כל אחד בלבו].

ואז מאיר הפנים על-ידי השמחה, בבחינות: "לב שמח ייטב פנים". בשביל זה נצטיינו (שם שם, טז): "שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' אלוקיך", בשביל לקבל אור-הפנים.

וזה בחינת (ראש-השנה טז: ספה כז): "חייב אדם להקביל פני רבו ברגל" - כדי לקבל אור-הפנים, ולהחיות את בחינות ה'מלכות'.

וזה (תהלים פה, יד): "צדק לפניו יחלף", "צדק מלכותא קדישא" (פתח אליהו) - בשמוליקין אותה אל אור-הפנים. העקר על-ידי בחינות: "וישם לדרך פעמיו" - הינו "שלש פעמים בשנה" וכו' - שעל-ידיהם מקבלין מאור-הפנים בנ"ל.

ולפעמים שנופל חסו-שלום בחינות ה'מלכות-דקדשה, בחינות 'חכמה-תארה, לגלות של ארבע-מלכיות, פי ה'מלכות' הוא בחינות דל"ת" (תקוני-זהר פג), "בגין דלית לה מגרמה פלוס" (זהר וישב קפא. ויחי רלג: זהר-חדש שיר-השירים). וצריך לראות, להתבה ולהבדיל מבין ה'ארבע-גליות, ולהעלותה משם.

וזה (שמואל-ט טו, לג): "וישסף שמואל את אגג" - פי אגג הוא פללות הארבע מלכיות דסטרא-אחרא.

וזה שפרש רש"י: "וישסף" - חתכו לד"י. שחתך והבדיל הדל"ת, ה'מלכות-דקדשה' - מאגג, שהוא פלליות ארבע מלכיות דסטרא-אחרא, והעלה אותה בשלש-רגלים.

וזה: "וישסף", ראשי-תבות ש'בועות ס'בות פ'סח - פי עקר חיותה, מאור-הפנים שבשלש-רגלים, בבחינת (שמואל-ב יא, א): "וידי לתשובת השנה לעת צאת המלכים".

"תשובת השנה" - זה בחינת שלש-רגלים, שהם ימי דין, ימי תשובה, כמאמר חז"ל (ראש-השנה טז): "בפסח נדונין על התבואה, בעצרת" וכו'.

ואז: "עת צאת המלכים" - שמוציאין את בחינת ה'מלכות-דקדשה, מגליות של הארבע-מלכיות' - ומעלין אותה אל אור-הפנים המאיר בשלש רגלים'.

ועל-כן יש ארבע בחינות בכל רגל: ב'ספות' היא ארבעה מינים - כנגד ה'מלכות, שהיא בחינת דל"ת, שיוצאת ביום-טוב מבין הקלפות - שצריך להעלותה אל אור-הפנים, על-ידי שמחות המצוות שמתקבצין לתוך הרגלים.

ד. ח"א לא, ט - בשלש-רגלים, נתגלין פני ה', בחינת (דברים טז, טז): "ולא יראה את פני ה' ריקם", בחינת 'פנים'. ובה שכל אחד מביא עולת ראיה' מיגיעתו שמתניגע כל השנה - נתתקן ונתעלה כל לחמו ופרנסתו, בבחינת 'לחם הפנים' (שמות כה, ל).

ה. ח"א מא (על-פי לקוטי-עצות 'שמחה' יב) - על-ידי דקודין של מצוה - כגון ששונה יין בשבת ויום-טוב וכו', ושונה במדה, וכונתו לשמים לזכות לשמחת ישראל, לשמח בהשם-יתברך אשר בחר בנו מכל העמים וכו', ונתעורר לשמחה על-ידי-זה, עד שנמשך השמחה לתוך הרגליו, דהינו שפועקד מחמת שמחה. על-ידי-זה מגרש החיצונים הנאחזים בהרגליו, וממתיק ומבטל כל הדינים, וזוכה לקבל כל הברכות. ו'ההתלהבות' הזאת של הרקודין היא אשה ריח נוחח לה" (ויקרא א, ט).

ו. ח"א קלה - סגלה להנצל מ'גדלות' - לכבד ה'מים-טובים, ולקבל יום-טוב' בשמחה ובהרחבת הלב כפי יכלתו.

פי משה רבנו עליו-השלום - על-ידי שזכה לארבעים-ותשעה שערי בינה, זכה להיות "ענו מאד מכל האדם" (במדבר יב, ג). ו"יום-טוב מחין דאמא, שהיא בינה" (פרי-עץ חיים, מקראי-קדש פ"א). ועל-כן בשמקבל את היום-טוב, זוכה לענוה - פי "יום-טוב" בגימטריא ס"ג עם הי' אותיות" (שער-הכונות, ראש-החדש), "שהוא הפך ג"ס רוח" (עין תקוני-זהר-חדש סח).

פי יום-טוב' מבטל ה'גדלות, פי טבע הקטנות' שיתבטל לגבי ה'גדלות'. ועל-כן כשמקרב להצדיק נתבטל ה'גדלות, פי על-ידי אור הגדול של הצדיק, נתבטל לגמרי.

ועקר פח קדשת יום-טוב, תלוי בצדיקים, כמו שכתוב (ויקרא כג, ד): "אלה מועדי ה' אשר תקראו אתם במועדים", "אל תקרי אתם אלא אתם" (ראש-השנה כד). ועל-כן כשמקבל ומכבד את הימים-טובים, ומקבל אור הגדול

של יום-טוב, שהוא בחינת צדיק - נתבטל ה'גדלות' שלו, כי ה'קטנות' בטל לגבי 'גדלות'.

ועל-כן (ראשי-השנה טז: ספ"ה כז:): "חייב אדם להקביל פני רבו ברגל", כי עקר כח יום-טוב תלוי בצדיקים.

וזה פרוש (תהלים עה, ג): "כי אקח מועד אני מישרים אשפט" - כשאקבל את הימים טובים - עלי-דייזה אזה אזה לענוה, בחינת מישרים אשפט, כמו שאמרו חז"ל (חלין פ"ט): "יכול אפלו אם הגים דעתו, תלמוד לומר: מישרים תשפטו בני אדם".

ובזה מישב שפיר מה שהקשו בגמרא (ספ"ה כז:): "על רבי אלעזר שאמר: משבח אני את העצלנים ברגל שנאמר (דברים טז, יד): ושמחת בחגד, והאמר רבי יוחנן חייב אדם להקביל פני רבו ברגל, שנאמר (מלכים ב ד, כג): מדוע את הלכת" וכו'. עיר-שם היטב.

כי אף שהוא ברחוק מאה פרסה מרבו ביום-טוב, ולא אזל ואתי ביומה - על-פל-זה הוא מחייב להקביל פני רבו ברגל - הינו שפיר פני רבו ברגל! - הינו שייכבד את ה'יום-טוב', ויקבל אור הגדול של יום-טוב, בחינת פני רבו וכו'! - כי עקר קדשת יום-טוב תלוי בצדיקים, וכשמקבל את ה'יום-טוב' הוא מקבל פני רבו ממש.

עוד שמענו בענין זה: אם הוא מקשר להצדיק - יוכל להרגיש קדשת יום-טוב! - כי ה'צדיק' הוא בחינת קדשת יום-טוב, ועקר יום-טוב תלוי בצדיקים. והסימן על-זה אם הוא מקשר להצדיק - הוא אם יש לו שפלות, כי טבע ה'קטנות', שיתבטל לפני גדלות, כנ"ל.

[ב'לקוטי-עצות, מועדי ה' שלש-רגלים' ה: ביום-טוב - צריך לשוב בתשובה מתוך שמחה, כי בכל הימים טובים העולם נדון, כמו שאמרו רז"ל (ראשי-השנה טז): "בארבעה פרקים וכו'. על-כן צריכין אז לשוב בתשובה, ועל-דייזה יוצא מלכות דקדשה מבין הקלפות כנ"ל, ומקרב את הגאולה].

ז. ח"א קמד - יש ימים שהתרה אכילה ושתייה, כמו שאמרו חז"ל (פסחים סח:): "חציו לה' וחציו לכם". והצדיק, אפלו בזאת החצי, הוא כובש את יצרו, ואוחז תאוותו בידו.

ח. ח"א רלה - דע: שמי שהולך, ונחלק ונופל, ואזי העולם שוחקין ממנו, והוא מתבייש מזה - זה בא על-ידי שפגם בשמחת יום-טוב.

כי יום-טוב נקרא רגל, וגם נקרא מועד, ועל-ידי שפגם בשמחת יום-טוב, נעשה מזה רגל מועד - על-כן רגלו מועדה ונפל.

וזה השחוק ששוחקין - הוא בחינת ה'שמחות נפולות' מפגם שמחת יום-טוב.

ועל-כן מתבייש - פי 'עבודת-אלילים' נקרא 'בשתי' (הושע ט, י), "והמבזה את המועדות פאלו עובד עבו"ם" (פסחים קיח.) - על-כן באה עליו בושחה. ולפעמים הוא לו לכפרה, ולפעמים אין נתכפר לו בזה, רק כדי להזכירו שישוב.

ט. ח"ב א, דה - יש שלש מדות שמפסידין ה'יראה' התלויה ב'לב'. (א) תאות-מזון. (ב) תאות-אכילה. (ג) תאות-משגל. - ולתקן שלש מדות אלו - הוא על-ידי ה'דעת', שצריכין להמשיך ה'דעת' אל ה'לב', בבחינת (דברים ד, לט): "וידעת היום והשבת אל לבבך".

כי ה'דעת' - הוא בחינת 'תלת מחין, תלת חללי דגלגלתא' (זהר נשא קלו.). והם בחינת 'שלש-רגלים' - פי כל רגל הוא בחינת 'התחדשות המחין', שנמשך שכל חדש לתקן שלש מדות אלו.

ב'סכות' - נתתקן תאות-אכילה. פי 'סכות' נקרא: "חג האסיף" (שמות כג, טז; לד, כב), "שאוסף כל מיני מאכל" (רש"י שם). וזהו בחינת 'תקון תאות-אכילה' - פי אינו דומה מי שיש לו פת בסלו, למי שאין לו" (יומא עד:).

על-כן צריכין לזהר מאד בכבוד יום-טוב, ולקבל ה'שלש-רגלים' פראוי.

וזהו בחינת (במדבר טז, ב): "קרואי מועד אנשי שם". אנשי שם - זה בחינת 'שלש מדות הנ"ל, שכל אחד ואחד נקרא בחינת שם'. 'מזון' - כמו שכתוב (שמות כ, ט): "בכל מקום אשר אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיה", בחינת (משלי י, כב): "ברפת ה' היא תעשירי" וכו'. וגם ה'יראה שפליב' היא גם-כן בחינת שם, בבחינת (דברים כה, נח): "ליראה את השם הנכבד".

וזהו: "קרואי מועד אנשי שם" - שצריכין לקרות את המועדות, ה'שלש-רגלים', לתקן ה'שלש מדות הנ"ל, בחינת אנשי שם'.

[ב'לקוטי-עצות, מועדי ה' שלש-רגלים' ז: על-כן צריך לזהר מאד, לכבד מאד את השלש-רגלים, פראוי, במאכל ומשחה, ובגדים נאים, כפי יכלתו, ובקדשת וטהרת המחשבה, ובשמחה ובטוב-לב, וכיוצא בזה שאר עניני קדשת ושמחת יום-טוב - כדי ליכות לצאת משלש תאוות רעות הנ"ל, שכל עקר ה'יהדות תלוי בתקון שלש-תאוות אלו.

ועל-דייזה זוכין: להשפעת הנבואה, ולתפלה בשלמות, ולרפואה, ולהתנוצצות משיח וכו', עד שזוכה שתתקנים משלתו על המלאכים, אשר בשביל זה נברא איש הישגאלי, וזה עקר התכלית וסוף של ישראל].

י. ח"ב ד, וזי"ט - 'התגלות-הרצון', הוא על-ידי ימים-טובים. פי כל אחד מה'ימים-טובים', מכריז וקורא ומגלה את הרצון - שהכל מתנהג רק על-פי רצונו בלבד, בבחינת (ויקרא כג): "מקרא קדש" - שה'יום-טוב' קדש קורא ומכריז את הרצון.

פי בכל יום-טוב ויום-טוב - עשה השם-יתברך עמנו אותות נוראות, הפך הטבע - שעל-ידי-זה נתגלה: "שהכל ברצונו, ואין שום חיוב הטבע כלל!"

ב'סבות' - 'הקף ענני כבוד'.

ועלינו נקראים רגל, שהיא בחינת 'ראה'. פי על-ידי יום-טוב, שהוא 'התגלות-הרצון' - על-ידי-זה נעשה יראה.

וכל אחד לפי מה שמרגיש ושומע את קול הקריאה של יום-טוב שמכריז וקורא את הרצון - כמו-כן יש לו שמחת יום-טוב!

פי בשנתגלה הרצון שהכל ברצונו יתברך - אזי יודעים: שכל השעבודים והגלות, וכל ההכבדות של העבדים שהם מכבידים עלינו - על פלם ינקם בהם הוא יתברך, ויגאלנו מידם.

אבל כשסוברים: "שהכל על-פי חיוב הטבע!" - אין שיה נקמה בהם, מאחר שהכל מתנהג רק על-פי סדר הטבע.

וזה בחינת (תהלים נח, יא): "ישמח צדיק כי חזה נקם, פעמיו ירחץ בדם הרשע" - "פעמיו" דיקא - הינו: על-ידי "ש"לש פעמים בשנה" (דברים טז, טז) - על-ידי-זה: "ישמח צדיק כי חזה נקם" וכו'.

אך לא כל אחד ואחד שומע קול הקריאה הנ"ל של יום-טוב! - פי יש 'חיות-רעות' דורסים וטורפים, 'חכמי-הטבע' - שמראין בחכמתם המטעית: "שהכל על-פי הטבע! וכאלו אין שום רצון חסו-שלום! - ואפלו ה'אותות נוראות, משימים הכל בתוך דרך-הטבע!

וכשהם מתגברים - אזי קול שאגתם, עולה ומתגבר על קול הקריאה של יום-טוב, שקורא את הרצון, ואזי נשבת שמחת יום-טוב חסו-שלום.

וזה בחינת (תהלים עד, ד): "שאגו צרריך בקרב מועדך, שמו אותם אתות". ש'שאגת הצוררים' - דהינו 'קול החיות-רעות, שהם 'חכמי-הטבע' - נכנס 'בקרב המועדים' ממש, בתוך קול הקריאה של יום-טוב שמכריז וקורא את הרצון - נכנס בתוכם ממש, ושואגים בקולם: "שהכל רק על-פי חיוב הטבע, כפי סדר אותות השמים!"

וזה: "שמו אותם אתות" - שמשימים אותות השמים לאותות - שאומרים: "שהכל רק על-פי אותות השמים, כפי חיוב הטבע!"

והכנעתם של אלו ה'חיות-רעות' 'חכמי-הטבע' - הוא על-ידי חכם גדול שבקדשה, שיכול לקשר כל הרצונות ב'שרש הרצון, בחינת 'מצח הרצון'.

אך פנגד זה, יש בחינת 'מצח הנחש', 'שרש חכמת-הטבע' - וניקתו: מ'זקני-הדור' שאין בהם שלמות! - ו'צדקה' מועיל לזה.

ואזי בשנכנע 'מצח הנחש', ונתגלה בחינת 'מצח הרצון' - אזי נכנעים ונופלים קול החיות-רעות, ונשמע קול הקריאה של יום-טוב, שהוא 'התגלות-הרצון'.

ואזי בשנתגלה הרצון - נעשה יראה. ועל-ידי ה'ראה' - יכולין לקבל ה'חסד'. וכששופע ה'חסד' - אזי אין צריכין לעשות שום עסק ומלאכה - פי אזי נתקיים (ישעיה סא ה-ו): "ועמדו זרים ורעו צאנכם וכו', ואתם פהני ה' תקראו" וכו'. וכל-זה נעשה על-ידי ה'צדקה'.

יא. ח"ב ד, יב - 'ש"לש-רגלים' הוא בחינת רפואה, פי על-ידי רגל ויום-טוב שהוא 'התגלות-הרצון' - על-ידי-זה נעשה בחינת 'הדחת וכבוס הדמים', כדי שיוכלו הדמים לסבב סבובם פסדר.

יב. וזה בחינת רגל, בחינת (מלכים א, ט): "עין רוגל", "עין בובס", כמו שפרש רש"י שם.

ואזי יכולים הדמים לסבב פסדר, ונתרפא בשלמות. ובשביל זה נקרא הרגל: 'חג', לשון 'סבוב', כמו שכתוב (ישעיה מ, כב): "הישב על חוג הארץ", על 'סבוב הארץ', פי על-ידי הדחת וכבוס הדמים, על-ידי-זה הם מסבבים פסדר.

יג. ח"ב ו - על-ידי 'זעה טובה' (פגון: על-ידי דבר שבקדשה), נעשה שמחה, בחינת (דברים טז, יד): "ושמחת בחגך", בחינת שמחה של יום-טוב. (ולאו דוקא יום-טוב ממש, אלא כל יום שהוא בחינת טוב, נקרא יום-טוב).

פי ה'שמחה' על-ידי ה'דמים', פי ה'עצבות' מן ה'טחול', ו'טחול' היא 'עכירות הדמים'. וכשמתגבר 'עכירת הדמים' של ה'טחול' - באין 'חלשות' חסו-שלום.

וה'רפואה' - היא 'זעה'. פי על-ידי ה'זעה', יוצא הארס שיש בהדמים העכורים, ואזי נשארים הדמים זכים, ואזי זוכה לשמחה - פי עקר ה'עצבות' על-ידי ה'טחול', שהוא 'עכירת הדמים'.

וזה אותיות 'זיעה' - ראשי-תבות (תהלים קיח, כד): "ז'ה היום ע'שה י'י" - הינו בחינת 'שמחה של יום-טוב', שנעשה על-ידי 'זעה טובה'.

יד. ח"ב פא - בפאדם משמח עצמו ב'שמחה של מצוה' - והשמחה גדולה כל-כף, עד שנוגעת עד רגליו, הינו: שמרקד מחמת שמחה - נתעלים כל הדברים הנקראים רגל'.

טו. שיחות-ה"ב; רלח - וכן בשמגיע שבת או יום-טוב, אזי אני מוסר פל ההתנהגות וכל הענינים

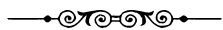
ואחר-כך שמעתי: ששנותיו לא היו כי אם שלשים ושמונה שנה וחצי, וכפי הנראה כך האמת. (ויודע: כי בשנת תקל"ב היה ראש-החדש ניסן בשבת, וזה היום שנוכח בו רבנו ז"ל לשני הדעות הנ"ל).

ב. תיי-מוהר"ן קצא - יום ג', ח"י תשרי, שני

דחל-המועד ספות, לעת ערב, שנת תקע"א - נלקח ארון אלקים, ונסתלק אור ישראל, כבוד אדונינו מורנו ורבנו, בוצינא עלאה, בוצינא קדישא יקירא, אור הגנוז והצפון, מורנו רבי נחמן זכר צדיק וקדוש לברכה.

ונקבר למחרתו ביום רביעי, באומין, במקום אשר בחר לו בו בחיים חיותו וכו', שהוטב בעיניו לשכב באומין, מחמת שהיה שם קדושה-השם הרבה מאד במפרסם. גם עקר הסתלקותו, מחמת הקדושים שנהרגו שם, כאשר הבננו מדבריו שספר באומין: "שיש שם רבבות נשמות שהוא צריך להעלותן".

יש לנו מוכן בס"ד מערכת שלם על נפלאות סדר הסתלקותו הקדוש עם השיחות, ומחמת חוסר הזמן השמטנוה לעת עתה



הושענא רבא

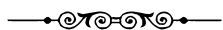
א. ח"א עד - הושענא רבא, הוא בחינת דבור בלא דעה. והוא בחינת ערבה, כי ערבה דומה לשפתים (תנחומא אמור, זהר צו לב, פנחס רנו), כדאיתא בזהר-הקדוש (קדשים פה:): "אית מאן דלעי באורייתא ומגמגם בה בגמגומא דלא ידע, כל מלה ומלה סלקא לעילא, וקדשא-ברוך-הוא חדי בהאי מלה, וקביל לה, ונטע לה סחרנין דהאי נחלא, ואתעבדו מאנון מליו, אילנין רברבי, ואקרונ ערבי נחל".

וזהו בחינת הושענא רבא, שהוא בחינת דין, בחינת "פחד יצחק" (בראשית לא, מב), שנמשך מ'מחין דקטנות, ועל-כן הדבור בלא דעת עדין. (ענין להלן במערכת 'שמחת תורה': ש'שמחת-תורה' הוא בחינת דבור בדעה וכו').

[ב'לקוטי-עצות (תלמוד-תורה ט): 'מי שעוסק בתורה ואינו יכול להבין, גם זה טוב מאד, כי כל דבור עולה למעלה, והקדוש-ברוך-הוא שמח בהם, ונעשה מהם בחינת 'ערבי נחל'].

ב. ספר-המדות, פחד טז - הושענות חבוטים, מסגלים לבטל הפחד.

ג. אבני-ה-ברזל, שיחות וספורים מרבנו ז"ל מט - אמר רבנו ז"ל: "בשבעות איז דער עיקר דאס אויפזיין, און הושענא-רבה דער עיקר דאס זאגן. [בחג השבעות עקר העבודה הוא להיות נעור, ובהושענא-רבא עקר העבודה היא האמירה].



והתנועות של אותו השבת או היום-טוב, להשם-יתברך, שיהיה הכל כרצונו יתברך. ואזי, איך שמתנהג באותו השבת ויום-טוב, שוב אינו חושב וחושש ככל שמא לא יצא ידי-חובה בהנהגת קדשת אותו היום - מאחר שכבר מסר הכל להשם-יתברך וסמך עליו יתברך לבד.

טז. שיחות-ה"ן רצט - כי חפצו ורצונו היה מאד, שנהיה שמחים בכל השנה בלה, בפרט וכו', ובשבת ויום-טוב.

יז. ימי-התלאות, בסוף - ספר מוהרנ"ת ז"ל: שקדם איזה רגל ואיזה יום-טוב, שהעקר הוא השמחה, כמפרש בתורה (דברים טז, יז): "ושמחת בחגך וכו', ובפרט על-פי ענין רבנו ז"ל - ובכן נפל ל'מרה-שחורה, מי יודע אם יוכל לקים זאת, ובפרט בעת המחלקת!?

אבל עם דרך ההתחזקות של "עוד מעט" [אביסעלע איז אויך גוט - מעט זה גם טוב] שהודיעו רבנו ז"ל בהתורה [לענין למוד התורה, ענין-שם] - אז מיד עלה בדעתו: "איך אפשר שלא יזכה לשמחה מעט, ואולי עוד מעט, ועוד מעט!" - עד שיצא מה'מרה-שחורה' לגמרי.

יח. ספר-המדות, עניני 'שלוש-רגלים' - [א] על-ידי אמירת הלל בקול גדול, זוכים לאהבת השם יתברך (אהבה ח). [ב] על-ידי קריאת הלל, יושיע לך הקדוש-ברוך-הוא מאויביך (מריבה ג). [ג] אמירת הלל וצדקה מסגלין לחן בעיני השר (שרים ג). [ד] פרשיות המועדים הפתובים בפרשת פנחס - מסגלים בקריאתם לבטל דינים, ומסגלים לזכות בדיני עכו"ם (המקת דין ח"ב ד). [ה] כשמבזה את המועדות, בא להרהורי עבודה-זרה (תרהורים יז). [ו] המבזה את המועדות, כאלו עובד עבודה-זרה (תרהורים ג). [ז] הדין את בני-אדם לכה-זכות, יזכה לקבל את המועדים כנכון (צדיק יב). [ח] על-ידי שמחת יום-טוב, ועל-ידי הנחת תפלין כראוי, תלד אשתו בנים זכרים (בנים י).



הלוות רבנו ז"ל

א. תיי-מוהר"ן קד - לדתו היתה בקהלת קדש מעזבוה, ונכנס לברית-מילה בשבת-הגדול. וכל שנותיו היו כפי הנשמע בערך ארבעים שנה פחות מעט - כי בשנת הארבעים נסתלק למעלה למעלה בירחי האתנים בהג, ביום שלישי, יום רביעי של ספות ח"י תשרי תקע"א, באומין, העיר אשר בחר בה בחיים חיותו לשכב שם.

שְׁמִינֵי-עֶצֶרֶת וְשִׁמְחַת-תּוֹרָה

א. ח"א ז, ט-בסוף (ענין אַתָּה הִרְאֵת לְדַעַת) - זֶה שֶׁאָמַר מֹשֶׁה לְדוֹרוֹ (דְּבָרִים ד, לה): "אַתָּה הִרְאֵת לְדַעַת, כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים" - כִּי 'מֹשֶׁה' הוּא בַחֲנִינַת 'אֵינן, וְדוֹרוֹ הַדְּבוּקִים אֵלָיו, רְאוּי לָהֶם 'לְדַעַת' - הֵינּוּ: לְהֵאִיר לְדַעַת, בַּחֲנִינַת 'אֵינן-סוֹף, בַּחֲנִינַת 'רְעוּא-דְרַעוּינן, בַּחֲנִינַת: "ה' הוּא הָאֱלֹקִים" - שִׂידַע הָאֲחֻדוֹת, שֶׁ"ה' הוּא הָאֱלֹקִים", וַיִּבְרַךְ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב' עַל הַכֹּל, כְּמוֹ לְעֵתִיד

ב. ח"א מח - צירי', בַּחֲנִינַת: "וַיִּיצֶר" (בְּרֵאשִׁית ב, ז), בַּחֲנִינַת 'בִּינָה' שֶׁשֶׁם נוֹצֵר הַוּלָד וְכו'. וְהִיא בַּחֲנִינַת 'סְפָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים קלט, יג): "תִּסְבְּנִי בְּבָטָן אֲמִי" - וּבִשְׂבִיל זֶה, 'סְפָה, הֵינּוּ 'תִּפְלָה-בְּכַח' - הִיא 'סְגֻלָּה לְבָנִים'.

וּבִשְׂבִיל זֶה תִּכְפֹּף אַחֲרֵי 'סְפוֹת' - 'שְׁמִינֵי-עֶצֶרֶת' - "שֶׁהַנּוֹקְבָא עוֹצֶרֶת וְקוֹלְטַת הַטְּפָה שְׂלָא תִּפְּל" (פְּרִיעֶץ-חַיִּים פְּנוֹת שְׁמִינֵי-עֶצֶרֶת).

וְזֶה בַּחֲנִינַת: "תִּסְבְּנִי בְּבָטָן אֲמִי" - הֵינּוּ בַּחֲנִינַת 'סְפָה, נַעֲשֶׂה בַּחֲנִינַת 'עִבּוּר'.

[הַתּוֹרָה הַזֶּה, נֶאֱמַר בְּאַסְרֵי-חַג סְפוֹת' שְׁנַת תַּקס"ג (הַיִּימוֹהֶר"ן ט) - עֵינן לְעִיל בְּמַעֲרַכַת 'חֲגֵי-הַסְּפוֹת' אַחֲרֵי הַתּוֹרָה הַזֶּה, מְשִׁיחֵי-שְׂרִי-קִדְשֵׁי, וְלַהֲלֹךְ בְּמַעֲרַכַת 'שְׁמִינֵי-תּוֹרָה, מְטוֹבוֹת-זְכוּרוֹת']

ג. ח"א עד - שְׁמִינֵי-תּוֹרָה, הוּא בַּחֲנִינַת 'דְּבִיבּוּר בְּדַעַה, וְהוּא הַחַיּוֹת שֶׁל הַנֶּפֶשׁ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב בְּזִהָר (קִדְשִׁים פה): "וַיִּפְּאֵין אֲנֹחַן דִּידְעֵי אֲוִרְחֵי דְאֲוִרְיָתָא, וּמְשַׁתְּדְלֵי בַּהּ בְּאַרְחַ מִישׁוּר, דְּאֲנֹחַן נְטַעִין אֵילְנָא דְחִיין לְעֵלָא, דְּכָלְא אִסְוִתָּא" וְכו'.

וְזֶה שְׁפָתוֹב (מְלָאכִי ג, ט): "שֶׁמֶשׁ צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֵיהָ" - כִּי 'שֶׁמֶשׁ' הוּא בַּחֲנִינַת 'עֶקֶב, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית לב, לב): "וַיִּזְרַח לֹו הַשֶּׁמֶשׁ", שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת 'חֶכְמָה, בַּחֲנִינַת 'מַחֲיין דְּגִדְלוֹת, בַּחֲנִינַת 'דְּבִיבּוּר בְּדַעַה, בַּחֲנִינַת 'הַתּוֹרָה, בַּחֲנִינַת 'שְׁמִינֵי-תּוֹרָה, בַּחֲנִינַת 'רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ, בַּחֲנִינַת "אֵילְנָא דְאִסְוִתָּא".

וְזֶהוּ בַּחֲנִינַת (תְּהִלִּים יט, ח): "תּוֹרַת ה' תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ". "תּוֹרַת ה' תְּמִימָה" - הֵינּוּ 'חֶכְמַת הַתּוֹרָה, בַּחֲנִינַת 'דְּבִיבּוּר בְּדַעַה. זֶהוּ עִקְר הַהֲמַתְקָה, שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת 'רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ, בַּחֲנִינַת "מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ". (עֵינן לְעִיל בְּמַעֲרַכַת 'הוֹשַׁעְנָא-רַבָּא: שֶׁהוֹשַׁעְנָא-רַבָּא הוּא בַּחֲנִינַת 'דְּבִיבּוּר בְּלֵא דַעַה וְכו').

[בְּלִקְוֵי-עֲצוֹת, תְּלַמְדוּ-תּוֹרָה מֵט: "עַל-יַדֵּי שְׁמַתְנִיגַע בַּתּוֹרָה עַד שְׁזוֹכָה לִידַע אוֹתָהּ וְלִהְבִּינָה, עַל-יַדֵּי-זֶה מִרְפָּא אֶת נַפְשׁוֹ, וּמַעֲלָה אוֹתָהּ לְמִקּוּם שְׂרִשָּׁה, וּמִמַּתִּיק כָּל הַדִּינִים, וְהוּא נוֹטַע "אֵילְנָא דְחִיין לְעֵלָא, דְּכָלְא אִסְוִתָּא" (זִהָר קִדְשִׁים פה).] גַּם הוּא מְקַיֵּם וּמַחְדֵּשׁ כָּל הָעוֹלָמוֹת, וּמַגְלָה כְּבוֹדוֹ וְתִבְרָךְ בְּעוֹלָם, שֶׁזֶהוּ עִקְר הַתְּכֵלִית שֶׁל כָּל עֲבוֹדַת הָאָדָם, כְּדֵי שִׁתְּגַלֶּה כְּבוֹדוֹ וְתִבְרָךְ שְׁמוֹ].

ד. ח"א רסו; תִּי-מוֹהֶר"ן נו-נו - הַתּוֹרָה יוֹצֵאת מְבִינָה, שֶׁהִיא בַּחֲנִינַת 'סְפָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (מְשִׁלִּי א, ח): "וְאֵל תִּטֵּשׁ תּוֹרַת אֲמֹד", בַּחֲנִינַת (שֵׁם ב, ג): "אִם לְבִינָה", שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת 'סְפָה'.

וְעַל-כֵּן תִּכְפֹּף אַחֲרֵי 'סְפוֹת, הוּא 'שְׁמִינֵי-תּוֹרָה' - כִּי מִבַּחֲנִינַת 'סְפָה, מְשִׁם יוֹצֵאת הַתּוֹרָה. נִמְצָא: עַל-יַדֵּי שְׁנִכְנְסוּ בְּסְפָה, נַעֲשִׂים בְּעֲצָמָם בְּבַחֲנִינַת הַתּוֹרָה, כִּי מְשִׁם יוֹצֵאת הַתּוֹרָה. וְאִז מִתְחַלֵּת הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא 'בְּרֵאשִׁית, בַּחֲנִינַת 'בֵּית, הֵינּוּ 'בֵּית דְּבֵרָאשִׁית, בַּחֲנִינַת (בְּרֵאשִׁית לג, יז): "וַיַּעֲקֹב נָסַע סְכָתָהּ וַיִּבֶן לֹו בֵּית".

וְאִז מִתָּר לֹו לְבָנוֹת בֵּית, בַּחֲנִינַת (מְשִׁלִּי כד, א): "בְּחֶכְמָה וַיִּבְנֶה בֵּית" וְכו' - כִּי בּוֹדָאֵי יֵשׁ לֹו חֶכְמָה, כִּי הַתּוֹרָה הִיא מְקוֹר כָּל הַחֶכְמוֹת (עֵינן פְּנִינִים - וְלְעִיל בְּמַעֲרַכַת 'חֲגֵי-הַסְּפוֹת).

ה. ח"ב ה, יז - 'שְׁמִינֵי-עֶצֶרֶת, זֶה בַּחֲנִינַת 'מְלָכוֹת, בַּחֲנִינַת (שְׁמוּאֵל א ט, יז): "זֶה יַעֲצֵר בְּעַמִּי", הַנֶּאֱמַר בְּמִלְכָּד, שֶׁזֶה בַּחֲנִינַת 'תְּקוּן הַמְּשַׁפֵּט, בַּחֲנִינַת (תְּהִלִּים עב, א): "מְשַׁפֵּטִיךָ לְמִלְכָּד תֵּן", שֶׁהִיא עִקְר 'תְּקוּן-הַבְּרִית, שֶׁעַל-יַדֵּי 'תְּקוּן הַמְּשַׁפֵּט, נִתְּבַטַּל טְמֵאָה הַיְדוּעָה - וְנִצְוִלִין מִפְּגַם הַמְּקָרָה חֲסִי-וְשָׁלוֹם, שֶׁבָּא עַל-יַדֵּי דִינִים שְׂאֵינָם כְּשָׂרִים.

וְזֶהוּ בַּחֲנִינַת (פְּרִיעֶץ-חַיִּים, שַׁעַר הַלּוֹלֵב פ"ח): "שִׁבְּ שְׁמִינֵי-עֶצֶרֶת, הַנֶּקְבָּא עוֹצֶרֶת הַטְּפָה", הֵינּוּ בַּחֲנִינַת 'תְּקוּן טְמֵאָה הַנֶּ"ל, שֶׁנִּתְּתָקֵן בַּחֲנִינַת: "הַחֲתִים בְּשָׂרוֹ" (נִיקְרָא טו, ג), וְנַעֲצֶרֶת הַטְּפָה בְּקִדְשָׁה, וְאִינָה נִשְׁחַתַּת חֲסִי-וְשָׁלוֹם.

ו. ח"ב ז, ב (עֵינן אַתָּה הִרְאֵת לְדַעַת) - 'מֹשֶׁה רַבְּנֵנוּ הָיָה לֹו רְחֻמְנוֹת, וְהָיָה עוֹסֵק בִּישׁוּב-הָעוֹלָם, שִׁיְהִיָּה הָעוֹלָם מְיֻשָּׁב וּמְמֻלָּא מִבְּנֵי-אָדָם, הֵינּוּ: 'בְּנֵי-דַעַה' - כִּי הוּא פִּתַּח לָנוּ 'אוֹרֵי-הַדַּעַת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים ד, לה): "אַתָּה הִרְאֵת לְדַעַת, כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים" - כִּי מֹשֶׁה פִּתַּח אֶת הַדַּעַת, וְגִלָּה לָנוּ: כִּי יֵשׁ אֱלֹקִים שְׂלִיט בְּאַרְצֵךְ.

ז. ח"ב פא - כָּל הַמְּדַרְגּוֹת הַתְּחַתּוֹנוֹת הַמְּכַנְיִים בְּשֵׁם 'דְּגָלִים' - נִתְּעַלִּים עַל-יַדֵּי 'שְׁמִינֵי-תּוֹרָה וּמְצוּוָה'.

ח. סְפָר-הַמִּדּוֹת, עֵינֵינִי 'שְׁמִינֵי-תּוֹרָה' - [א] עַל-יַדֵּי הַרְקוּדִין וְהַתְּנוּעוֹת שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה בְּגוֹף, נִתְּעוֹרֵר לָךְ שְׂמֵחָה (שְׂמֵחָה ח). **[ב]** עַל-יַדֵּי שְׂמֵחָה בְּשְׁמִינֵי-תּוֹרָה, זוֹכָה לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּאַהֲבָה (שְׂמֵחָה כה).

ט. שְׁבַחֵי-הֶרֶן "ח"ב יח - וְגַם בְּשְׁמִינֵי-תּוֹרָה (בְּאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל) עָשׂוּ הַקְּפוֹת בְּרִקּוּדִין וְשְׂמֵחָה כְּנֶהוּג, בְּפִרְט שֶׁהֵיוּ שָׁם אֲנָשִׁים חֲסִידִים, וְהוּא ז"ל הָיָה גַם-כֵּן בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְלֹא רָצָה לְעַשׂוֹת שׁוּם הַקְּפָה, רַק יָשָׁב שָׁם בְּהַכְּנֵעָה וּבְכַפִּיפַת רֹאשׁ (כֶּאֱשֶׁר דִּרְפוּ הָיָה כֵּן עַל-פִּי הַרֵב קִדְם שְׁזָכָה לְפַעַל מַה שֶׁהָיָה רוֹצֵה בְּכָל-עַתָּה וּבְכָל שְׁעָה, שֶׁהָיָה לֹו לֵב נִשְׁבֵּר מֵאֵד, בְּכָל פַּעַם וְכו').

יד. חיי-מוהר"ן רסג - ביום שמיני-עצרת תקס"ג, דבר עמקם מעגין ר'קודין והמחאת-כף, ומה שמהפכין את-עצמו וכו' (שיחות-הר"ן פו). אחר-כך התחילו לכנס המוֹרְעִים מאנשי העיר שבאו אליו בנגון ושמחה בנהוג ביום שמיני-עצרת. ואז אמר לרבי יודל ולרבי שמואל אייזיק: "לכו לכם, כי אני צריך לעסק עמכם, ואין זה שיך לכם!" - והלכו להם ממנו.

ואחר-כך נעשה שם שמחה גדולה, בקול רעש גדול של שיר ושמחה. ואז רקד רבנו ז"ל בעצמו הרבה מאד, מן איזה זמן קדם הלילה, עד איזה שעות בתוך הלילה של שמחת-תורה. וכבר ידוע גדל נפלאות ערבנות נעימות קדשת הרקוד שלו, כי מי שלא ראה זאת לא ראה טוב מימיו.

וכבר מבאר במקום אחר (חיי-מוהר"ן קטז): שבאותה השנה רקד רבנו ז"ל הרבה. הינו בשמיני-עצרת הנ"ל וכו' וכו'.

ושמעתי מפיו-הקדוש שאמר בעצמו: בשנה הזאת רקדתי הרבה, מחמת שנשמע אז שיוצאין גזרות (שקורין פונקטון) על ישראל! - כי על-ידי ר'קודין והמחאות-כף, ממתיקין הדינים ומבטלין הגזרות, כמבאר בהתורה "ואלה המשפטים" (לקוטי-מוהר"ן ח"א י).

[ב'שיח-שורפי-קדש ח"ב רב: בשמיני-עצרת, נוהג היה רבנו לערוך שלחן מיוחד עבור בעלי הבתים, ולא היו אנשי החסידים מצטרפים לשלחן זה, ומנהג זה עוד נהג היצעל-שם טוב' פידוע. אחר עריכת השלחן כשהלכו כבר כל הקהל לתפלת ערבית של שמחת-תורה, לקחו ולוו בעלי הבתים את רבנו לבית-הפנסת עם חפה, שפך נהגו ללוות את הרבנים הגדולים. ואז בדרך הלוי כשרקדו ושרו, הצטרפו אליהם החסידים ועזרו להם בשמחתם].

טו. שיח-שורפי-קדש החדש ח"ג תצט - רבנו ז"ל אמר: העולם אומרים: "שמחלקין פרנסה (לכל השנה) בתפלת גשם!" (ביום שמיני-עצרת) - ואני אומר: "באמת ואמונה!" (שבתפלת מעריב בליל שמיני-עצרת).

טז. שיח-שורפי-קדש החדש ח"ג תקא - כשהל שמיני-עצרת בשבת, היה רבנו ז"ל אוכל אף סעודה-שלישית של שבת בתוך הסכה (כמבאר בשלחן-ערוך ארח-חיים תרסח, א: "שבחוץ-לארץ אוכלים בשמיני-עצרת בסכה, מפני ספק שביעי. ובמגן-אברהם שם סעיף-קטן ב: דאם הוא שבת, צריך לאכל סעודה-שלישית בסכה). אף לא היה ישן אז בסכה.

יז. שיח-שורפי-קדש ח"ב קיד - פעם, כשבאו אנשי-שלומו מראשי רבנו ז"ל, ספרו לו: שבאיזה יום טוב שחל להיות בערב-שבת, במדמה שהיה שמחת-תורה, ישבו אנשי-שלומו בסעדת היום-טוב, ודברו ביניהם בעבודת השם-יתברך, ונמשך דבורם עד סמוך לשבת, וכשראו שפבר קרובה השבת לבא, סימו מהר את הסעדה והדבורים, כדי ללכת לקבל את השבת.

ואחר שמחת-תורה אמר להאיש שהיה עמו: "ברוך השם פעלתי מה שרציתי על צד היותר טוב ונכון, ואף-על-פי-כן היה בדעתי להתמהמה פאן מחמת חבוב ארץ-ישראל, ועכשו ברצוני לנהג נסיעות לבתינו לחוץ לארץ. על-כן לך ושכר הספינה לסטנבול" וכו'.

י. שיחות-הר"ן פו (ענין עליה וירידה ברקודין) - נאמר בשמיני-עצרת תקס"ג. חיי-מוהר"ן נט; רסג) - החתנה הוא בחינת 'סיני', כמו שכתוב: "ביום חתנתו" (שיר-השירים ג, יא), "זה מעמד הר-סיני" (תענית כו:); - ו'סיני' גימטריא 'סלם'. וכתוב (בראשית כח, יב): "והנה מלאכי אלקים עלים וירדים בו" - הינו ר'קודין - שבשעת ר'קודין עולה ויורד. כי כן ירד ר'קודין, שעולה את גופו ויורד את גופו.

ה'פריסטקעס' (פוזו ופרפור) שעושין בשעת ר'קודין - זה בחינת (בראשית מו, ד): "אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה" - כי גלות מצרים היה בשביל לברר ניצוצי קרי של אדם הראשון, והחתנה היא תקון ויחוד הברית, שהיא בחינת "אנכי אעלה גם עלה".

יא. שיחות-הר"ן רצט - אחר שמחת-תורה, הייתי רגיל לבוא אליו ז"ל. ובכל שנה בשבאתי אליו אחר שמחת-תורה, שאל אותי: "אם הייתי שמח בשמחת-תורה!?" - וספר לי כמה פעמים: "אף היו העולם שמחים בביתו!?" - והיה לו נחת גדול מזה.

וכן עוד פעם אחת באמצע השנה, דבר עמי מעגין שמחת-תורה: "אם אני מרגיש שמחה בלבי אז? או על-בלפנים פעם אחר בשנה אם אני מרגיש שמחה בלבי?!" - כי חפצו ורצונו היה מאד: "שנהיה שמחים בכל השנה בלה, בפרט בשמחת-תורה ופורים ובשבת ויום-טוב".

וספר לי: "שפעם אחת בשמחת-תורה, רקד בעצמו לבדו בחדרו, בלי סיועת אנשים אחרים!"

יב. חיי-מוהר"ן לגנט - מאמר "בקמים עלי" סימן רע"ז, ומאמר "דע שעל חלף טוב וכו' - בקנאו את קנאתי" וכו' (סימן רע"ח), ומאמר "אזמרה" סימן רפ"ב - נאמרו בשמיני-עצרת תקס"ח. ואחר ספוט בנסיעתו ללבוב, בשעה שלוו אותו מקראסנע - גלה אז ענין 'המשכן והתינוקות' וכו' - שהוא גמר מאמר "אזמרה" הנ"ל.

יג. חיי-מוהר"ן פד (הספור מהפסא) - ובאתי להפסא, וראיתי שם: ראשה-השנה ממש, וכן יום-כפור ממש. וכן ספוט ממש וכו'. - "כ'רסיה ש'ביבין ד'י נ'ור" (דניאל ז, ט), ראשית-בות 'שדכ'ן, כי על-ידי ה'פסא נעשין 'שדוכין'. גם 'פרסי"ה' ראשית-בות: "ראש השנה, יום כ'פור, ס'פוט". ועל-כן 'בשמיני-עצרת, זיוגא דמטרוניתא" (זהר ויקרא צו:).

נענה רבנו ואמר: "פוחזי דאשיב, הרי אפשר "לפרס מפה ולקדש" (כדין השלחן ערוך ארחהיים רעא), וממשיכים לדבר הלאה" [דאשיבער זשלאפעס, איז מען מקיים "פורס מפה ומקדש" און מ'רעדט ווייטער], ואחר כך להתפלל את תפלת ליל שבת!

יח. אבנ"ה ברזל; שיח שרפי קדש ח"א

תרכה - בשמחת תורה הראשון להתקרבותו של מוהרנ"ת ז"ל לרבנו ז"ל, נתקבצו כמה אנשים מאנשי שלומנו אצל מוהרנ"ת ז"ל לשמח בשמחת יום טוב, ונזכרו בגדלת רבנו ז"ל ובהזמירות שלו. "האבן זיי זיך געדראפעט אויף די ווענט" [טפסו על הקירות] מגדל הדבקות והגעגועים.

והיתה להם חרטה גדולה, על מה שלא נסעו כל משך ימי החג לרבנו ז"ל. ועליבן הספימו בדעתם: לפע תקף במוצאי יום טוב אחר הבדלה. בשנודע מזה לאביו, פעם עליו ואמר לו: "אם פן שוב אל תבוא עוד אל ביתי!"

ואף על פי כן נסע מוהרנ"ת ז"ל עם אנשי שלומנו במוצאי יום טוב. ומצאו עוד את רבנו ז"ל יושב אצל השלחן עם הבעלי בתים, שהיה רגיל לישב בשמחת תורה עם הבעלי בתים לבד, אף על פי שהיו אז עוד גם כן רבי שמואל אייזיק ורבי יודל, שלא נסעו לביתם מפני רחוק הדרך (עיי' לעיל חיי מוהר"ן רסג).

אז גם זמרו אנשי שלומנו בשוק: "צהלי ורני יושבת ברסלב!" (על פי ישעיה יב, ו).

ואז אמר רבנו ז"ל התורה מ"ח "על אשר מעלתם ביי" (בלקוטי מוהר"ן ח"א) - שהיה פלא בזה, כי היא תורה של סבות, ולא אמרה רבנו רק בשמחת תורה, אף המתין באמירתה, כי בעקר רצה שישמע זאת מוהרנ"ת ז"ל.

[ב'טובות זכרונות' ה: מוהרנ"ת ז"ל (בתחלת התקרבותו) היו לו גדל געגועים לקיים: "חייב אדם לקבל פני רבו ברגל" (ראשי השנה טז: ספ"ה כז:)] אף לא היו לו שום אפשרות לזה, מחמת גדל קטרוגים של משפחתו ובגייביתו על זה, על פן אמר לחבריו המקרבים: שפפי שהמנהג היו בימים הקדמונים: שאפילו במוצאי החג, הינו מוצאי שמחת תורה גם כן, היו חבורות חבורות פתוח חסידים ביחד שמחים כמעט כל הלילה, שהוא אסרוי חג. לזאת יראו החברים אלו, תכף אחר תפילת מעריב, ישכרו עגלה בנעמירוב לנסע לברסלב - ויש מציאות שבשתי שעות בואו לשם ויקבלו פני רבנו ז"ל, ויחזרו ויסעו תכף לחזרה לביתם, ולא יודע לשום בגי' אדם מזה אפילו לבגייביתם, כי יחשבו שהוא משמח עצמו עם חבריו אצל אחד מהם.

וכמו שהיה מלבש אז מוהרנ"ת ז"ל, בגדי יום טוב, בגדי משי וכובע של יום טוב כדרך הנגידים, כך היה נוסע - כי לא רצה לילך לביתו לקח איזה מלבוש פשוט לכסות על בגדי משי - בכדי שלא ישאלו אותו מה זה.

ונסעו כך תכף אחר תפלת ערבית, בערך תשעה ווערסט, שעה חצי נסיעה. והתחיל הגשם לירד בשפע רב כלי'ף, עד שהיו מכרחים לכנס בהקדשטשמע אכסניא, שהיה שם, עד שיפסק הגשם לירד. ומוהרנ"ת ז"ל היה מלבש בגדי יום טוב - והתלכלכו בגשם קדם שבאו

להקדשטשמע. ושם נתעכבו עד שפסק הגשם לירד, כמעט שני שעות. ואחר כך נסעו הלאה לאט לאט מחמת קלקול הדרך.

ובאו לברסלב בערך שעה קדם חצות הלילה. וכשבאו לתחלת הכניסה לעיר ברסלב, זמרו בשירה וצעקו: "צהלי ורני יושבת ברסלב" (על פי ישעיה יב, ו), בשמחה רבה בהרחובות, עד שפמה בגי' אדם נתעוררו מזה.

וכשבאו לבית רבנו ז"ל, היו עוד קצת אנשים, אף אדמו"ר ז"ל פנה אל אלו הבאים מנעמירוב [מוהרנ"ת ז"ל וחבריו], וקבל שלום מכלם בסדר פנים יפות, וכבד אותם כמעט משקה, ומיני מאכל מתיקה מיום טוב שקורין 'לעקיד', ואמר להם: "פי זהו: לקח טוב נתתי לכם, אף תורת אל תעזבו" (משלי ד, ב).

ובתוך כך בא הבעל עגלה, ואמר שצריך לפע לחזרה, כי כך שכרו אותו. וקבל כל אחד רשות מרבנו ז"ל שקורין: 'צעזענט', ונפרדו לשלום.

ולמוהרנ"ת אמר רבנו ז"ל: "עוד לא נתתי לך עבור הוצאות, וגם לא נתת לי חשבון מיום בואך לבייתך מכל ימי החג שלך!"

וכשמעו כל זה מפי אדמו"ר ז"ל - הבין היטב: כי זה פון אדמו"ר ז"ל למחשבתו - כי מחמת הגעגועים והכיסופין שהיו לו כל ימי החג לזה, שיוכל לספר כל לבו לפני אדמו"ר ז"ל - ראה ממש רוח הקדש: שרבנו ז"ל יודע המחשבות שלו.

הכלל: אותן אנשים שבאו עם מוהרנ"ת ז"ל נסעו, והוא נשאר. והגם שהיה למוהרנ"ת מדבר עוד בחול המועד סבות עם הסוחרים: שתכף באסרוי חג נצרך לפע לבא רדיטשוב עבור סחורות של חרף, ושכרו עגלה עוד בחול המועד סבות, על אסרוי חג, לפע תכף לבא רדיטשוב! - אף כששמע מאדמו"ר כל הנ"ל - שכח את כל זה, ונשאר אצל רבנו ז"ל.

ממילא מובן: שאותו הלילה האיר למוהרנ"ת כשמש בצגריים - משיחותיו שהיה מדבר אדמו"ר כמעט כל הלילה.

והלך קדם אור הבקר עם רבנו ז"ל למקנה, וכאור בקר התפללו בבית הכנסת של בעלי שם טוב ז"ל, שהיה סמוך לבית אדמו"ר ז"ל.

והיו לרבנו ז"ל, שני זוגות תפלין דרש"י, ואז התפלל מוהרנ"ת ז"ל בתפלין של רבנו ז"ל וכו'. ואחר התפלה כבד אותו רבנו ז"ל, במאכלי מזונות עם צנצנת קאווע, ואמר לו: "בוא ונגדך לשוח אצל בית הכנסת בעלי שם טוב ז"ל!" - שהיה מן היסוד שם, התיכח עץ בולט, שהיו יכולים לישב שם.

וכפי שמוהרנ"ת ז"ל ראה מרבנו ז"ל את החיבובת שמחבב אותו - התחיל לספר את כל אשר עבר עליו באלו הימים, מעת בואו לביתו - ואיך שהתפללו כל החג בהסופה, וכיוצא. ואז נתלהב רבנו ז"ל, וגלה לו אז התורה נפלאה בלקוטי מוהר"ן ח"א סימן מ"ח: "על אשר מעלתם ביי" - ושם מובא מה'תפלה בכח', שהיא בחינת ספ"ה.

וכשאמר רבנו ז"ל הפסוק: "ואשים דברי בפיך" - נדמה למוהרנ"ת ז"ל: שממש אדמו"ר ז"ל מניח לו בפיו דבריו - עד שנגלה שם: "ש'ספ"ה ותפלה בכח" - סגולה לבנים!

ומחמת שמוהרנ"ת ז"ל היו לו יסורים מזה, שלא היו לו עוד ז'רע של קימא' - פי זוגתו היתה מפלת פמה פעמים לארבעה חדשים. וכשרבנו ז"ל אמר: "ש'שמיני עשרת' עוצרת הנוקבא הטפה, שלא תפיל" (ענין שם) - נזכר מוהרנ"ת ז"ל: שזה מבקשו, שהוא נצרך לזה. והבין: שאדמו"ר ברוח הקדש שלו, פונו עבורו זה - הגם שעוד לא הזכיר בשום פעם לרבנו ז"ל מזה - אף פעם אמר לרבנו ז"ל: שזוגתו הפילה פמה פעמים! וכעת היא גם כן בחדש רביעי בהריון! ומבקש מאדמו"ר ז"ל על זה: "שלא תפיל עוד!"

ואז אמר לו רבנו ז"ל: "עבור זה נצרך לך לתן על פדיון". ותכף אמר מוהרנ"ת ז"ל: "אפילו בלי זה חשבתי לתן על פדיון לידכם". ענה רבנו ז"ל: "מעות איני צריך, רק תראה להכין לביתי ששה כסאות, שקורין 'צענקליך', בחינת: "שש מעלות לכסא" (מלכים א, יט), שזה

שתיתו, והתישב ואמר פמה שעוה תורה בהלכה ואגדה וחסידות וכו' עד להפליא. ענו לו אנשי-שלומו בצחות בלשון המובא בספורי-מעשיות במעשה מלך וקיסר: "יפה מאד היה, רק אם היו מדברים זאת בלתי פה שתוי!" הינו שלא בשעת שכרות, ענין-שם! - לשבכונתם להדגיש: שאין זה לשבח התורה, לומר תורה בפה שתוי, ולא כך מגלים ואומרים תורה.

כב. שיח-שופי-קדש ח"נ רפ - בלקוטי-מוהר"ן

ח"א רע"ז מבאר: "שרגל הוא רפואה להראה!" - ספר רבי אברהם סופר שטערנהארץ ז"ל: שהשתלשלות הדבר היה כך: בעת אמירת התורה הנ"ל שנאמרה בשמיני-עצרת, כמובא בחיי-מוהר"ן (סימן נ"ט), בא רבי אהרן הרב מברסלב, והביא לרבנו מאכל העשוי מרגל, שקבל אז שתי מנות מתושבי העיר, שפך נהגו לתת לרב מאכל כזה בשמיני-עצרת; והביא מנה אחת לרבנו. ואז אמר רבנו את הנזכר-לעיל: "שרגל הוא רפואה להראה!" - פי היה רבנו כבר הולך אז במחלת הראה.

כג. שיח-שופי-קדש ח"ז עא - פעם בליל

שמיני-עצרת בישוב מוהרנ"ת ז"ל עם אנשי-שלומו, ודברו מהמחלקת הגדולה שהתעוררה אז. וכך בדברים, שמעו קול הבוקע מקהל המתפללים שבבית-הכנסת שבעיר, באמרו: "אתה הראת לדעת", פנהוג.

נענה מוהרנ"ת ז"ל ואמר: ממי מדברים אנו כאן, מיהודים שצועקים "אתה הראת!" אבל מה שנעשה מקדם לה ולאחריה, זה יודע רק השם-יזתברך!



פרשת וזאת הברכה

"הופיע מהר פארן" (דברים לג, ב)

א. ח"א קא - כל עכו"ם יש להם כל המדות רעות, רק כל אמה ואמה פרוץ אל מדה אחת יותר מכל המדות. וזה (דברים לג, ב): "הופיע מהר פארן" וכו' - שרצה הקדוש-ברוך-הוא לתן התורה לכל הברואים, וכל אחד ואחד לא רצה לקבלה, מחמת ששמעו שאותה מדה שהם פרוכים אחריה אסרה תורה (ספרי ברכה; זהר בלק קצב).

"מימינו איש דת למו" (דברים לג, ב)

ב. ח"א סט - ה'תורה' הוא בחינת 'מין', כמו שכתוב (דברים לג, ב): "מימינו איש דת למו".

"כל קדשיו בידך" (דברים לג, א)

ג. ח"א נב, ג - צריך לראות למלאת הידיים, שהיא האמונה, על-ידי הארה משבעה רועים, שהם כלליות של כל מנהיגי-הדור, וכל עקר אמונת ישראל ממשיכין

נגד ו' שבתוף א', שאמרת בשבת שובה, "קרא את יהושע" (בלקוטר מוהר"ן ח"א ו).

ואחר גמר התורה הזאת - נכנסו לבית אדמו"ר לסעודת הצהרים באסרו-חג.

[ב'שיח-שופי-קדש' החדש ח"ב פא: ואכן בסמוך בראש-החדש פסלו - נולד לו בנו הראשון רבי שכנא ז"ל, כמבאר בימי-מוהרנ"ת ח"א ג] - [עין עוד מספור הנ"ל ב'שיח-שופי-קדש' החדש ח"ב עז-עז-ע"ט-פ].

יט. שיח-שופי-קדש החדש ח"ב עו -

מוהרנ"ת ז"ל היה נזהר מאד לצית לרבנו ז"ל ולקיים את השעור שנתן לו ללמד, ח"י פרקים משניות בכל יום (עין שיחות-ה'ר"ן קפה).

ובשמחת-תורה הראשון להתקרבותו, בשעה שרקדו העולם בשמחת-תורה פנהוג - פרש מוהרנ"ת ונכנס בכל-פעם בחדר הסמוך, להשלים שם הח"י פרקים.

וכשהבחין אביו בדבר, שאל את אנשי-שלומו על-כך: "למה בורח כל העת, הרי הוא באמצע הרקודים עמכם?" - והשיבו לו: "שרבנו נתן לו שעור של ח"י פרקים משניות, והוא מכרח להשלימו!"

ענה אביו: "לנתן'לע שלי הוא מצוה סדר כזה של ח"י פרקים משניות?" - פי אביו החשיבו מאד - פי היה מגדולי למדני עירו.

כ. שיח-שופי-קדש החדש ח"ג תקב - רבנו

ז"ל היה עולה לתורה בשמחת-תורה לחתן תורה, ומוהרנ"ת ז"ל לחתן בראשית!

ואמר על זה מוהרנ"ת ז"ל: "רבנו עלה לחתן תורה' המסים את התורה - פי רבנו נצח וגמר ענינו! (ח"י מוהר"ן ריח) - אבל אני צריך להתחיל מ'בראשית'!" [דער רבי האט עולה געווען לחתן תורה, ווייל דער רבי האט אויסגעפירט זיין זאך! - אבער איך דארף אנהייבן!].

כא. שיח-שופי-קדש החדש ח"ג תקד -

פעם בשמחת-תורה' שתה רבי נחמן מטולטשין ז"ן המשפר, מעט יותר מהראוי, ומחמת גדל השמחה נפל לרגלי מוהרנ"ת ונשקן, ואמר לו: "אתם החיות שלי! אתם החיים שלי!" אתם משיבים נפשי בדבורים שלכם! [איר זיינט מיין חיות! איר זיינט מיין לעבן! איר קוויקט מיך מיט אייערע דבורים!].

למחרת שאלו מוהרנ"ת: "אם זוכר מה שאמר אתמול?" - ואמר לו רבי נחמן מטולטשין: "כן, וגם היום אומר אני כך!" אמר לו מוהרנ"ת: "מה שאתה אומר הוא אמת, אבל לא בשמחת-תורה הוא הזמן להרבות בשתיחה!" [וואס דו זאגסט איז אמת, אבער נישט שמחת-תורה טרינקן מערער].

[ב'שיח-שופי-קדש ח"ה שח: כשספר פעם הרב מחארקוב ז"ל בהתפעלות בשבח אחד מגדולי החסידים והרבנים שמעיר אוסטודוב: שפעם בשמחת-תורה שתה שלש כוסות יין-שכר חזק, ואחר-כך הקיא

הם להדור. וזה בחינת (דברים לג, ג): **"כל קדשיו בידך"** - שהם בחינת כלליות של כל מנהיגי הדור.

"והם תכו לרגלך ישא מדברתיך" (דברים לג, ד)

ד. ח"ב צא - הצדיקים האמתיים מקשרים 'חכמה' תתאה' ב'חכמה-עלאה' - כי בונה עולמות החרבין, ומגביה 'חכמה-תתאה' ומקשרה ל'חכמה-עלאה' - על ידי שיחתו וספורי דבריו שמדבר עם המודיעים.

כי בשהצדיק מדבר עם רשעים, ומגביה שכלו ומקשרו להשם-יתברך - אזי מעלה ומקשר שכלם ממקום שהם להשם-יתברך. כי הצדיק-האמת מצמצם שכלו, ומדבר עמם בחכמה נפלאה ובמלאכה גדולה, ומקשר כל הדבורים להשם יתברך - ועל-ידי-זה מביאם לידי 'תשובה'.

וזה בחינת (דברים לג, ד): **"והם תכו לרגלך ישא מדברתיך"**, ודרשו רז"ל (בבא-בבא ח.): **"אלו תלמידי חכמים שהולכים ומכתתים רגליהם מעיר לעיר, ונושאים ונותנים בדבריו של מקום"**.

כי הצדיקים-האמתיים מדברים לפעמים עם רשעים, ומספרים עמהם מעסקי מלחמות, וכיוצא בזה מעסקי העולם, אך הוא מלביש בזה האור הגדול של התורה, כי הוא מלביש אור התורה בלבושים שונים זה מזה, עד שמלבישו בדברים הללו, והאורי-התורה מתלבש בצרופים אחרים.

כי אם היה הצדיק מדבר תכף תורה בפרוש עם הרשע, היה יכול להתפקד יותר, והיה נעשה רשע יותר. כי "צדיקים ילכו בם ופשעים יבשלו בם" (הושע יד, י). כי "זכה, נעשה לו סס-חיים. לא זכה, נעשה לו סס-מות" (יוקא עב:). ועליבן אם היו מגלין לו תורה כמות שהיא היה מתפקד יותר, כי היה נעשה אצלו 'סס-מות' חס' ושלום, כי הוא רחוק מן התורה. ועליבן צריכין להלביש לו התורה בצרופים אחרים.

ועליבן צריכין הצדיקים האמתיים לדבר עם הקמון שיחת חלין, והם מלבישין בהם התורה, והם מקשרים אותם באלו הדבורים ממקום שהם - כי הם אינם רחוקים מאלו הדבורים והספורים שהצדיק מדבר עמם, ועל-ידי-זה מקשר אותן ומעלה אותן להשם יתברך.

וזה בחינת: **"שהוא נושא ונותן בדבריו של מקום"** - דהינו: שהוא מדבר עם כל אחד לפי מקומו במקום שהוא, והוא 'נושא' אותן הדבורים, ו'נותן' אותם להשם-יתברך - כי הוא מקשרם לרשעים, לבחינת 'חכמה-עלאה'. ומעלה אותן להשם-יתברך ומשיבן בתשובה - כי הוא מקשר 'חכמה-תתאה' ב'חכמה-עלאה'. הינו:

שהוא מעלה ה'חכמה-תתאה' מפל הרעים שבעולם, ומקשרם להשם-יתברך, ומעלה אותה ל'חכמה-עלאה'.

"תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב" (דברים לג, ד)

ה. ח"א קג - איתא בגמרא (סנהדרין צא:): **"כל המונע הלכה מפי תלמיד, פאלו גזילו מנחלת-אבות, שנאמר** (דברים לג, ד): **'תורה צוה לנו משה מורשה' וכו'".** - וכיון שראה משה שבני-ראובן ובני-גד מניאין לב בני-ישראל מ'נחלת-אבותם' - קרא להם (במדבר לב, יד): **"תרבות אנשים חטאים"**. הדבר הזה קבלתם מרבניכם, שרבעם גזל מפם הלכות, והלכות הם נחלת-אבות' פנ"ל. ועתה גם אתם הולכים בדרכי אבותיכם, ורצונכם לגזל מישראל נחלת-אבותם' וכו'.

ו. ח"ב פט - ה'דעת' משדה כל ה'שדוכים', כי כל ה'שדוכים' הם שני הפכים, וה'דעת' הוא המתוך בין שני הפכים. על-כן כל ה'שדוכים' שבעולם, נעשים על-ידי ה'בר-דעת' שיש בעולם.

כי לפעמים שני המשדכים רחוקים מאד, והם שני הפכים ביותר זה מזה, על-כן קשה למצא זוגו. והתקון לזה: שצריך שיבוא לה'בר-דעת' לשמע תורה מפיו, ועל-ידי-זה יכול למצא השדוך שלו. שאז יוצא הדעת מכח אל הפעל, ואזי יכול לשדכם, אף אם הם בהפך גדול זה מזה.

ועליבן צריך לשמע 'תורה דוקא' מפיו - אף שגם ב'דבורים-פשוטים' שלו יש בהם 'דעת'. כי ה'תורה' נקראת 'כלה', כמו שאמרו רז"ל (ברכות נו. פסחים מט: על הפסוק בדברים לג, ד): **"תורה צוה לנו משה מורשה"**: **"אל תקרי מורשה, אלא מארסה"** - ויש בה גם-כן שני הפכים, כי יש בה שני מיני אותיות.

וכשהצדיק אומר 'תורה', הוא בחינת 'משדך שדוכין', כי "דברי-תורה עניים במקום זה ועשירים במקום אחר" (ירושלמי ראש-השנה פ"ג ה"ה), שמחברים אותם יחד ממקומות מפורדים שרחוקים זה מזה. ועל-ידי-זה נעשה החדוש שמחדשים.

עליבן צריכין לשמע מפיו תורה דוקא, ועל-ידי-זה יכולין למצא זוגו.

ז. שיחות-הר"ן צא - סגלה ל'התמדה' להיות מתמיד בלמודו: להזהר לבלי לדבר על שום איש ישראל.

כמו בשהכלה היא יפה אזי האהבה בשלמות - כמו-כן ה'תורה' נקראת 'כלה', כמו שכתוב (דברים לג, ד): **"תורה צוה לנו משה מורשה"**, ודרשו רז"ל (ברכות נו. פסחים מט:): **"אל תקרי מורשה אלא מארסה"**.

וְכָל־אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, יֵשׁ לוֹ אוֹת בַּתּוֹרָה, כִּי "שָׁשִׁים רְבּוּא אוֹתוֹת הַתּוֹרָה, כְּנֶגֶד שָׁשִׁים רְבּוּא נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל" (זהר-קדש שירי-השירים; זהר-קדש רות; מַגְלַה־עַמּוֹת וְאַתְחַנֵּן אוֹפֵן קפּו; 'שֵׁל־הַהִקְדוּשׁ בְּרֵאשִׁית ב' בְּשֵׁם הָאֲרִיז'ל; וְעוֹד).

וּכְשֵׁי חֶסְרוֹן בְּאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל - נִמְצָא שֵׁשׁ חֶסְרוֹן בַּתּוֹרָה, שֵׁשׁ שָׂרָשׁ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְעַל־כֵּן בּוֹדָאֵי אִי־אֶפְשֶׁר לְאַהֵב הַתּוֹרָה בְּשִׁלְמוֹת.

אָבֵל כְּשִׁיזְהָר מְלַדְּבֵר וְלִמְצָא שׁוּם חֶסְרוֹן בְּשׁוּם יִשְׂרָאֵלִי - נִמְצָא "שְׂאִין בְּהַתּוֹרָה שׁוּם חֶסְרוֹן וּמוּם! - אֲזִי בּוֹדָאֵי יְאַהֵב הַתּוֹרָה מְאֹד, וַיִּתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה, מִגְדֵּל הָאֶהְבָּה.

"וַיְהִי בִישְׂרוֹן מֶלֶךְ בְּהַתְּאִסָּף רְאִשֵׁי עַם" (דְּבָרִים לֵג, ה)

ח. ח"א ז, ז - הִבְאֵנוּ לְקַמֵּן בְּפִסּוּק "שָׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה" (דְּבָרִים לֵג, ז) - שֶׁהוּא בְּהַמְשָׁךְ ל"וַיְהִי בִישְׂרוֹן מֶלֶךְ" (שָׁם שָׁם, ה).

ט. ח"א ית, ד - וְדַע: שֶׁעַקֵּר ה' מְלָכוֹת שְׂרָשָׁה ב'חֲכֻמָּה, כְּדִי לִידַע אִיךָ לְהַנְהִיג וְלִמְלֹךְ. לָכֵן יֵשׁ לְכָל מֶלֶךְ חֲכָמִים וַיּוֹעֲצִים, כִּי בְּזֶה תִכּוֹן מְלָכוֹתוֹ וַיִּתְקַיֵּם מְדִינָתוֹ.

וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים לֵג, ה): "וַיְהִי בִישְׂרוֹן מֶלֶךְ, בְּהַתְּאִסָּף רְאִשֵׁי עַם". הֵינּוּ: עַל־יְדֵי "רְאִשֵׁי עַם", שֶׁהֵם ה'מַחְזִיג' וְה'חֲכָמָה' - עַל־יְדֵם תִּכּוֹן בְּחִינַת ה'מְלָכוֹת'. וְעַל־יְדֵי 'אֶהְבֵּת הַחֲכָמִים', תִּכּוֹן ה'מְלָכוֹת'.

הַבְּרִכוֹת שֶׁבִּרְךָ מֹשֶׁה אֶת הַשְּׁבִטִים

י. סִפְר־הַמְדוּת, הַמְתַּקַּת־דִּין פו - לְהַמְתִּיק הַדִּין, תֹּאמַר וְכוּ, וְאַחַת־עֲשָׂרָה בְּרִכוֹת שֶׁבִּרְךָ מֹשֶׁה אֶת הַשְּׁבִטִים (דְּבָרִים לֵג, ה־כח).

"שָׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה וְאֵל עִמּוֹ תִּבְיָאֵנוּ" (דְּבָרִים לֵג, ז)

יא. ח"א ז, ג־ד־ה־ז - אִי־אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיב ה'מְלוּכָה' לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא - אֶלָּא עַל־יְדֵי 'וְדוּוּי־דְּבָרִים' לְפָנָי 'תְּלַמִּיד־חֶכֶם', עַל־יְדִיזָה מִתַּקֵּן וּמַעֲלָה בְּחִינַת 'מְלָכוֹת' לְשָׂרָשָׁה.

וְעוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם, הֵם עַל עֲצוּמוֹתָיו, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִחְזַקְאֵל לֵב, כז): "וַתְּהִי עוֹנֹתָם חֲקוּקָה עַל עֲצוּמוֹתָם", וְכָל 'עֲבָרָה' יֵשׁ לָהּ 'צְרוּף אוֹתוֹת'.

וּכְשֶׁעֲבַר אִיזָה עֲבָרָה - אֲזִי נִחְקֵק צְרוּף רַע עַל עֲצוּמוֹתָיו. וְעַל־יְדִיזָה מְכַנֵּס בְּחִינַת ה'דְּבוּר' שֶׁל הַלְּאוּ הַזֶּה שֶׁעֲבַר, בְּתוֹךְ הַטְּמֵאָה. הֵינּוּ: שֶׁמְכַנֵּס בְּחִינַת 'מְלָכוֹת', בְּחִינַת "דְּבַר אֶחָד לְדוֹר" (סִנְהֶדְרִין ת, א), 'דְּבַר', לְשׁוֹן מְנַהִיג וּמוֹשֵׁל - הוּא מְכַנֵּס אוֹתָהּ בְּתוֹךְ הַעֲבוּרִים, וְנוֹתֵן לָהֶם מְשָׁלָה.

וְעַל־יְדֵי 'וְדוּוּי־דְּבָרִים' - יוֹצֵא מִעֲצוּמוֹתָיו הַאוֹתוֹת חֲקוּקִים עֲלֵיהֶם, וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם ה'דְּבוּר' שֶׁל ה'וְדוּוּי'. כִּי ה'דְּבוּר' יוֹצֵא מ'עֲצוּמוֹתָיו', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים לֵה, י): "כָּל עֲצוּמוֹתֵי תֹאמְרָנָה", וּמִחֲרִיב הַבְּנֵן וְהַצְרוּף הָרַע, וּבּוֹנֵה מֵהֶם 'מְלָכוֹת דְּקֻדְשָׁה'.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (סוֹטָה ז): "בְּשַׁעָה שֶׁהִלְכוּ יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבָּר, הָיוּ עֲצוּמוֹתָיו שֶׁל יְהוּדָה מְגַלְגְּלִין, עַד שֶׁאָמַר מֹשֶׁה (דְּבָרִים לֵג, ז): "שָׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה".

שֶׁבִקֵּשׁ מֹשֶׁה מִהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: שִׁיזְכֹּר לִיהוּדָה הַיְהוּדִי שֶׁהַתּוֹדָה, וְכֵן הָיוּ לִיָּה. וְזֶה דוֹקָא: "עֲצוּמוֹתָיו הָיוּ מְגַלְגְּלִין", עַל־שֵׁם: "וַתְּהִי עוֹנֹתָם חֲקוּקָה עַל עֲצוּמוֹתָם".

וְעַל־יְדֵי ה'וְדוּוּי' - נִתְתַּקְנָה, וְעַל כֵּן חָד לְדוּכְתָה. - וַיְהוּדָה זֶה בְּחִינַת 'מְלָכוֹת' - רְמִז: שֶׁבְּחִינַת 'מְלָכוֹת' נִתְתַּקַּן עַל־יְדֵי 'וְדוּוּי־דְּבָרִים'.

וְזֶה נַעֲשֶׂה, עַל־יְדֵי 'מֹשֶׁה', שֶׁזְכַּר מֹשֶׁה הַיְהוּדִי, וְנַעֲשֶׂה כְּאֵלוֹ הַתּוֹדָה עִבְשׁוּ לְפָנָי מֹשֶׁה, וְעַל־יְדִיזָה נִתְתַּקֵּן בְּחִינַת 'מְלָכוֹת', וְנִחְרַב ה'צְרוּף־הָרַע' שֶׁנִּחְקֵק עַל 'עֲצוּמוֹתָיו'.

וְזֶה בְּחִינַת 'הַחֲזֵרַת הַמְּלָכוֹת לְשָׂרָשָׁה' וְכוּ. - וְזֶה: (דְּבָרִים שָׁם, ה) "וַיְהִי בִישְׂרוֹן מֶלֶךְ" - הֵינּוּ: שֶׁ'מְלָכוֹת' עָלָה לְשָׂרָשָׁה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים לז, יא): "וַעֲנִיִּים יִרְשׁוּ אֶרֶץ, וְ'אֶרֶץ' הִיא 'דִּינָא דְּמְלָכוֹתָא' (דְּבָרִים כח, גִּטִּין י: בְּבֵאֲרָמָא קִיג. בְּבֵאֲרָתָא נה), כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (אִיּוֹב כ, כז): "וְ'אֶרֶץ' מִתְקוּמָהּ לִי".

יב. ח"א לד, ג - הִנֵּה הַכֹּל: שֶׁ'מְשָׁלָה' בְּיַד הַצְּדִיק, לְפַעַל פְּעֻלוֹת בְּרִצּוֹנוֹ, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ חַז"ל (מוֹעֵד־קָטָן טז: עַל שְׂמוּאֵל־ב כג, א): "צְדִיק מוֹשֵׁל וְכוּ" - מִי מוֹשֵׁל בִּי, צְדִיק". - וְהוּא שָׂרָשׁ כְּלִיּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהֵם הַעֲנָפִים שֶׁלוֹ הַמְּקַבְּלִים מִמֶּנּוּ.

וְעַקֵּר ה'מְשָׁלָה': לְהַאִיר וּלְהַתְּעוֹרֵר לָבֵס לְעַבּוֹדַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים לֵג, ז): "שָׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה וְאֵל עִמּוֹ תִּבְיָאֵנוּ" - הֵינּוּ: לְהַאִיר הָאֶרֶת הַצְּדִיק בְּעֲנָפִים, הֵינּוּ: ב'לֵב יִשְׂרָאֵל', וְזֶהוּ: "וְאֵל עִמּוֹ תִּבְיָאֵנוּ".

"תְּמִיךְ וְאוֹרִיךְ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ" (דְּבָרִים לֵג, ח)

יג. ח"ב ג, נסוף - וְזֶהוּ בְּחִינַת ה'שְׁמֹן' שֶׁל 'נֵר חֲנֻכָּה', בְּבְחִינַת (דְּבָרִים לֵג, ח): "תְּמִיךְ וְאוֹרִיךְ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ" - שֶׁעַל־יְדֵי ה'חֲסִידִים', דְּהֵינּוּ בְּחִינַת 'הִלְכוֹת' - נִתְגַּלָּה 'אוֹר הָאֱמֶת', בְּחִינַת: "תְּמִיךְ וְאוֹרִיךְ". וְזֶה בְּחִינַת ה'שְׁמֹן', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אוֹר הָאֱמֶת', בְּחִינַת (תְּהִלִּים מג, א): "שִׁלַּח אוֹרְךָ וְאֶמְתָּךְ".

"ישימו קטורה באפך" (דברים לג, י)

יד. ח"א יג, א; הוספות מנתב"ד רבנו ז"ל השיך להתורה הזה (נדפס בסוף הספר) - איתא בזהר (פנחס רכד): **"רוחא נחת לשכך חמימא דלפא, וכד נחת רוחא, לפא מקבל לה בחדוה דנגונא דליואי"**.

"רוחא" - זה בחינת 'צדקה', שהיא רוח נדיבה' - על-ידו מקררין חמימות תאות-ממון.

"נגונא דליואי" - זה בחינת 'משא-זמתן באמונה' - ששמח בחלקו ואינו אץ להעשיר. פי ה'נגינה' זה ה'משא-זמתן', כמו שכתוב (תהלים פא, א): **"שאו זמרה ותנו תף"**. ח'דוה', זה 'שמח בחלקו'.

וזה בחינת 'קטרת', שמקשר 'חמום הלב' עם ה'רוח'. וזה (משלי כז, ט): **"קטרת ישמח לב"**.

וזה בחינת (דברים לג, י): **"ישימו קטרה באפך"** - שעל-ידי בחינת 'קטרת' הנ"ל, נתבטל בחינת (בראשית ג, יט): **"בזעת אפך תאכל"**.

"ויבין כתפיו שכן" (דברים לג, יב)

טו. ח"ב פה - 'אגוזים' הנקראים 'לוזים', רומזים לבחינת 'לאה', שהיא ב'ערף', שהיא נקבא ראשונה. ואחר-כך נכנסין ל'בית-המקדש', שהוא בחינת: "יעקב קראו בית-אל" (פסחים פח). וזהו שפרש רש"י (שופטים א, כד): "שדרף לוז נכנסין לבית אל".

וזהו (ישעיה מ, א): **"נחמו נחמו" שתי פעמים, נחמו גימטריא 'קדקד', שהוא בחינת 'ערף', שעל-ידה נכנסין לבית-אל. וזהו שלשה שבועות ביד-המצרים וכו' וכו'.**

וזהו ה'עצם לוז' שיש ב'ערף אדם', שישאר אחר כליון הגוף, וממנו יתחדש בגוף בשעת התחית-המתים. וזהו עקר נחמותינו, בחינת 'נחמו נחמו', פי על הגוף נאמר (רות ג, יג): **"שכבי עד הבקר"**, שהוא עת התחיה - **"והנה בבקר והנה היא לאה"** (בראשית כט, כה) - היינו: 'עצם לוז' הנ"ל, שעל-ידה נתבנה הגוף.

ובשביל שכל פונתו של 'יעקב' היה בשביל 'דחל' - נאמר ב'בני רחל', דהינו 'יוסף': **"ולקדקד נזיר אחיו"** (בראשית מט, כו; דברים לג, טז), ובבנימין בתיב (דברים שם, יב): **"ויבין כתפיו שכן"** - רמז: שעל-ידי בחינת 'לאה' שהיא ראשונה, יכול לבוא לבחינת 'דחל'. **"קדקד" ו"כתפיו"** - זה בחינת 'לוז' הנ"ל.

"ולקדקד נזיר אחיו" (דברים לג, טז)

טז. ח"ב פה - נמצא לעיל על הפסוק: "ויבין כתפיו שכן".

"בכור שורו הדר לו" (דברים לג, יז)

יז. ח"א א - ועל-כן 'יעקב' שהוא בחינת ה'שכל' - זכה ל'חן', כמו שכתוב (בראשית לג, יא): "פי חנני אלקים" וכו'. ועל-כן ברח השבטים ב'חן', כמו שכתוב (שם שם, ה): **"הילדים אשר חנן" וכו'. ובנימין לא היה אז, ועל-כן ברכו 'יוסף' ב'חן', כמו שכתוב (שם מג, כט): **"אלקים יחננו בני"**. ודוקא 'יוסף' היה יכול לברכו ב'חן', פי 'יוסף' היה כלול ביותר מבחינת 'יעקב' וכו'.**

ועל-כן נאמר ב'יוסף' (דברים לג, יז): **"בכור שורו הדר לו"**. 'בכור' הוא בחינת ה'שכל'. וזהו **"שורו" לשון 'הסתכלות' - פי צריכין להסתכל בה'שכל' שיש בכל דבר.**

וזהו: **"הדר לו"** - תרגם אונקלוס: **"זיו ליה"**, לשון 'אור' - פי ה'שכל' מאיר לו בכל דבר, אפלו במקום שהיה אפל וחסוד' - פשוטה להסתכל על ה'שכל' שיש שם בכל-דבר, ומקרב אותו להשם-יתברך.

יח. ח"א יא, ו - 'קבלה' היא בחינת (תהלים כט, ב): 'השתחו ליה ב'הדרת קדש', ראשי-תבות: 'קבלה'. **"השתחו ליה ב'הדרת קדש"**, זה בחינת 'יחודא עלאה', הינו: 'זוג של שבת', בחינת 'ברית עלאה', ששם עקר ה'השתחויה', בבחינת (בראשית מב, ו): **"ויבאו אחי יוסף וישתחו לו"**, והוא בחינת 'הדרת קדש', בבחינת (דברים לג, יז): **"בכור שורו הדר לו"**.

יט. ח"ב טו - ה'צדיק' הוא בחינת (דברים לג, יז): "בכור שורו הדר לו", ו'בכור נוטל פ'י שנים" (דברים כא, יז; בבא-בבא פ"ח מ"ד; בכורות פ"ח מ"ט), הינו: שדבור 'פיו' הקדוש יש לו 'שני' משמעות.

ומזה בא: שיש כח ויניקה להצבועים לינק מהם, להפך דבריהם אל השקר שלהם - מאחר שהדבור הקדוש בעצמו יש לו שני משמעות, בבחינת **"פי שנים"**.

שמחמת ההתפארות של אלו הצדיקים הגדולים שיוצא מפייהם הקדוש - מזה בא: שנמצאים 'צבועים שקרנים' שמתדמים עצמן בקוף, ומתפארין עצמן גם-כן, ממש באלו הלשונות של 'התפארות' שיוצא מפה קדוש של הצדיק-האמת.

אבל מצדיקים פשוטים, עובדי-השם בפשיטות בתורה ותפלה ומעשים-טובים - אין להם שום כח - מאחר שהצדיקים בעצמן אינם מדברים גדולות, ומתנהגים בפשיטות בעבודה-התמה, על-כן אין להשקר והגדלות שלהם אחיזה בהם כל-כך.

וזהו ששאל רבי זירא את רב יהודה (שבת עז): **"מאי טעמא גמלא זיטר גנובתה, ותורי אריכא גנובתה?"**

[למה הגמל זיטר קצר, ושור זיבו ארוך?]

"גמלא" - זה בחינות הצדיק הפשוט, בחינת: "ולא הלכתי בגדלות ונפלאות. כגמל עלי אמו" (תהלים קלא, א, א-ב), כי הוא מתנהג בפשיטות, ואינו מדבר גדולות וכו', והוא רק כגמול עלי אמו'.

"זוטרי גנובתה" - זה בחינת (ישעיה ט, יד): "נביא ומורה שקר הוא הזנב", אלו הצבועים המשקרים, בחינת 'נביאי השקר', שאחיותם הוא רק בצדיקים הגדולים. - אבל בהצדיקים הפשוטים בחינת 'גמלא', אין להם אחיזה כל-כך, וזהו: 'זוטרי גנובתה'.

וזהו: **"תורי אריכא גנובתה"** - בחינת 'הצדיקים הגדולים', בחינת (דברים לג, יז): **"בכור שורו הדר לו" כנ"ל.**

"אריכא גנובתה" - הינו: שעקר יניקת ה'נביא ומורה השקר שהוא הזנב', הוא רק אצלם כנ"ל.

"שמה זבולן בצאתך ויששכר באהלך" (דברים לג, יח)

כ. ח"א נג, א-ב-ג-ד - יש פנים דקדשה, אנפין נהורין, בחינת 'חיים', בחינת 'שמחה', כמו שכתוב (תהלים טז, יא): **"שבע שמחות את פניך".** ויש פנים דסטרא-אחרא, אנפין חשוכין, מרה-שחורה, 'עבודת אלילים'.

ואלו הנופלים בתאות-ממון, ואינם מאמינים שהקדוש ברוך הוא יכול לפרנס האדם בספה קלה, ורוזפים אחר פרנסתם ביגיעות גדולות, והם אוכלי לחם בעצבון, כמו שכתוב (בראשית ג, יז): **"בעצבון תאכלנה".** ו'עצבות' הוא 'מרה-שחורה' - אלו בני-אדם נקשרים בפנים דסטרא-אחרא, אלקים אחרים, 'חשך', 'מיתה'.

ודע: שעל-ידי תקון ברית-קדש, נצול מפנים דסטרא-אחרא, 'תאות ממון', 'מרה-שחורה', 'בעצבון תאכלנה' וכו'.

ובשביל זה, 'זבולון שהיה אוהב ל'יששכר' - נאמר בו (דברים לג, יח): "שמה זבולון". "שמה" - הפך "בעצבון". "שבע שמחות את פניך" - תקון 'תאות' ממון'.

וזה בחינת (ברכות ח,): **"מצא או מוצא"** - פי ה'פרנסה' הוא בחינת 'אשה', כמו שאמרו חז"ל (סנהדרין פא): **"היורד לפרנסת חברו, פאלו בא על אשתו".** ו'פרנסה' שהוא **"בעצבון"** - היא בחינת: **"מוצא אני מר ממות את האשה".**

ועל-כן להפך ב'פרנסה דקדשה' - כתיב: **"מצא אשה מצא טוב"** (משלי יח, כב). 'טוב', בחינת 'צדיק', בחינת **"ברית מלח"** (במדבר יח, יט), **"שממתיק מרירותא דעלמא"** (זהר ויחי רמא), הינו: **'תאות ועצבון הפרנסה'.**

ו'פרנסה' שהוא בחינת: **"שמה זבולון בצאתך"** - הוא בחינת: **"מצא אשה מצא טוב"**, ו'אין טוב אלא צדיק' (יומא לה:), הינו 'ברית', כמו שכתוב (ישעיה ג, י): **"אמרו צדיק פי טוב".** וכמו שכתוב (שמות ב, ב): **"ותרא אתו פי טוב הוא", "שנולד מהול"** (שמות-רבה א, כ).

כא. ח"א לה, ו-י - כשעוסק ב'משא-ומתן באמונה, אזי ה'מחין', הינו 'נשמתו', באה לתוך ה'אמונה', ונתחדשין שם, ונתחזקין מעיפותם, וממשיך שכל חדש מאור-הפנים'.

וזהו (תהלים פט, טז): **"ה' באור פניך יהלכון"** - בחינת 'משא-ומתן', כמו שכתוב (דברים לג, יח): **"שמה זבולן בצאתך".**

כב. ח"א ס, ז - **"שליש שבפרקמטיא"** (בבא-מציא מב), הוא כנגד ה'עשירות' שנוכר אצל 'סדום', פי בסדום כתיב (איוב כח, ד): **"הנשפכים מני רגל"** - פי הם רצו לבטל ה'משא-ומתן', שהוא בחינת 'רגל', כמו שכתוב (דברים לג, יח): **"שמה זבולן בצאתך".**

כג. ח"א רפ - **"פי תצא למלחמה"** (דברים כא, י). **"פי תצא"** - זה בחינת **'משא-ומתן'**, בחינת (שם לג, יח): **"שמה זבולון בצאתך"** וכו'.

פי 'משא-ומתן' נקרא בחינת **"צאתך"** - פי אה-על-פי שזבולון ויששכר שוים, מחמת שזבולון היה מספיק ליששכר, ונאמר עליו: **"שמה זבולון"** - על-כפיזה נקרא: **"צאתך". ויששכר: אהלך.**

פי 'עבודת התורה' - היא 'פנימיות' יותר, והיא למעלה מעבודת ה'משא-ומתן'. אה-על-פי שגם ה'משא-ומתן' היא עבודה גדולה, פי הוא מספיק התלמיד-חקמים, ונאמר עליו: **"שמה זבולון"** - על-כפיזה נקרא **"צאתך"**, נגד 'עבודת התורה' שהיא בחינת: **"יששכר באהלך".**

וכן כל מדרגה ומדרגה נגד המדרגה שלמעלה ממנה - נקראת המדרגה שלמטה: **"צאתך"**, נגד המדרגה שלמעלה שנקראת: **"אהלך".**

ואפלו מי שעובד השם-יתברך בדבקות - עם-כפיזה נגד המדרגה שלמעלה ממנה עוד, נקרא אפלו 'דבקות', בחינת: **"צאתך"**. (עין בפנים המשך הבאור על הפסוק "פי תצא למלחמה").

"כי שם חלקת מחקק ספון" (דברים לג, כא)

כד. ח"ג ד, יא - **"זמנא חדא אזלינא בספינתא, וחזינא ההוא אבן טבא דהדר לה תנינא. ונחת בר אמוראי לאתויה, אתא תנינא קא בעי בלע לספינתא וכו'"** (בבא-בתרא עד:).

[פעם אחת הלכנו ב'ספינה', וראיתי אבן טובה בתוך הים שמסבב אותה 'תנין'. ונרד אדם היודע לשחות, להביאה. בא ה'תנין' ורצה לבלע את ה'ספינה וכו'].

"זמנא חדא אזלינא בספינתא" - זה בחינת 'שרש הרצון', ששם 'קבורת משה' שנסתלק ב'שרש הרצון'. וזה בחינת 'ספינתא', בחינת (דברים לג, כא): **"כי שם חלקת מחקק ספון"**.

"והזינא ההוא אבן טבא דהדר לה תנינא" - בחינת (משלי יא, א): **"אבן שלמה רצונו"**, בחינת הרצון.

"דהדר לה תנינא" - זה 'מצדה הנחש' שמסבב ומתגבר על הרצון.

"ונחת בר אמוראי לאתניה" - בחינת ה'חכם שבקדשה', בחינת (שם ג, ד): **"אמר לחכמה אחתי אתי, שרצה להתגבר ולהעלות הרצון, לקשרו ל'שרש הרצון'."**

"אתא תנינא קא בעי בלע לספינתא" - שבא בחינת 'מצח הנחש', 'שרש חכמת הטבע', ורצה לבלע ה'ספינה', בחינת 'שרש הרצון', בחינת: **"כי שם חלקת מחקק ספון"** - פי 'מצדה הנחש' רצה להטיל פגם וכפירה, גם ב'שרש הרצון' וכו' וכו'.

כה. ח"ב נו; ספר-המדות, 'שנרות' ח"ב ד - משה' הוא מלבש בכל אחד ואחד מישראל, בכל איבר ואיבר, ומזכיר כל איבר ואיבר שיעשה המצוה השייכה לאותו איבר. כי רמ"ח מצוות בנגד רמ"ח איברים. ועל-פן משה נקרא "מחקק" (דברים לג, כא), "שהוא גימטריא רמ"ח" (בעל-הטורים בראשית מט, י; מגלה עמקות פרשת חקת) - שמזכיר רמ"ח מצוות.

ועל-ידי ה'שנרות' שובח אותם, בבחינת (משלי לא, ה): **"פן ישתה וישפח מחקק"** - שעל-ידי השתיה והשכרות, שובח רמ"ח מצוות של משה.

כו. ח"ב עב - "מחקק" (דברים לג, כא), "דא משה" (בבא-בבא טו.), גם **"מחקק" בגימטריא רמ"ח** (בעל-הטורים בראשית מט, י; מגלה עמקות פרשת חקת) - הינו בחינות ה'שפלות של משה', שמלבש בכל אחד מישראל ברמ"ח איבריו, בכל איבר ואיבר.

"צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל" (דברים לג, כא)

כז. ח"א ג, ד - על-ידי 'צדקה', אוהזין במדת ה'משפט', כמו שכתוב (דברים לג, כא): "צדקת ה' עשה ומשפטיו".

כי 'צדקה' הוא על-ידי 'משפט', כמו שכתוב (תהלים עה, ח): **אלקים שפט זה ישפיל וזה ירים**, "שמוריש לזה ומעשיר לזה" (שמות-דבא לא, ג). וכשנותן 'צדקה' - הוא

בבחינת: **"זה ישפיל"** - שמחסר ממונו. ובבחינת: **"וזה ירים"** - שמעשיר לעני. נמצא: שאוחז על-ידי-זה במדת 'משפט'.

"רכב שמים בעזרד" (דברים לג, כו)

כח. ח"א לה, בסוף - תפלין נקרא מ'רפנות', כמו שכתוב (דברים לג, כו): "רכב שמים". ו'שמים', 'אש ומים' (תגינה יב), בחינת 'גונין', פי תפלין הם נהרין מאמא עלאה'.

"ומתחת זרעת עולם" (דברים לג, כז)

כט. ח"א נז, ד - "והרפנתיה על במתי ארץ" (ישעיה נח, יד) - "במתי ארץ" (ישעיה נח, יד), הם 'אברהם ויצחק, שהם ה'ידיים', שהם "זרועות עולם" (דברים לג, כז).

ל. ח"ב ה, ב - "קחם על זרועתי" (הושע יא, ג), זה בחינת 'זכות אבות', שהם "זרועות עולם" (דברים לג, כז).

"ויגרש מפניה אויב ויאמר השמד" (דברים לג, כז)

לא. ח"א נג, א-ב-ג-בסוף - יש פנים דקדשה, 'אנפין נהרין', בחינת 'חיים', בחינת 'שמחה', כמו שכתוב (תהלים טז, יא): "שבע שמחות את פניך". ויש פנים דסטרא-אחרא, 'אנפין חשוכין', 'מרה-שחורה', 'עבודת-אלילים'. - ועל-ידי תקון 'ברית קדש', נצול מ'פנים דסטרא-אחרא'.

וזהו (דברים לג, כז): **"ויגרש מפניה אויב ויאמר השמד"**. **"ויגרש מפניה אויב"** - 'מפניה' דקדשה. **"ויאמר השמד"** - לשון 'שמד', לשון 'עבודה-זרה', הינו תאנות ממון. כי כל ישראל נקראים צדיקים על-שם הברית, ובשביל זה, בשמגוש מפניהם דקדשה את האויב, הוא מפיל אותם האויבים ב'פנים דסטרא-אחרא', הינו: **"השמד"**.

נמצא: כל צדיק וצדיק, פשהקדוש-ברוך-הוא רוצה לגרש אויביו של צדיק, הוא מפיל את האויב ב'תאנות-ממון' - פי 'צדיק' הוא 'ברית עולם' (תקוני-זהר פה.), וזה האויב של צדיק שחולק על צדיק, אין לו מלח להמתיק מרירותו, כי מלח ממון חסר, פי עקר 'תאנות-ממון' שנתמעט אינו אלא על-ידי 'ברית'.

ועל-פן יוכל כלי-אחד שהוא שומר הברית יותר מחברו, להפיל את חברו - פי הוא בחינת 'צדיק', 'פנים דקדשה', לגבי חברו, ועליו נאמר גם-כן: **"ויגרש מפניה אויב"** וכו'.

ועל-פן צריך לזהר בשיש מחלקת על האדם - שלא יפל לתוך תשוקת הממון! - פי אולי חברו 'פנים דקדשה'

נגדו, ויש לו פח להפיל אותו, והנפילה הוא: שפפילין אותו ל'תאות-ממוז'.

"וישבן ישראל בטה בדרך עין יעקב" (דברים לג, כח)

לב. ח"א ב, ה - עקר של המחשבות-זרות, הם על-ידי קלקול המשפט'. כי משפט' הוא בחינת עינין, כמו שכתוב (בראשית יד, ז): **"ויבאו אל עין משפט"** - זה בחינת (דברים לג, כח): **"עין יעקב"**. ועל-ידי קלקול משפט', בא קלקול ל'עינין', כמו שכתוב (שם טז, יט): **"פי השחד יעור עיני חכמים"**. זה בחינת 'מחשבות-זרות' שבתפלה, שהם **"עננין דמכסין על עינין"** (תקוני-זהר נ:), כמו שכתוב (איכה ג, מד): **"סבותה בענן לך מעבור תפלה"**.

"אשריה ישראל מי כמוך" (דברים לג, כט)

לג. ח"א ס, ו-בסוף - יש בני-אדם שישנים את מיהם, ואף שנדמה להעולם שעובדים השם ועוסקים בתורה ובתפלה וכו'.

וצריך לעוררו משנתו. ואי-אפשר לעוררו, פ"אם בשמתעורר מעצמו, כי צריך אתערוותא דלתתא'. - רק בשמתעורר מעצמו, אם לא היו מעוררין אותו, היה נשאר ישן יותר. על-כן צריך תכף בשמתעורר, להראות לו פניו, ולהלביש אותו בפניו שנסתלק ממנו בשעת שנה, וזהו בחינת 'התעוררות השנה'.

לד. ח"א ס, בסוף - וזה (זהר נשא קכח): **"בתיב (דברים לג, כט): 'אשריה ישראל מי כמוך'.** ובתיב (שמות טו, יא): **'מי כמוך באלים ה''** - זה בחינת אתערוותא דלתתא', שהוא 'שבח של ישראל' המתעוררים מלמטה, בחינת: **"אשריה ישראל מי כמוך"**. ואחר-כך הוא אתערוותא דלעלא', שזהו בחינת: **"מי כמוכה באלים ה'"**.

"ואשר חרב גאותך" (דברים לג, כט)

לה. ח"ב ה, ה - והנה הכלל: שעל-ידי שפפילין יאמונה הנפולה, נעשין גרים, ומחמת שאלו הגרים נעשין מלקיטת נפילת האמונה, על-כן מדיקין לישראל. - ואלו הגרים מכניסין גאווה בישראל וכו'.

ועל-ידי-זה נוטלין **'חרב הגאווה'**, מנהיגי-הדור שמתגאים על הדור בחנם. כי יש מנהיגים שמתנהגים ברבנות ו"מושלים על עם דל" (משלי כח, טו), והם מתגאים על הדור בחנם, כי לא נתן להם גדלה מן השמים כלל, והם מקבלין **'חרב הגאווה'**, בבחינת (דברים לג, כט): **"ואשר חרב גאותך"** - על-ידי הגרים הנ"ל שמכניסין גאווה בישראל, ו"מושלים על עם דל בחנם", ויש להם פח אפלו להעניש את מי שאינו רוצה להכניע עצמו תחת ממשלתם, וכל זה על-ידי **'חרב הגאווה'**.

ועל-כן נקראים גרים' - על-שם (תהלים סג, יא): **"גירהו על-ידי חרב"** - כי על-ידי הגרים, נעשה חרב הגאווה'.

"זאת הארץ וכו' הראיתיה בעיניך ושמה לא תעבר. וימת שם משה" (דברים לד, דה)

לו. ימי-מוהרנ"ת ח"ב בהקדמה - ושמעתי מאחד מאנשי-שלומונו: אשר נרמז גם בתורתנו הקדושה, אצל הסתלקות משה רבנו עליו-השלום - שיצאה נפשו בעת רעוא-דרעוין' בשבת במנחה, מחמת גדל השתוקקותו לארץ-ישראל.

כי ידוע (דברים רפה, יא, ד): **"שהתפלל משה תקט"ו תפלות לבוא לארץ-ישראל"**. ולבסוף פשאר לו השם-יתברך (דברים לד, ד): **"זאת הארץ וכו' הראיתיה בעיניך ושמה לא תעבר"**, מיד בתיב (שם שם, ה): **"וימת שם משה" וכו'.**

כי על-ידי שמראין לו לאדם דבר הנחשק, ומונעין אותו מאתו - נתגבר החשק ביותר. כמו-כן על-ידי שהראה לו השם-יתברך את הארץ, ואמר לו: **"ושמה לא תעבר"** - נתגבר חשקו ביותר, עד שיצאה נפשו.

"וימת שם משה עבד ה'" (דברים לד, ה)

"ויהי אחרי מות משה עבד ה'" (יהושע א, א - בהפטורה) - עניני הסתלקות משה רעיא מהימנא, רצון שברצונות -

לז. ח"א ב, ה - **"לכן לא תביאו וכו' אל הארץ"** (במדבר כ, יב) - רמז על הסתלקותו' - כי הקדשה גס-כן נתוסף למעלה בשעת פטירת הצדיק. [עגן ב'חיי מוהר"ן פג].

לח. ח"א נת, א - **'באר' ו'ענן' ו'מן', כלם חזרו בזכות משה,** כמו שאמרנו חז"ל (תענית ט. על זכריה יא, ח): **"ואכחד שלשת הרעים בירח אחד"** - **"בשנסתלק משה בירח אדר, נסתלקו באר וענן ומן, והוי באלו מתו כל השלש (משה אהרן ומרים) בירח אחד"**.

לט. ח"א נת, ב - **'משה רבנו, היה נשמתו כלול משלשה אבות'** (תקוני-זהר קיב). ולעיתיד בשעת התחיה, יקום משה כלול משלשה אבות במקדם, בחינת (קהלת א, ט): **"מ'ה ש'היה ה'וא ש'היה"**, בחינת (דברים לא, טז): **"הנה שכב עם אבתיך וקם"** - שיקום בתחיה כלול משלשתן.

מ. ח"ב ד, ז - הכנעתם של החיות-רעות, 'חכמי-הטבע', בחינת מצח הנחש' - הוא על-ידי חכם גדול שבקדשה, שיכול לקשר כל הרצונות ב'שרש הרצון, ששם הוא בחינת הסתלקות משה' (זהר יתרו פח: נשא קכט.). והוא בחינת מצח הרצון, בחינת (שמות כח, לה): **"והיה על מצחו לרצון"**.

וְצָרִיךְ לְקַשֵּׁר כָּל הַרְצוֹנוֹת שֵׁשׁ בְּעוֹלָם, לְשֵׁרֵשׁ הַרְצוֹן. וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא מִתְגַּבֵּר וּמְכַנְיֵעַ וְסוֹתֵר דְּעוֹת 'חֲכָמֵי הַטְּבַע', שְׂפוֹפְרִים בְּרְצוֹן.

מ.א. ח"ב ה, ט - וְזֶה בַּחֲנִינֵת שְׂאֵחַר הַסְּתַלְקוֹת מִשָּׁה, "בָּא שׁוֹר צָבָא ה' וְאָמַר: עֵתָה בָּאתִי" (יהושע ה, יד). 'הַסְּתַלְקוֹת מִשָּׁה' זֶה בַּחֲנִינֵת הַסְּתַלְקוֹת הַדְּעוֹת, בַּחֲנִינֵת שְׁנָה, שְׂאֵז הַדְּעוֹת מִסְּתַלְק, וְאִין נִשְׁאָר רַק הַרְשִׁימוֹ - אֲזִי הוּא בַּחֲנִינֵת: "וַיֹּאמֶר וְכוּ' אֲנִי שׁוֹר צָבָא ה'" - דְּהִינּוּ 'מְלֹאָד' - "עֵתָה בָּאתִי" - כִּי אֵז נִשְׁאָר הַרְשִׁימוֹ בַּבַּחֲנִינֵת מְלֹאָד' - בַּחֲנִינֵת חֲלוּם עַל־יְדֵי מְלֹאָד'.

מ.ב. ח"ב ה, טו - 'הַסְּתַלְקוֹת הַדְּעוֹת וְהַמַּחֲיִן, הוּא בַּחֲנִינֵת הַסְּתַלְקוֹת מִשָּׁה, בַּחֲנִינֵת שְׁנָה מִתּוֹקָה' - בַּבַּחֲנִינֵת (קִהְלֵת ה, יא): מְתוֹקָה שְׁנֵת הָעֵבֶד."

מ.ג. ח"ב צא בסוף - "כִּד מֵית מִשָּׁה רַבְּנּוּ, צוּח קִדְשָׁא־בְּרִיד־הוּא: "וּוִי, מִי יָקוּם לִי עִם מְרַעִים" (תהלים צד, טז - סוֹטָה יג: דְּבָרִים־רַבָּה יא, י) - 'לִי' דִּיקָא, בַּחֲנִינֵת 'חֲכָמָה־עֲלֵאָה' וְ'חֲכָמָה־תַּתְּאָה', שְׁהֵם בַּחֲנִינֵת 'לְמַ"ד יו"ד', בַּחֲנִינֵת 'ל"י'.

הִינּוּ: "מִי יָקוּם" - וַיַּעֲלָה וַיִּקְשֶׁר בַּחֲנִינֵת 'ל"י', הִינּוּ 'חֲכָמָה־תַּתְּאָה' עִם 'חֲכָמָה־עֲלֵאָה'.

"עִם מְרַעִים" - הִינּוּ: שְׁהוּא מַעֲלָה ה'חֲכָמָה־תַּתְּאָה' מִכָּל הַרְעִים שְׂבַעֲוֹלָם, וּמְקַשְׂרָם לְהַשְׁמִי־תַבְרָךְ, וּמַעֲלָה אוֹתָהּ לְ'חֲכָמָה־עֲלֵאָה, שְׂזָה בַּחֲנִינֵת 'ל"י'.

כִּי מִשָּׁה רַבְּנּוּ עֲלִי־הַשְּׁלוּם - בּוֹדָאֵי הִיָּה יָכוֹל זֹאת מְאֹד, לְהַעֲלוֹת בַּחֲנִינֵת ה'חֲכָמָה־תַּתְּאָה, מִכָּל הַרְעִים וַרְשָׁעִים שְׂבַעֲוֹלָם, וְלַהֲחַזִּירָם בְּתַשׁוּבָה.

מ.ד. שיחות הר"ן רנט - זֶהוּ עֵקֶר 'תַּעֲנוּג עוֹלָם־הַבָּא, שְׂאֵז יִזְכּוּ לְרְצוֹן וְלְכַסּוּפִין' בַּחֲנִינֵת 'רַעוּא דְרַעוּוִין, שְׁהוּא בַּחֲנִינֵת הַסְּתַלְקוֹת מִשָּׁה, וְהוּא בַּחֲנִינֵת "אַרְבַּע מֵאוֹת עֲלָמִין דְּכַסּוּפִין דִּירְתִּין צְדִיקָא לְעֲלָמָא דְאִתִּי" (זֶהר חֲנִי־שְׁרָה קכג). 'דְּכַסּוּפִין' דִּיקָא - כִּי אֵז יִזְכּוּ לְצַמְאוֹן וְלְכַסּוּפִין אֲמַתִּיִּים לְהַשְׁמִי־תַבְרָךְ, שְׂזָהוּ עֵקֶר הַתַּעֲנוּג שֶׁל עוֹלָם־הַבָּא, שְׂיִזְכּוּ בְּכָל פַּעַם לְרוֹזֵת צַמְאוֹנָם.

מ.ה. חיי־מוהר"ן תרב - "אָמַר רַבִּי יוֹחֲנָן בֶּן זַכַּאי: וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֵׁשׁ שָׁנֵי דְרַכִּים לִפְנֵי, אַחַד לְגַנְעֵדָן וְאַחַד לְגִיהֵנָם, וְאִינִי יוֹדַע בְּאִיזָה דְרָךְ מוֹלִיכִין אוֹתִי" (בְּרֻכּוֹת כח:). וְכִי שִׁיךְ שְׂרַבֵּן יוֹחֲנָן בֶּן זַכַּאי יִהְיֶה מְסַפֵּק בְּזֶה אִם יוֹלִיכּוּ אוֹתוֹ לְגִיהֵנָם!?

אֵךְ "הַצְּדִיק הַגָּדוֹל, מוֹלִיכִין אוֹתוֹ אַחַר מוֹתוֹ דְרָךְ הַגִּיהֵנָם, כְּדִי לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם נְשָׁמוֹת", כִּידוּעַ (זֶהר פְּנִיחַס רכ:). נִמְצָא: שְׁהַצְּדִיק הַגָּדוֹל, הוּא עוֹבֵד אֶת הַשֵּׁם גַּם אַחַר מוֹתוֹ - כִּי הוּא עוֹסֵק גַּם אַחַר מוֹתוֹ, לְהַעֲלוֹת נְשָׁמוֹת

הַנְּפוּלוֹת מִהַמְקוֹמוֹת שְׂנַפְלוּ לְשָׁם, וְלַהֲחַזִּירָם לְהַשְׁמִי־תַבְרָךְ.

וְזֶהוּ (יהושע א, א): "וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מִשָּׁה עֶבֶד ה'" - שְׁגַם "אַחֲרֵי מוֹת מִשָּׁה", הִיָּה "עוֹבֵד ה'" - כִּי מִשָּׁה עוֹבֵד הַשֵּׁם גַּם עֵתָה אַחֲרֵי מוֹתוֹ, כִּי הוּא עוֹסֵק לְהַעֲלוֹת נְשָׁמוֹת הַנְּפוּלוֹת לְהַשְׁמִי־תַבְרָךְ. וְעֵינִן בְּלִקוּטֵי א' סִימָן רט"ו (מוֹבָא לְקַמּוֹ), שֶׁם מְבַאֵר גַּם־כֵּן: שְׂמִשָּׁה גַּם עֵתָה לְאַחַר מוֹתוֹ, עוֹסֵק לְהַעֲלוֹת וּלְתַקֵּן נַפְשוֹת לְהַחֲזִירָם בְּתַשׁוּבָה וְלַעֲשׂוֹת גְּרִים.

וְזֶה שְׁהִיָּה רַבֵּן יוֹחֲנָן בֶּן זַכַּאי מִתְיָרָא וּמְסַתְּפֵק: 'אִם יוֹלִיכּוּ אוֹתוֹ בְּגַנְעֵדָן' אוּ בְגִיהֵנָם? - כִּי הִיָּה חוֹשֵׁשׁ שְׂיִוְלִיכּוּ אוֹתוֹ דְרָךְ הַגִּיהֵנָם, בְּשִׁבִיל לְהַעֲלוֹת נְשָׁמוֹת כִּנ"ל (עֵינִן עוֹד בְּפָנִים).

"וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּנֵי בְּאֶרֶץ מוֹזָב מוֹל בֵּית פְּעוֹר, וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה" (דְּבָרִים לד, ו)

מ.ו. ח"א ד, ט - 'הַסְּתַלְקוֹת מִשָּׁה בְּשַׁבַּת בְּשַׁעֲתָא דְּמִנְחָה, שְׂאֵז הַתְּגַלּוֹת רַעוּא־דְרַעוּוִין" (זֶהר יתרו פח:), בַּחֲנִינֵת 'רְצוֹן אִי־סוֹף', שְׂכָל הַרְצוֹנוֹת מְקַבְּלִין חַיּוֹתָם מִמֶּנּוּ. וְזֶה מִחֲמַת שְׂבַטֵל מִשָּׁה כָּל יִשׁוּתוֹ, כִּמּוֹ שְׂכַתּוֹב (שְׁמוֹת טז, זח): "וְנַחֲנוּ מָה".

וְזֶה פִּירוּשׁ (דְּבָרִים לד, ו): "וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּנֵי בְּאֶרֶץ מוֹזָב מוֹל בֵּית פְּעוֹר, וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה".

"וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּנֵיא" - זֶה בַּחֲנִינֵת 'אִין', כִּמּוֹ שְׂכַתּוֹב (יִשְׁעִיָּה מ, ד): "כָּל גֵּיא יִנְשָׂא".

"בְּאֶרֶץ מוֹזָב" - זֶה בַּחֲנִינֵת 'מְלַכּוֹת', שְׂדוּד' בָּא מ'מוֹזָב'. שְׂנַסְתַּלַּק מִשָּׁה' בְּתוֹךְ 'אִי־סוֹף', בְּתוֹךְ 'רְצוֹן־שְׂבַרְצוֹנוֹת', בְּתוֹךְ 'רַעוּא־דְרַעוּוִין' - שְׁהוּא בַּחֲנִינֵת 'רְצוֹן אִי־סוֹף' הַמְּלַבֵּשׁ בְּרְצוֹנוֹת, בְּתַמוּנוֹת אוֹתִיוֹת, בַּבַּחֲנִינֵת 'מְלַכּוֹת'.

וְזֶה: "מוֹל בֵּית פְּעוֹר" - כִּי אָמְרוּ חַז"ל (לִקּוּט דְּבָרִים תתקסח): "לְמָה נִקְרָא שְׁמוֹ פְּעוֹר, עַל שֵׁם שְׂפוֹעֵר פִּי" - כִּי כְּשִׂפּוֹגְמִין בְּמְלַכּוֹת, אֲזִי יֵשׁ לוֹ כַּח לְפַעֵר פִּי בְּצַרוּפִים רָעִים. - אָבֵל מִשָּׁה שְׂתַקֵּן מִדַּת ה'מְלַכּוֹת, עַל־יְדֵי־זֶה לֹא הִיָּה יָכוֹל כְּדִּ פְּעוֹר לְפַעֵר פִּי.

וְזֶה: "וְלֹא יָדַע אִישׁ", "אֲפַלּוּ מִשָּׁה לֹא יָדַע" (סוֹטָה יד). - כִּי נִתְבַּטַּל לְגַבִּי אִי־סוֹף. וְכַל־זֶה הִיָּה בְּמוֹתוֹ, אָבֵל בּוֹדָאֵי גַם בַּחֲנִינֵת הִיָּה לוֹ ה'הַתְּפַשְׁטוֹת הַנְּשָׁמִיּוֹת, וְהִיָּה מְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּאוֹר אִי־סוֹף. אָבֵל ה'הַתְּפַשְׁטוֹת' הִיָּה בַּבַּחֲנִינֵת (יִחְזַקָּאל א, יד): "וְהַחַיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב", כִּי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא רוֹצֵה בְּעַבּוֹדְתָנּוּ וְכוּ'.

וּבְשָׁעָה שֶׁנִּתְבַטַּל לְגַבִּי אֵיךְ-סוּף - אָזִי הוּא בְּבַחֲנִינֹת: "וְלֹא יָדַע אִישׁ" - שֶׁאִפְלוּ הוּא בְּעֵצְמוֹ אֵינוֹ יוֹדַע מַעֲצָמוֹ - אָבֵל זֹאת הַבְּחִינָה צָרִיךְ לְהִיטֵב רְצוּא וְשׁוּב, כְּדֵי שִׁיתַּקְּנִים יִשׁוּתוֹ.

נִמְצָא: כִּשְׁהוּא בְּבַחֲנִינֹת 'שׁוּב', אָזִי צָרִיךְ לְהִרְאוֹת גַּם לְיָדְעוֹתוֹ. כִּי מִתְחַלֵּה בְשַׁעַת 'דְּבֻקוֹת', הֵיחָה נִתְבַטַּל הַיָּדְעוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְלֹא יָדַע אִישׁ". וְכִשְׁהוּא בְּבַחֲנִינֹת 'שׁוּב', שֶׁשָּׁב לְיִשׁוּתוֹ - אָז שָׁב לְיָדְעוֹתוֹ, וְאָז הוּא יוֹדַע אַחַדוֹת הָאֵיךְ-סוּף וְטוֹבוֹ וְכוּ'.

מ.ז. ח"א י, ח - בְּשִׁבִיל זֶה "הַפִּיל פּוֹר הוּא הַגּוֹרֵל" (אֶסְתֵּר ג, ז), "בְּחֹדֶשׁ שְׁמֹת בּוֹ מִשָּׁה" (מִגְלָה יג). כִּי 'הַמֶּן' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֲבוּדַת-אֱלִילִים', "שֶׁעָשָׂה עֲצָמוֹ עֲבוּדַת אֱלִילִים" (מִגְלָה יג), חָשַׁב שֶׁכָּבַר מֵת 'מִשָּׁה' הַמְּבַטֵּל כַּח הַעֲבוּדָה-זָרָה, וְאֵין עוֹד מִי שִׁיּוּכַל לְבַטְלוֹ. אָבֵל מְרַדְּכִי וְאֶסְתֵּר, הֵיחָה לָהֶם הַכַּח הַזֶּה.

וּבְשִׁבִיל זֶה נִקְבַּר "מוֹל בֵּית פְּעוֹר" (דְּבָרִים ל, ו) - "כְּדֵי לְבַטֵּל הָעֲבוּדָה-זָרָה שֶׁבְּפְעוֹר" (סוּטָה יד. 'לְכַפֵּר עַל מַעֲשֵׂה פְּעוֹר') - כִּי "מִשָּׁה גִימְטְרִיא: הַרְוִין א"ף" (מִגְלָה-עֲמֻקוֹת, וְאֶתְחַנֵּן אוֹפֵן ד, קלז), כִּי הוּא מְבַטֵּל 'הַרְוִין-אף' שֶׁל הַעֲבוּדָה זָרָה - כִּי הוּא קִבֵּל הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'יָדִין וְרַגְלִין', שֶׁעַל-יְדֵיהֶם נִתְבַטַּל הַעֲבוּדַת-אֱלִילִים.

מ.ח. ח"א רטו - כָּל עֲבוּדַת מִשָּׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, וְגַם לְאַחַר מוֹתוֹ: לְהַמְתִּיק הַחֲרוֹן-אֵף שֶׁל הָעַבּוּדִים, לְרִצּוֹן, וְלַעֲשׂוֹת גָּרִים - כִּי הַשְּׁתַדֵּל לְקָרֵב הָעַרְבֵי-רַב, כְּדֵי לַעֲשׂוֹת גָּרִים.

וְגַם בְּמוֹתוֹ נִקְבַּר "מוֹל בֵּית פְּעוֹר" (דְּבָרִים ל, ו) - כְּדֵי לְהַמְתִּיק הָעַבּוּדִים, כְּדֵי שִׁיְהִיו נַעֲשִׂין גָּרִים.

וְעַל-כֵּן נִסְתַּלַּק בְּשַׁבַּת בְּמִנְחָה, שֶׁאָז הוּא 'עֵת רִצּוֹן' - כְּדֵי לְהַמְתִּיק כָּל הָעַשְׂרִים-וְאַרְבָּעָה בְּתֵי-דִינִים, כְּדֵי לַעֲשׂוֹת גָּרִים.

וְעַל-כֵּן 'מִשָּׁה' עוֹמֵד בֵּין 'שְׁמ"ד' לְרִצּוֹן - כִּי מִסְפֵּר 'מִשָּׁה' (345), הוּא מְמַצֵּעַ בֵּין מִסְפֵּר 'שְׁמ"ד' (344) לְמִסְפֵּר 'רִצּוֹן' (346) - כִּי הוּא עוֹמֵד תָּמִיד לְהַמְתִּיק הַשְּׁמ"ד, לְהַפְכָה לְרִצּוֹן כְּנ"ל. [שְׁמ"ד נִקְרָא כָּל דָּבָר שֶׁהוּא כְּנֻגַד רִצּוֹן-הַשֵּׁם - וְהוּא מַעֲלָה כָּל הַשְּׁמָדוֹת הָאֵלוּ לְרִצּוֹן. לְקוּטֵי-הַלְכוּתוֹ, בְּרַכְּתֵי-הַשַּׁחַר ה].

מ.ט. ח"ב ז, בסוף; ח"י מוהר"ן מנ - וְזֶה בְּחִינַת 'קְבוּרַת מִשָּׁה', שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּקִיפִים, שֶׁהֵם טְמוּנִים מַעִין כָּל.

וְזֶה הַנֶּאֱמָר בְּקְבוּרַת מִשָּׁה (סוּטָה יד): "עַל-יּוֹנִים נִדְמָה לָהֶם לְמִטָּה, וְתַחַת-יוֹנִים נִדְמָה לָהֶם לְמַעְלָה" - זֶה בְּחִינַת (דְּבָרֵי-הַיְמִיּוֹת, כט, יא): "כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאָרְצִי, שֶׁצָּרִיךְ הַצַּדִּיק שְׂזוּכָה לְהַמְּקִיפִים, שִׁיְהִיָּה לּוֹ בְּחִינַת

'כָּל' - לְהִרְאוֹת לְעַלְיוֹנִים שֶׁהֵם לְמִטָּה: שְׂאִינָם יוֹדְעִים כָּלֵל בִּידְעֵתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְלַהֲפֹךְ: תַּחַת-יוֹנִים נִדְמָה לָהֶם לְמַעְלָה, כִּי הֵם מְשִׁיגִים, שֶׁ"מִלֵּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" (ישַׁעְיָהוּ, ג, ו).

[בְּתֵי-מוֹהַר"ן מנ: הַדְּבָרִים הַנִּכְתָּבִים אַחַר הַתּוֹרָה "וַיְהִי מִקֵּץ, כִּי מִרְחֹקם יִנְהַגם", בְּלִקּוּטֵי-תַנְיִנָא בְּסִימֵן ז', הַמִּתְחַלְלִין: "וְזֶה בְּחִינַת קְבוּרַת מִשָּׁה" וְכוּ' - אֵלּוּ הַדְּבָרִים הֵם מִהַדְּבָרִים שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל לְפָנַי אֲנָשִׁי שְׁלֹשׁ-סַעְדוֹת אַחֲרַיִם, הֵינִי לְפָנַי עַל-יוֹנִים. כִּי יֵשׁ אֲנָשִׁי שְׁלֹשׁ סַעְדוֹת אַחֲרַיִם שֶׁאָמַר לְפָנָיִם גַּם-כֵּן תּוֹרָה. וּמוֹכֵן מְדַבְּרִי: שֶׁבְּשָׁעָה שֶׁאָמַר לְפָנָיו תּוֹרָה, עוֹמְדִים שָׁם מִי שְׁעוֹמְדִים, וְאָמַר לְפָנָיִם גַּם-כֵּן מַעֲנִין הַתּוֹרָה שֶׁאָמַר לְפָנָיו. אָבֵל בְּוַדַּאי אוֹתָהּ הַתּוֹרָה שֶׁאָמַר לְפָנָיִם, הוּא גְבוּהָ יוֹתֵר הַרְבֵּה. וּמַעֲט דְמַעֲט מֵאוֹתָן הַדְּבָרִים, אָמַר לְפָנָיו בְּרָמָז בְּעֵלְמָא, וְלֹא בְּאֵר אוֹתָם כָּלֵל, וְהֵן הַדְּבָרִים הַנִּכְתָּבִים שָׁם אַחַר הַתּוֹרָה הֵנ"ל].

"וַיִּבְכּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מִשָּׁה וְכוּ', וַיִּתְמוּ יְמֵי בְכִי אָבֵל מִשָּׁה" (דְּבָרִים ל, ט)
"בִּימֵי אָבֵלוֹ שֶׁל מִשָּׁה, נִשְׁתַּכְּחוּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת הַלְכוּת" (תַּמּוּרָה ז, ט).

ג. ח"י מוהר"ן רפח - אָמַר: בּוֹאוּ וְנַחֲזִיק טוֹבָה לְרַמְאִים, שֶׁעַל-יְדֵי הַמַּחְלֻקָּת שְׁחוּלְקִים עָלֵינוּ, בָּאֵנוּ לְדְבָרִים גְּדוּלִים, וְהֵם עוֹשִׂים לָנוּ טוֹבָה גְּדוּלָה.

כְּמוֹ שֶׁמְצִינֵנו (תַּמּוּרָה ז, ט): "שְׁבִימֵי אָבֵלוֹ שֶׁל מִשָּׁה, נִשְׁתַּכְּחוּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת הַלְכוּת וְכוּ', וְשֶׁאֵל יְהוֹשֻׁעַ לְהַקְדוּשֵׁי-בְרוּךְ-הוּא. וְאָמַר לוֹ: לֹא-מִרְדָּן לָךְ אִי-אֶפְשֶׁר, צֵא וְטַרְדָּן בְּמַלְחָמָה. וְעַתָּנִיאֵל בֵּן קִנְזֵי הַחֲזִירִין בְּכַלְפּוּלוֹ".

וְעַתָּנִיאֵל הֵיחָה 'אִישׁ מַלְחָמָה' - כְּמוֹ שֶׁמְצִינֵנו שֶׁאָמַר כָּלֵב (יהוֹשֻׁעַ טו, טז; שׁוֹפְטִים א, יב-יג): "אֲשֶׁר יִלְכַּד אֶת חֲבֵרוֹן, וְנָתַתִּי לוֹ אֶת עֵבֶסָה בְּתִי. וַיִּלְכְּדָהּ עַתָּנִיאֵל בֵּן קִנְזֵי". - נִמְצָא: שֶׁעַל-יְדֵי הַמַּלְחָמָה, זָכָה לְהַחֲזִיר הַהַלְכוּת שֶׁנִּשְׁתַּכְּחוּ.

"וַיְהוֹשֻׁעַ בֵּן נֹון מְלֵא רוּחַ חֲכָמָה, כִּי סָמַךְ מִשָּׁה אֶת יָדָיו עָלָיו" (דְּבָרִים ל, ט)

ג.א. ח"א נט, ה - "וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי, יָד וְשֵׁם טוֹב מִבְּנִים וּמִבְּנוֹת" (ישַׁעְיָהוּ נו, ה). "יָד" - הֵינִי: שִׁיְהִיָּה לּוֹ כַּח לְהַעֲמִיד 'תַּלְמִידִים הַגּוֹנִים', וְלַהֲמַשִּׁיךְ בָּהֶם 'רוּחַ חֲכָמָה', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ל, ט): "וַיְהוֹשֻׁעַ בֵּן נֹון מְלֵא רוּחַ חֲכָמָה, כִּי סָמַךְ מִשָּׁה יָדָיו עָלָיו".

ג.ב. ח"א סא, ג - יֵשׁ מְנַהֲיגִים שֶׁנִּקְרָאִים בְּשֵׁם רַבִּי, שֶׁלְמוּדָם מֵאֵלוֹ הַמּוֹתְרוֹת. וְלֹא דֵי שְׂאִינָם יוֹכֵלִים אֶפְלוֹ לְהַנְהִיג אֶת עֲצָמָן כְּנ"ל, וּמִכָּל-שֶׁכֵּן שְׂאִינָם יוֹכֵלִים לְהַנְהִיג אֶת אַחֲרֵיִם, וְהֵם נוֹטְלִים גְּדֻלָּה לְעֲצָמָן, לְהַנְהִיג הָעוֹלָם. צָרִיךְ לְרְאוֹת שֶׁלֹּא לְהַסְמִיךְ אוֹתָם, שֶׁלֹּא לְתַן לָהֶם תַּקָּף וְעֵז, שֶׁלֹּא יִהְיוּ מְכַנְּיִם בְּשֵׁם רַבִּי.

"ולא קם נביא עוד בישראל כמשה" (דברים לד, י)

נד. ח"א מג - 'בלעם' הוא בחינות 'דעת דקלפה', כמו שדרשו חז"ל (ספרי וזאת הברכה, זהר שמות כא: בלק קצג): על פסוק (דברים לד, י): "לא קם כמשה" וכו', "בישראל לא קם, אבל באמות קם, ומנו בלעם".

כי 'משה' הוא 'דעת', ולזה נקרא דורו: "דור דעה" (ויקרא רבה ט, א), ו"את זה לעמת זה עשה אלקים" (קהלת ג, יד) - לכך "כשנטלו מזאב עצה ממדין, אמרו להם: אין כחו אלא בפה" (תנחומא בלק ג) - כי ה'פה' הוא 'התגלות הדעת'. "אמר מזאב: אף אנו נבוא עליהם באדם שכחו בפה" (שם) - כי הוא גם כן 'דעת דקלפה'.

"לעיני כל ישראל" (דברים לד, י)

נה. ח"ב סז - יש 'צדיק' שהוא היפי והפאר והחן של כל העולם כלו וכו'. וכשנתפרסם ונתגדל בעולם - אזי נפתחין העינים של העולם, שכל מי שנכלל בזה החן האמת של זה הצדיק, דהינו שמתקרב אליו ונכלל בו - נפתחין עיניו ויכול לראות. והעקר להסתכל עליעצמו: איך הוא אוהז בכל המדות שנמשכין מ'ארבעה יסודות', שהם נמשכין מהצדיק. וגם יכול לראות ולהסתכל בגדלת השם, ולהסתכל בעולם וכו' וכו'.

וזוהו (סמיכות סיום התורה בתחלתה): **"בראשית" (בראשית א, א), לעיני כל ישראל" (דברים לד, יב) - "בראשית" - הינו: רא"ש ב"ת" (תקוניאזהר יח: כד), בחינת ה'צדיק' שהוא הפאר של העולם, על-ידו נפתחין עיני כל ישראל'.**



ברעתנו בעזרת השם ללקט על 'מגלת קהלת' ועל ה'אושפיוזין קדישין' 'שבעה הרועים' בפרטיות - ועוד חזון למועד בסייעתא דשמיא -

כי הם עצמן אינם חייבים כל-כך, כי יש להם יצר-הרע גדול להנהיג העולם. אך צריך לשמר מאד: שלא לתן להם תקף ועז. כי אלו הנותנים להם תקף ועז, ונסמכים עליהם שיהיו נקראים בשם רבי - הם עתידין לתן דין וחשבון.

ועלידי שמסמיכין רבי שאינו הגון - עלידייזה נחלש כתבידנו, ואין לו שום תקף, ונותנין פח בכתבידו. ועלידייזה הם גוזרין: שלא יהיה תקף לפתבים שלנו, כי אם לפתבים שלהם, וישראל יהיו מכרחים ללמד כתב שלהם.

ועלידייזה גוזרין גם כן: לגרש בני ישראל ממקום הישוב, שנתישבו שם ישראל כבר - אל מקומות שלא היו שם ישראל מעולם.

כי ה'סמיכה' שפומכין את הרב, וה'כתב' - הם מבחינה אחת. כי ה'סמיכה' ב'ידיים', כמו שכתוב (דברים לד, ט): **"ויהושע בן נון מלא רוח חכמה, כי סמך משה את ידיו עליו".**

והוא בחינת ה'כתב', בחינת: **"יד כותבת" (תקוניאזהר לב: לו. פט).** כי ה'כתב' הוא גם כן מבחינת ה'חכמה' וכו'.

וכשהחכם הראוי לסמיכה, נסמך בשם 'רבי' וכו' - אזי עלידי הסמיכה, שאזי מקבל חכמתו מבחינת **"יד ה'",** בבחינת: **"ויהושע בן נון מלא רוח חכמה" וכו' - אזי מביא הארה וכח בכתבידנו, שהוא גם כן מבחינת 'חכמה' וכו' (עין בפנים ענין ה'סמיכה').**

נג. ח"ב ז, בסוף - "ויהושע בן נון מלא רוח חכמה, כי סמך משה את ידיו עליו" (דברים לד, ט). בסופייתבות יש צרוף 'חנוכה' (עין בפנים).

לקוטי תפלות' | חג הסוכות | שלשידגלים | הושענא רבא | שמיני-עצרת | שמחת-תורה

ונזפה שימשך עלינו עלידי מצות ישיבת ספה, כל השבעת ענני כבוד שהקיפו את ישראל במדבר.

ופרס עלינו ספת שלומך, ונזפה להשיג השגת המקיפים הקדושים, השגת רוח-הקדש, עלידי מצות ספה פראוי בקדשה ובטהרה ובשמחה.

חג הסוכות

א. לקוטי-תפלות ח"א כא (ע"פ ח"א כא, 'עתיקא טמיר וסתים')

וזכני ברחמיך הגדולים ובחסדיך המרבים, לקים מצות ספה פראוי, בכל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה ותרי"ג מצות התלוים בה, בשמחה ובטוב לבב ובכונה שלמה פראוי.

ועל ידי זה תגן עלינו ובעדנו, ותצילנו מכל אויב ואורב, ומכל מיני שונאים שיש לנו בגשמיות ורוחניות, והסר שטן מלפנינו ומאחרינו, ובצל כנפיך תסתירנו.

ב. תפלות ותחנונים השמטה ל'לקוטי תפלות' ח"א כא (ע"פ ח"א כא, עתיקא טמיר וסתים)

רבנו של עולם, זפנו לישב בספה של לוי'תן. ונזפה להיות גם-פן בכלל הצדיקים, שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: "עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות חפה לצדיקים בגן עדן, וכל צדיק וצדיק נכוה מהפתו של חברו". וזפנו לקבל הארה והתנוצצות אמת דקדשה, מאורות החפות הקדושות האלו, גם בעולם הזה.

ג. לקוטי תפלות ח"א מח (ע"פ ח"א מח, על אשר מעלתם)

"שומע" תפלה עדיף כל בשר יבואו. האזינה ה' תפלתי, והקשיבה בקול תחנונותי. שמע ה' קול תחנוני בשועי אליך, בגשאי ידי אל דביר קדשך". צור עולמים, יוצר הכל, עזרנו והושיענו ברחמיך הרבים ובחסדיך האמתיים, שנזפה תמיד להתפלל לפניך באמת בכל פחנו, כמו שכתוב: "כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך".

ונזפה להכניס כל הכחות שיש בנו בעצמות וגידיים ובשר, וכל שאר הכחות שבגופי ונפשי, כלם אזפה ברחמיך להכניסם בתוך דבורי התפלה, שאזפה להוציא כל דבור ודבור של התפלה הקדושה בכח גדול באמת לאמתו, עד שאזפה להרגיש הדבור בכל עצמותי ואברי.

חוס וחנני ורחם עלי והושיעני, וזפני לתפלה בכח ובכונה גדולה באמת, כי אתה אלקים אמת ודברך אמת וקים לעד, ואתה חפץ באמת, ואתה יודע כמה אני רחוק מדבור אחד של התפלה, ולא די שאיני יכול להתפלל בכח ובכונה באמת פראוי, אף גם בעונותי הרבים אני רחוק מתפלה בתכלית הרחוק.

"דלן" עיני למרום, רבנו של עולם, "שטחתי אליך כפי, אליך ה' נפשי אשא", ואיני יודע באיזה דרך באיזה אופן באיזה תהווה לבקש ולרצות ולפיס אותך, ואיני יודע כלל לשית עצות בגשמי, באיזה אופן אזפה לחפש ולמצא הטוב הפבוש פי, ואיך למצא הטוב שנסתלק ממני

בעונותי העצומים והרבים והגדולים מאד במהות וכמות ואכות.

ובפרט מה שפגמתי בפגם הדבור הרבה מאד, כי לא שמרתי פתחי פי, ודברתי כמה וכמה דבורים פגומים מיום היותי עד היום הזה, עד אין שעור וערך ומספר, דברים בטלים, ולשוך הרע, ורכילות, וליצנות, ושקר, ונבולפה, ושאר דברים פגומים הרבה מאד.

וגם אפלו כל הדבורים דקדשה שלי, כלם פגומים מאד מאד, עד אשר השבתי דרכי, אשר מעולם לא יצא מפי עדין דבור שלם בלי שום פגם, ומחמת זה התגברו עלינו מאד ריב לשונות, אשר רבים קמים עלינו, רבים מאד, "יתיצבו מלכי ארץ ורוזנים נוסדו יחד על ה' ועל משיחו. שתו בשמים פיהם ולשונם תהלך בארץ". "יצא עתק מפייהם" ודוברים סרה על ה', ועל צדיקים אמתיים, ועל כלליות ישראל עמו הקדוש אשר בהם בחרת.

מריה דעלמא פלא, "שלח ידיך ממרום, פצני והצילני ממים רבים מיד בני נכר, אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר". אוי לנפשי כי אנכי גרמתי כל זה בעונותי הרבים, והארכתי את הגלות, ופגמתי ב'ספת דוד הנופלת".

ולא די שלא השתדלתי להקים 'ספת דוד', אף גם בעונותי הרבים הוספתי להפילה יותר, והגברתי 'ספת נוצרים' לשונות העפו"ם, עד אשר בעונותי הרבים, השכינה וכנסת ישראל הם בגלות גדול, והיא ריב בגלותה על בנהא, אשר גלו משלחן אביהם ומארצם יצאו.

קרוב לכל קוראיו ענני, מרום לעולם ה' עזרני, קדוש על כל הקדשות בקדשתך קדשני. ה' אלקים אמת, זפני לקדשתך באמת, הקם ספתך הנופלת נפילה אחר נפילה בלי שעור וערך ומספר, עד אשר אין מי שיוכל להקימה, כי אם אתה לבד, ברחמיך הרבים ובחסדיך הגנוזים, הקימה מהרה תקומה אחר תקומה, מבירא עמיקתא לאגרא רמא.

מלא רחמים, מרבה להטיב, הפך את לבני מרע לטוב, הט לבי אליך באמת פרצונך הטוב, עזרני שאזפה לקדש עצמי בכל מיני קדשות, ובפרט בקדשת ברית הלשון וברית המעור. עזרני

שלא יצא שום דבר שקר מפי לעולם, ולא שום דבור פגום, ואזפה לשמר פתחי פי.

וזכני להתפלל תפילתי לפניך בכל פחי ובכונה גדולה באמת לאמתו, ואהיה נככל בך בשעת תפילתי, עד שכל דברי תפילתי יהיו דברי ה' בעצמו, ויתעוררו עלי ידי תפילתי עשרים ושמונה אתון דמעשה בראשית, שהם עשרה מאמרות שבהם נברא העולם.

ועל ידי זה תמשיך חסדך הגדול עלינו, ותפרס עלינו ספת שלומך, ותחבק אותנו בימינך, ונזכה להסתופף בצלך הקדוש, ותגן בעדנו ותצילנו מכל אויבנו ושונאינו ורודפינו בגשמיות וברוחניות, ובצל כנפיך תסתירנו, ויקים בנו מקרא שכתוב: "שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני".

ותעזרני ברחמיך ובחסדיך הרבים, שנזפה לקים מצות ספה בזמנה פראוי, עם כל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה ותרי"ג מצות התלויים בה, ובלב טוב ובשמחה גדולה.

ותכניע, ותשפיל, ותמגר, ותעקר, ותבטל, ספת נוצרים, ספת עכו"ם, "אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר". ותבטל השקר מן העולם, ותגביר האמת בעולם, ותקים את ספת דוד הנופלת, ויקים מקרא שכתוב: "שפת אמת תבון לעד, ועד ארגיעה לשון שקר".

ותסתיר ותצפין אותנו בסכתך הקדושה, ותסוכך עלינו בצלך הקדוש, ותצילני מיריב לשונות, שלא יהיה להם שום פח עלינו ככל, ותעקר השקר מן העולם, ותגלה האמת בעולם, ותזכני מהרה לבא לארץ ישראל, לארץ הקדושה, היש קל מהרה.

וזכנו ברחמיך הרבים, לבנים חיים וקיימים, לעבודתך וליראתך ולתורתך (כשרוצה להתפלל על מי שיש לו צער גידול בנים רחמנא ליצלן, יזכירו כאן, ויאמר: ובפרט לפ"פ וכו'), חוס וחמל ורחם, ותן לבנינו ולבנותינו, ולכל יוצאי הלאינו, חיים טובים וארפים (ובפרט להילד פב"פ וכו', ולהילדה פב"פ וכו'), רחם עליהם ועלינו בזכות אבותם, ותן להם חיים טובים וארפים, ותאריך ימיהם ושנותם, יהמו נא ויכמרו נא רחמיך עליהם ועלינו, ותאמר די לצרותם. "היטיבה ה' לטובים, ולישרים בלבבותם". יהי שלום בחילם, שלום בארמנותם, אין

פרץ ואין יוצאת ואין צוהה ברחובותם, לעד ולדורות ולדורות דורות, ראשיתם מצער ישגה מאד אהריתם, "פאשר השמים החדשים והארץ החדשה, בן יעמד זרעם ושמותם".

ותציל אותם וכל ילדי עמך ישראל, מעין הרע, ומפגעידע, ומכל מיני נגע ומחלה, ותשלח להם רפואה שלמה מן השמים, לכל רמ"ח אבריהם ושס"ה גידיהם, ויזכו להיות חיים בריאים וקיימים, יבלו ימיהם בטוב ושניהם בנעימים. ונזכה שיצאו מהם דורות הרבה ודורי דורות עד סוף כל הדורות, רחם עליהם ועלינו למען שמך, ותגדלם לתורה ולחפה ולמעשים טובים, לארץ ימים ושנים, "עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו".

רחם עלי ברחמיך האמתיים, וזכני להיות כרצונך באמת מעתה ועד עולם, ותגלה האמת בעולם, וישונו כל באי עולם אליך לעבדך באמת ביראה ואהבה, ויקים מהרה מקרא שכתוב: "פי אז אהפך אל כל העמים שפה ברורה, לקרא כלם בשם ה', לעבדו שכס אחד. אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף. גם ה' יתן הטוב, וארצנו תתן יבולה. חסד ואמת נפגשו, צדק ושלום נשקו".

וברחמיך וחסדיך הגדולים, תפיס ותרצה את שכינת עזך וכנסת ישראל, שתשיב פניה אליך, ויהיה נעשה יחוד קודש א-בריך הוא ושכינתיה פנים בפנים, ואל תסתר פניך מאתנו עוד.

ותשלח לנו צדיקים ורבנים אמתיים, שיורו לנו את הדרך הטוב והישר, את הדרך אשר נלך בה, ואת המעשה אשר נעשה, ותציל אותנו מהמנהיג ורבי של שקר.

קרבונו לישועתך, עזרנו ברחמיך, החיינו באור פניך, שבענו מטובך וחסדיך האמתיים, גמל עלינו חסדים טובים "חסדי דוד הנאמנים", ומאוצר מתנת חנם חננו.

וקים לנו מקרא שכתוב: "ואשים דברי פיה, ובצל ידי פסיתך, לנטע שמים וליסוד ארץ, ולאמר לציון עמי אתה". חננו ועננו ושמע תפלתנו ברחמים, פי אתה שומע תפלת כל פה, יהיו לרצון אמריפי והגיון לפני לפניך, ה' צורי

וגואלי. עושה שלום במרומו, הוא יעשה שלום עלינו, ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

ד. לקוטי תפלות ח"א קמב (ע"פ ח"א רסו, ענין תיקו ותיקו"ד)

מלא רחמים, בעל הישועות בעל הנחמות, נחמנו נא מפל צרותינו, ועזרנו בכל ענינינו וחספינו, ופרס עלינו ספת שלומך, ותקננו בעצה טובה מלפניך, והושיענו מהרה למען שמך.

זכנו לאמת לאמתו, הצילני אותי ואת כל ישראל מספקות וחלקת העצה המונעים ומבלבלים מעבודתך הרבה, זכנו לעצה שלמה אמתית בכל עת, באפן שאזכה לשוב אליך באמת, ולהיות פרצונך הטוב מעתה ועד עולם, אמן סלה.

ה. לקוטי תפלות ח"א קמה

(ע"פ ח"א רסו, ויעקב נסע סתתה וגו' ולמקנהו עשה סבת)

"אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבתי בבית ה' כל ימי חיי, לחזות בנעם ה', ולבקר בהיכלו. כי יצפני בספה ביום רעה, יסתרני בסתר אהלו, בצור ירוממני".

רבנו של עולם, רחם עלי ברחמיך העצומים ובהסדיך הרבים והגדולים, וזפני לקים מצות ספה בזמנה כראוי, בכל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה ותרי"ג מצוות התלויות בה, ובלב טוב ובשמחה גדולה.

ואזכה, שיהיו נמשכין אלי המחין הקדושים והחסדים הגדולים והנפלאים, הנמשכין על עמך ישראל בימי חג הספות הקדוש, עלידי מצות ספה הקדושה והנוראה מאד, שאז אמא מסככת על בניה, ואתה פורס ספת רחמים וחסים ושלום עלינו.

מלא רחמים, מלא רחמים, רחם עלי למען שמך, אתה ידעת את לבבי כמה אני רחוק מאד ממצות ספה, וכמה תחנונים ובקשות והפצרות בלי שעור אני צריך להתפלל ולהתחנן לפניך שתזכני למחין קדושים פאלה, לחסדים פאלה.

באפן שאזכה לדעת אמת, לדעת של אדם, באפן שאזכה מהרה לצאת מבהמה לאדם, שאחוס על עצמי מעתה, ולא אעשה עוד מעשה בהמה, רק אזכה מהרה לדעת אמת שהוא גדר האדם, ואזכה לינק מהשפע של אדם, ולא

אינק עוד משפע של בהמה, ואצא ואעלה מהרה מגדר בהמה לגדר אדם.

רבנו של עולם, רבנו של עולם, טוב ומטיב לכל "ורחמי על כל מעשיו", חוס וחמל ורחם על הבהמות והחיות, וזכני אותי ואת כל עמך בית ישראל, שלא נפגם במצות ספה כלל.

באפן שיהיה יניקתנו תמיד, משפע של אדם, שנמשך מבחינת ספה. ולא נצטרך לינק חסיו שלום מהשפע של הבהמות, ולא נוציא לעצמנו השפע שלהם חסיו שלום, למען לא נגרם חסיו שלום מיתות בהמות וחיות בלא זמנן. ויקים מקרא שפתוב: "אדם ובהמה תושיע ה'", ונאמר: "ברוך פרי בטןך ופרי אדמתך ופרי בהמתך, שגור אלפיד ועשתרות צאנך".

ובכן יהי רצון מלפניך מלא רחמים וחסדים, שתשפיע עלינו דעת שלם ואמתי עלידי מצות ספה הקדושה.

באפן שנופה אנחנו וכל עמך בית ישראל הצריכים לבנות בית, שלא יזיק לנו הבנין כלל, ולא יגיע לנו שום סכנה בגוף ונפש וממון עלידי בנין ביתנו.

רק אדרבא, נזכה כל אחד ואחד לבנות בית בקדשה ובטהרה גדולה, בהכמה בתבונה ובדעת דקדשה, ויקים מקרא שפתוב: "בהכמה יבנה בית, ובתבונה יתבונן. ובדעת, חדרים ימלאו כל הון יקר ונעים".

ונבנה ביתנו לשם ה', לעסק בו בתורה ותפלה, ולהכניס בו אורחים תגונים, עד שיהיה ביתינו, בית תורה ותפלה, בית ועד לחכמים, ונקרא שם "בשם ה' א"ל עולם".

ובכן תזכנו עלידי מצות ספה הקדושה, לשמח בשמחה גדולה בשמחת תורה, לפים התורה ולהתחילה בשמחה וחדוה גדולה. "נגיל ונשיש בזאת התורה, כי היא לנו עז ואורה".

ותהיה בעזרנו בכל שנה ושנה, לקים מצות ספה בשלמות גדול פליכך, עד אשר נזכה לקבל את התורה משם מחדש בכל שנה ושנה, כי מספה יוצאת התורה.

עד אשר עלידי בניסתנו לספה נזכה, שיהיה נעשה מאתנו בעצמנו תורה, שכל אחד

מישראל יהיה נעשה ממנו תורה, אוריתא וישראל
 וקדשא ברידהוא פלא חד. וימשד עלינו עלידי
 מצות סכה הקדושה, קדשת חג השבועות, קדשת
 חדש סיון, קדשת קבלת התורה.

רבנו של עולם, צרכינו מרבים מאד בלי שעור,
 ודעתנו קצרה לבאר ולפרש חלק אלה
 ורבבה מהם. רחם עלינו למען שמך, ומלא
 משאלותינו לטובה ברחמים. וזפנו לקים מצות
 סכה בזמנה בשלמות, באפן שנזכה לכל מה
 שבקשנו מלפניך, שלא נגרם חסיושלום מיתת
 בהמות וחיות בלא זמנו, רק נהיה נזונים ויונקים
 תמיד משפע של אדם שנמשך מבחינת סכה.
 ותפרס עלינו ספת שלומך תמיד, ובצל כנפיך
 תסתירנו.

ונזכה כל אחד ואחד המכרח לעסק בבנין, שלא
 יזיק לו הבנין כלל, רק תשמרנו ותגן
 עלינו בכח קדשת סכה שעמך ישראל מקימים,
 שנזכה לבנות הבית בהכמה אמתית למען שמך
 לבד.

ויהיה ביתנו, בית שמגדלין בו תורה ותפלה,
 שנזכה לדבר בביתנו הרבה דברי תורה
 ותפלה, כפי מה שקבלנו מרבותינו הקדושים.

ונזכה להמשיך בתוך ביתנו, שפע טובה וברכה,
 ורחמים וחיים וכל טוב אמתית לנצח,
 בגשמיות וברוחניות, בזה ובפא.

וברחמיך הרבים, תשפיע לנו כל ההוצאות
 וההצטרבות שאריכים לבנין ביתנו
 בשפע גדול, ולא יגיע לנו שום עניות, ולא שום
 חסר, עלידי בנין ביתנו. ולא יטריד אותנו הבנין
 חסיושלום, ולא יבלבל אותנו כלל מעבודתך
 באמת.

ותזמין לנו לכל אחד ואחד, עצים המסגלים
 לביתו, ויהיו מסדרים בהבנין כפי הסדר
 הראוי להם מששת ימי בראשית. ותסבב כל
 הסבות לטובה, באפן שיהיה הבנין רק לטובה בכל
 האופנים, לנו ולבנינו ולכל יוצאי תלמינו.

מלא רחמים, אתה לבד יודע, כל מה שנעשה
 בענין הבנינים, וכמה סכנות יש בהם, אבל
 אתה יודע, כמה וכמה מכרחים לבנות ביתם, פי
 אי אפשר לשבת בהויץ, ובפרט איש ישראלי
 שאריך בית לעבודתו, לקבל בו שפת ויום טוב,

ולחכמים אורחים, ולגדל בו בניו לתלמוד תורה,
 ומה יעשה בשריודם קרוץ מהמר נבער מדעת,
 ובפרט פמוני היום, לכון רצונך באמת בענין זה
 ובכל הענינים.

רחם עלינו למען שמך, וזפנו להתנהג תמיד
 כרצונך באמת. "ה' יגמר בעדי, ה' חסדך
 לעולם, מעשי ידיך אל תרה". ויקים בנו מקרא
 שפתוב: "ה' ישמרך מפל רע ישמר את נפשך. ה'
 ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם".

ותמהר ותחיש לגאלנו, ותבנה בית מקדשנו
 ותפארתנו. ויקים בנו מקרא שפתוב:
 "והביאותים אל הר קדשי, ושמחתים בבית
 תפלת, עולותיהם וזבחייהם לרצון על מזבחי, כי
 ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים". יהיו לרצון
 אמרייפי והגיון לבי לפניך, ה' צורי וגואלי.

ו. לקוטי תפלות ח"ב ה (ע"פ ח"ב ה, 'תקעו צמנח')

ותזכנו לקבל חג הסכות הקדוש בקדשה
 ובטהרה גדולה, ובשמחה וחדוה רבה
 ועצומה לשמך הגדול והקדוש, נגילה ונשמחה
 בישועתך בכל עז ותעצומות.

ונזכה להיות "אך שמח", בימי הסכות
 הקדושים זמן שמחתנו, לגיל ולשוש
 ולשמח בכל עז בגילה רנה דיצה וחדוה.

ותזכנו לקים מצות סכה, וארבע מינים
 שבולוב, בשלמות, בשמחה גדולה, עם
 כל פרטייהם ודקדוקיהם וכונותיהם ותרי"ג מצות
 התלוים בהם.

ובזכות מצות סכה הקדושה, נזכה לתקן ולחזק
 את המלאך הקדוש, ונזכה לחלום עלי-
 ידי מלאך, ולמאכלים ברורים וזכים, בלי שום
 תערבת סיג ופסלת כלל, ולא יזיקו לנו המאכלים
 כלל, ויהיו כל חלומותינו מישיבים עלינו לטובה.

ז. לקוטי תפלות ח"ב נו

(ע"פ שיחות הר"ן פז, 'לפי הבכיה בימים הנוראים פן יש לו אתרוג נאה')

ותעזרנו, ותושיענו, ותזכנו, לקים מצות סכה
 בזמנה, בכל פרטייה ודקדוקיה,
 וכונותיה, ותרי"ג מצות התלוים בה, ובכל טוב,
 ובשמחה גדולה.

ותדבקנו במצותיך הקדושים, ותחבקנו
 בימיך הקדוש, באהבה ובחמלה

גְּדוּלָה. וְתַפְרָס עָלֵינוּ סֶפֶת שְׁלוֹמָךְ, וּבַצֵּל בְּנִפְיֶךָ תִּסְתִּירֵנוּ.

וְנִזְכָּה עַל־יְדֵי מִצְוֹת סֶפֶת הַקְּדוּשָׁה וְהַנּוֹרָאָה, לִישָׁב בַּצֵּלְךָ, בַּצֵּלָא קִדְיָשָׁא, צֵלָא דְמַהֲמֻנְתָּא, וְיִתְגַּלֶּה וְיִתְדַע לְעֵין כָּל עַצֵּם אֲהַבְתָּךְ וְחִמְלָתָךְ עָלֵינוּ, וְיִדּוּ הַכֹּל וְיֹאמְרוּ: "כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לֹו יִיָּהּ, יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ. כִּי חָלַק ה' עִמּוֹ, יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ".

וְנִתְפָּאֵר אֲנַחְנוּ בְּךָ וְאַתָּה בְּנוּ תְּמִיד, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמַר: "אֵת ה' הֵאֱמַרְתָּ הַיּוֹם לְהִיּוֹת לָךְ לְאֱלֹקִים, וְלִכְלֹכַת בְּדַרְכָיו, וְלִשְׁמֹר חֻקָיו וּמִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו, וְלִשְׁמַע בְּקוֹלוֹ. וְה' הֵאֱמִירָךְ הַיּוֹם לְהִיּוֹת לָו לְעַם סִגְלָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָךְ, וְלִשְׁמֹר כָּל מִצְוֹתָיו. וְלִתְתֶךָ עֲלִיּוֹן עַל כָּל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עָשָׂה לְתַהֲלָה וְלִשֵׁם וְלִתְפָּאֲרָת, וְלִהְיֶתָךְ עִם קֹדֶשׁ לַה' אֱלֹקֶיךָ, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר".

וְנִזְכָּה לְעַבֵּד אוֹתָךְ תְּמִיד בְּאַמֶּת וּבִתְמִים, וּלְגַלּוֹת אֱלֹקוֹתָךְ וּמַלְכוּתָךְ לְעֵין כָּל. וְתִטֶּה לֵב הַמֶּלֶךְ וְהַשְּׂרִים וְהַיּוֹעֲצִים עָלֵינוּ לְטוֹבָה, וְתִבְטַל מֵעָלֵינוּ כָּל הַגְּזֵרוֹת קִשּׁוֹת, וְיָקִים מִקְרָא שְׁכֵתוֹב: "כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסִכָּה, בְּיוֹם רָעָה יִסְתַּרְנִי בְּסִתְרֵךְ אֲהֵלוֹ, בְּצִוֵּר יְרוֹמְמֵנִי".

מָרָא דְעֵלְמָא כְּלָא, מְלֵא רַחֲמִים חֲדָשִׁים בְּכָל עַתָּה, "שִׁטְחֵתִי אֵלֶיךָ כְּפִי, פְּרִשְׁתִּי יְדֵי אֵלֶיךָ, נִפְשִׁי כַּאֲרִץ עֵיפָה לָךְ סִלָּה". עֲזַרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנו אוֹתִי וְאֵת כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּזִכּוֹת וְכַח הַדְּמְעוֹת וְהַבְּכִיּוֹת שֶׁל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּים וְשֶׁל כָּלל יִשְׂרָאֵל.

עֲזַרְנוּ שִׁיגְמְרוּ הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּים עִמָּנוּ מַה שְּׂרָצוּ, שִׁיתְקֵנוּ אוֹתֵנוּ בְּלָנוּ מִהֲרָה בְּשִׁלְמוֹת כְּרִצּוֹנָם הַטוֹב וְהַקְּדוֹשׁ, לֹא כְּמַעֲשֵׂינוּ הָרָעִים. עֲזַרְנוּ לְמַעַנְךָ וּלְמַעֲנָם, וְהַחֲזִירְנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ מִהֲרָה. "הַדְּרִיבֵנִי בְּאֱמֶתְךָ וּלְמַדְנִי, כִּי אֵתָה אֱלֹקֵי יִשְׁעִי, אוֹתָךְ קִוִּיתִי כָּל הַיּוֹם". זַכֵּנוּ לְתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת בְּאַמֶּת.

עֵשָׂה לְמַעַן שְׁמֹךְ, עֵשָׂה לְמַעַן תּוֹרָתָךְ, "עֲזַרְנוּ אֱלֹקֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֹךְ, וְהַצִּילְנוּ וְכַפֵּר עַל חַטָּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֹךְ. בְּרוּךְ ה' אֱלֹקִים אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל, עֵשָׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוּ. וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וְיִמְלֹא כְבוֹדוֹ אֵת כָּל הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן".

אַרְבַּעַת מִיָּנִים

א. לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"ב לָג (ע"פ ח"ב סז, 'בְּרֵאשִׁית לְעֵינֵי כָל יִשְׂרָאֵל')

וְתִזְכָּנוּ לְקִים מִצְוֹת אֲתָרוּג וּמִיָּנֵינוּ בְּשִׁלְמוֹת בְּזַמְנוֹ כְּרָאוּי.

וְנִזְכָּה, שִׁיְהִיָּה לָנוּ תְּמִיד אֲתָרוּג נְאֻה, וְכִשֶׁר, וּמִהֲדָר בְּכָל מִיָּנֵי הַדּוֹר, בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת וְהַהֲדוּר.

וְתִגְלָה פֶּאֶר הַדְּרַת קֹדֶשֶׁת עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם, וּבִפְרִט פֶּאֶר הַדְּרַת יְפִי קֹדֶשֶׁת הַצַּדִּיקִים וְהַכְּשִׁרִים הָאֲמִתִּים, עַד אֲשֶׁר יִשְׁתַּקְּקוּ וְיִכַּסְּפוּ כָּל בְּאֵי עוֹלָם לְכָלל בְּהֵם, וְלִהְיֵלְל בְּשֵׁמֶם וְתִפְאָרְתָם, וְיִשׁוּבוּ כָּל בְּאֵי עוֹלָם לִילָךְ בְּדַרְכֵיהֶם, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּאַמֶּת כָּל יְמֵיהֶם לְעוֹלָם.

ב. לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"ב נז (ע"פ שִׁיחֻת־תְּרַ"ן פז, 'לְפִי הַבְּכִיָּה בְּיָמֵים הַנּוֹרָאִים כִּן יֵשׁ לוֹ אֲתָרוּג נְאֻה')

וְזִכְנוּ לְאֲתָרוּג נְאֻה בְּחַג הַסְּפּוֹת הַקְּדוֹשׁ, שִׁיְהִיָּה לָנוּ אֲתָרוּג נְאֻה וְכִשֶׁר בְּאַמֶּת, וּמִהֲדָר בְּכָל מִיָּנֵי הַדּוֹר, וְלוֹלֵב, וְהַדָּס, וְעֵרְבָה, כְּשִׁרִים, וְנְאֻאִים, וּמִהֲדָרִים.

וְנִזְכָּה לְקִים מִצְוֹת נְטִילַת אַרְבַּע מִיָּנִים בְּזַמְנוֹ, בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְּדוּלָה, בְּאַהֲבָה וּבִירְאָה, בְּשִׂמְחָה וְחֲדוּה רַבָּה וְעִצּוּמָה.

וְאַזְכָּה לוֹמַר הַלֵּל שְׁלָם, בְּכֻנְיָה גְּדוּלָה בְּאַמֶּת, עִם כָּל הָאַרְבַּעַת מִיָּנִים וְהוֹשְׁעֵנוֹת, וְלִנְעֻנֵעַ כָּל הַנַּעֲנוּעִים הַקְּדוֹשִׁים, וְלִהְיֶיךָ הַהַקְּפוֹת הַנּוֹרָאוֹת, וְהַכֹּל בְּאַהֲבָה וּבִירְאָה, וּבְשִׂמְחָה רַבָּה וְעִצּוּמָה, בְּכֻנְיָת־הַלֵּב בְּאַמֶּת, וּבְדַבְּקוֹת נִפְלָא, וּבְהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוּלָה, לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, בְּאַמֶּת וּבִתְמִים, כְּרִצּוֹנְךָ וְכְרִצּוֹן צַדִּיקֶיךָ הָאֲמִתִּים.

וְאַזְכָּה עַל־יְדֵי הַנַּעֲנוּעִים, לְהַמְשִׁיךְ הָאָרֶה מִהַמְּחִין שְׁבָרָאשׁ, לְתוֹךְ הַשִּׁשְׁה־קְצוֹת, וּמִשָּׁם יִהְיוּ נִמְשָׁכִין הַמְּחִין לְבַחֲיַנַּת מַלְכוּת, וְיִתְגַּלֶּה מַלְכוּתָךְ לְעֵין כָּל, וְנִזְכָּה לְהוֹדִיעַ לְבַנֵּי הָאָדָם גְּבוּרוֹתָךְ, וּכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתָךְ. וְיִדַּע כָּל פְּעוּל כִּי אֵתָה פְּעֻלָּתוֹ, וְיִבִּין כָּל יְצוּר כִּי אֵתָה יְצַרְתּוֹ. וְכָל אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאַפְיוֹ, יִתְנוּ כְבוֹד וְהֲדָר לְמַלְכוּתָךְ.

בְּכָלֵיזוֹת שְׁלֹש־רִגְלִים

א. לקוטי־תפלות ח"א כט (ע"פ ח"א כט, 'האי גברא דאזל בעי אתתא')

וְרַחֵם עֲלֵינוּ, וְהַצֵּל אוֹתִי וְאֵת זְרַעִי וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, מִכָּל מִינֵי שְׂכָרוֹת שֶׁל יוֹן, וְשֵׁאֵר מִשְׁקִים הַמְשַׁפְּרִין, וְלֹא אָבוּא לְיַדֵּי שְׂכָרוֹת לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה גֹלִית עַל־יַדֵּי הַכַּמְיָה הַקְּדוּשִׁים, גְּדֹל הַפָּנִים הַנוֹרָא שֶׁל הַשְׂכָּרוֹת הַסּוֹשְׁלוֹם.

חוּס וְחַנּוּן, וְרַחֵם עֲלֵינוּ וְהַצִּילֵנוּ, מִשְׁתִּיָּה מְרַבָּה הַמְבִיאָה לְיַדֵּי שְׂכָרוֹת, וְאֶפְלוּ מַעַט הַשְׁתִּיָּה הַמְכַרְחַת בְּשִׁבְתוֹת וַיְמִים־טוֹבִים, תִּזְכְּנֵי שְׁתִּיָּה הַשְׁתִּיָּה בַקְּדֻשָּׁה וּבִטְהָרָה גְּדוֹלָה, וְנִזְכָּה לְהַרִים אֶת מַחֲנוּ וְדַעַתְנוּ לְשִׁמְךָ וְלַעֲבוּדָתְךָ, עַל־יַדֵּי מַעַט הַשְׁתִּיָּה בַיָּמִים הַקְּדוּשִׁים.

וְנִזְכָּה, שֶׁלֹּא יֵצֵא מִפִּינוּ שׁוֹם דְּבוּר שֶׁלֹּא כִרְצוֹנְךָ, עַל־יַדֵּי שְׁתִּיָּה הַיִּין אוֹ מִשְׁקָה הַמְשַׁפֵּר, וְלֹא נְדַבֵּר אִזּוֹ שׁוֹם דְּבוּר שֶׁאֵין צְרִיכִין לְגַלוֹת, רַק נִזְכָּה לְדַבֵּר בַּקְּדֻשָּׁה וּבִטְהָרָה דְּבוּרִים שֶׁהֵם רְצוֹנְךָ הַטוֹב בְּאַמְתָּה, בְּשִׂמְחָה וּבִטְוֵב לִבֵּב, וְלֹא נָבוּא לְיַדֵּי שְׂכָרוֹת לְעוֹלָם, וְתַצִּילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ מִיּוֹן הַמְשַׁפֵּר, וְתִזְכְּנֵי לַיּוֹן, "הַמְשַׁמָּה אֶלְקִים וְאֲנָשִׁים".

ב. לקוטי־תפלות ח"א ל (ע"פ ח"א ל, 'מישרא דסכינא')

וְתַרְחֵם עֲלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבַחֲסִדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים, וְתוֹשִׁיעֵנוּ, שֶׁנִּזְכָּה לְקַבֵּל אֶת כָּל הַשְּׁלֹש־רִגְלִים הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהֵם פֶּסַח שְׁבוּעוֹת סְפוֹת, בַּקְּדֻשָּׁה גְּדוֹלָה, וּבַחֲדוּה רַבָּה וְעֵצוּמָה מְאֹד.

וְנִזְכָּה לְכַבֵּד אֶת כָּל הַרְגָלִים וְהַיָּמִים־טוֹבִים, בְּכָל מִינֵי כְבוֹד וְעֵז וּפָאָר, בְּמֵאֲכָל וּמִשְׁתֵּה, וּכְסוֹת נִקְיָה, וּבִשְׂבִיתָה מִן הַמְלָאכָה, וּבִלְב טוֹב וּבְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה, וּבַתְּפִלָּה בְּכוֹנָה עֵצוּמָה וְהַתְּעוּרָרוֹת נִפְלָא, כְּרֵאוּי לְאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי לְהַתְּפַלֵּל וּלְהַתְּנַחֵג בַּיּוֹם־טוֹב קְדָשׁ.

וְתִזְכְּנֵנוּ וְתַעֲזְרֵנוּ, לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת הַרְבֵּה בְּכָל הַשָּׁנָה, בַּקְּדֻשָּׁה גְּדוֹלָה וּבְשִׂמְחָה רַבָּה. וְנִזְכָּה שִׁיתְקַבֵּץ שִׂמְחַת כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, לְתוֹךְ הַלֵּב הַקְּדוּשׁ, שֶׁהֵם הַשְּׁלֹש־רִגְלִים, וְעַל־יַדֵּי־זֶה נִזְכָּה לְשִׂמְחַת יוֹם־טוֹב בְּאַמְתָּה כִּרְצוֹנְךָ הַטוֹב, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "וְשִׂמְחַת בַּחֲגֹךְ".

וְנִזְכָּה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד בַּחֲדוּה רַבָּה וְעֵצוּמָה, בְּכָל הַשְּׁלֹש־רִגְלִים, "נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה

בְּךָ", אֲשֶׁר בַּחֲרַת בְּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְרוֹמְמֵתְנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, עַד שֶׁנִּזְכָּה לַעֲלוֹת לְרָאוֹת וּלְרָאוֹת בְּאוֹר פְּנֵי ה'.

וְתַעֲזְרֵנוּ לְקַיֵּם כָּל הַמִּצְוֹת הַנוֹהֲגוֹת בְּכָל רִגְל וְרִגְל, וּבַפְּרָט הָאַרְבַּע מִצְוֹת הַנוֹהֲגוֹת בְּכָל רִגְל, אֲשֶׁר עַל יָדָם מַעֲלִין אֶת הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא בַחֲנִינָה 'אַרְבַּע', לְאוֹר־הַפְּנִים, שֶׁהֵם: בְּפֶסַח - 'אַרְבַּע כּוֹסוֹת', בְּשִׁבּוּעוֹת - 'קְבֻלַּת־הַתּוֹרָה', שֶׁהוּא 'סֹדֵר הַמְשָׁנָה', שֶׁהוּא "אַרְבַּע פְּעָמִים בְּיַד כָּל אֶחָד". בְּסְפוֹת - 'אַרְבַּע מִיָּמִים שְׁבֻלוֹלָב'.

אָנָּה ה', רַחֵם עֲלֵינוּ, וְזַכְּנוּ לְקַיֵּם בְּאַמְתָּה וּבְשִׂלְמוֹת כָּל הַמִּצְוֹת הַנוֹרָאוֹת הָאֵלֶּה, בְּמוֹעֵדָם וּבְזַמְנָם, בְּכָל רִגְל וְרִגְל, עִם כָּלל שֵׁאֵר הַמִּצְוֹת הַקְּדוּשׁוֹת וְהַנוֹרָאוֹת שֶׁבְּכָל רִגְל וְרִגְל.

וְנִזְכָּה לְקַיֵּם בְּתַכְלִית הַשְּׂלֵמוֹת, בְּשִׂמְחָה וּבַחֲדוּה רַבָּה וְעֵצוּמָה, וּבִירְאָה וּבְאֲהָבָה, בְּאִפְן שֶׁנִּזְכָּה לְהַעֲלוֹת אֶת הַמְּלָכוֹת דְּקְדֻשָּׁה, אֶל אוֹר־הַפְּנִים הַמְּאִיר בְּשִׁלְש־רִגְלִים.

וְתִזְכְּנֵנוּ לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׂלֵמָה לְפָנֶיךָ מֵתוֹךְ שִׂמְחָה, בְּכָל הַיָּמִים־טוֹבִים. וְתַחַנְנֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לַעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה שְׂלֵמָה, אֶפְלוּ עַל הָעוֹנוֹת שֶׁאֵינָם יְדוּעִים לִי.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יְדַעַת כְּמָה אֲנִי רַחוּק מִקְּדֻשַׁת וְשִׂמְחַת יוֹם־טוֹב הַקְּדוּשׁ. חוּס וְחַמֵּל עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְזַכְּנֵנִי בַּחֲסִדֶּיךָ הָעֵצוּמִים, שֶׁאִזְכָּה לְקַבֵּל הַיָּמִים־טוֹבִים בַּקְּדֻשָּׁה גְּדוֹלָה וּבְשִׂמְחָה רַבָּה.

עַד שֶׁאִזְכָּה עַל־יַדֵּי קְדֻשַׁת וְשִׂמְחַת יוֹם־טוֹב, לְהַעֲלוֹת אֶת הַמְּלָכוֹת דְּקְדֻשָּׁה מִפִּין הָאַרְבַּע מְלָכִיּוֹת, וּלְהַעֲלוֹתָהּ לְאוֹר פְּנֵי ה', וַיְקַיֵּם מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "צִדְקָה לְפָנָיו יְהִלֵּךְ, וַיִּשֶׁם לְדָרֶךְ פְּעָמָיו", וַנֵּאמַר: "אֵךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ, יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵיךְ".

וְתִזְכְּנֵנִי לְהַמְשִׁיךְ עָלַי קְדֻשַׁת וְשִׂמְחַת יוֹם־טוֹב תָּמִיד, בְּכָל הַשָּׁנָה כְּלָה, וְאִזְכָּה לְשִׂמְחָה דְּקְדֻשָּׁה תָּמִיד, עַד שֶׁאִזְכָּה לְהַשְׁגִּת אֶלְקוּתְךָ, וַיְדַעַת רּוֹמְמוֹתְךָ, וְתִשׁוּקַת אַמוּנָתְךָ, בְּאַמְתָּה וּבִלְב שְׁלָם, בְּשִׂמְחָה וּבִטְוֵב לִבֵּב, בַּקְּדֻשָּׁה וּבִטְהָרָה גְּדוֹלָה.

רַחֵם עֲלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ, וְשַׁלַּח לָנוּ הַגּוֹאֲלִי־צִדְקָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וַיְקַיֵּם מִקְרָא שְׁפָתוֹב:

ד. לקוטי תפלות ח"א מא (ע"פ ח"א מא, דקודין)

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שתרחם עלי, ותזכני להיות בשמחה תמיד. ואזכה להיות שמח תמיד בשמחה של מצוה, ואגיל ואשמח בך ובישועתך תמיד, על כל החסדים אשר עשית עמנו, אשר בחרת בנו מכל העמים, ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו במצותיך, וקרבתנו מלפני לעבודתך, ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת.

ואזכה ברחמיך, לזכר הטובה והחסד הגדול הזה תמיד, ולשמח בזה מאד תמיד בכל יום ובכל עת ובכל שעה, וביותר בשבתות וימים טובים.

פי אין שיעור וערך, לרובי החסדים והטובות אשר אתה גומל עמי בכל עת, מה רב טובך אשר עשית עמי, "מה אשיב לה' כל תגמולוהי עלי".

אלו כל הימים דיו, וכל אנשים קלמוסין, ובני אדם לבלרים, ולשונות מקלסים, לא יספיקו לבאר ולספר אחת מני אלה ורובות, רבוי הטובות והחסדים וההצלחות והישועות הגדולות והנוראות, נסים רבים ונפלאות, פלאי פלאי פלאות, אשר הפליא חסדו עמנו אדון הצבאות, אשר הציל נפשנו מכל התלאות וההרפתקאות. "רבות עשית אתה ה' אלקי, נפלאותיך ומחשבותיך אלינו, אין ערך אליה, אגידה ואדברה, עצמו מספר".

על-כן בודאי הובה עלי בכל עת, לזכר טובותיך וחסדיך התמידיות והמתחדשות עלי בכל עת תמיד, ולשמח בישועתך תמיד.

נא אב הרחמן, עזרני וזכני שאהיה בשמחה תמיד, ואזכה לעורר עצמי תמיד לשמחה גדולה, בפרט בשבתות וימים טובים.

ואזכה שיתלהב לבי מאד מאד, על-ידי השמחה דקדשה, בהתלהבות הלב, ובהתעוררות גדול, ובתשוקה, והשקה, והפצה, והמדה גדולה, לשמך ולעבודתך, באמת ובאמונה, בקדשה ובטהרה גדולה.

עד שימשך ההתלהבות הלב לתוך רגלי, עד שאזכה להרים את רגלי בשמחה גדולה,

"כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות". וזכני מהרה לעלות ולראות ולהשתחות לפניך בבית בחרתך בשלש פעמי רגלינו.

חום וחגני, והצילני, והושיעני, בכל מיני הצלות וישועות. והעלני מהרה, מאפלה לאורה, משעבוד לגאולה, מיגון לשמחה. ותטהרני מהרה, מכל מיני טמאות. ותקדשני, בכל מיני קדשות.

ואזכה לעלות ולהכלל מהרה, בכל החמשים שערי קדשה, באמת ובאמונה שלמה, ובענוה אמתית, עד שאזכה "לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו", להשיג השגת אלקותך בתכלית מדרגה העליונה, ולהכניס השגת אלקותך בלב כל ישראל עמו, בקדשה ובטהרה גדולה, באמת ובאמונה שלמה, ובענוה אמתית, כרצונך הטוב.

"האירה פניך על עבדך, הושיעני בחסדך. פניך האר בעבדך, ולמדני את חקיך. אני בצדק אחזה פניך, אשבעה בהקיץ תמונתך. ולא נסוג מפה תחינו, ובשמך נקרא. ה' אלקים צבאות השיבנו, האר פניך ונושעה". אמן ואמן.

ג. לקוטי תפלות ח"א לא (ע"פ ח"א לא, אית לך בירא)

ובכן תרחם עלינו ותושיענו, ותזכנו לאכל בקדשה גדולה ונוראה, עד שתהיה אכילתנו בבחינת 'לחם הפנים'.

ותעזרנו, שתהיה אכילתנו בקדשה גדולה כלי-כך, עד שיהיה השלחן שלנו מכפר פמזבה, ויהיה נאמר על השלחן שלנו: "זה השלחן אשר לפני ה'".

ותמהר ותחיש לגאולנו גאלת עולם, ותביא לנו את משיח צדקנו, ותבנה לנו בית קדשנו ותפארתנו, ושם נעלה ונראה ונשתחוה לפניך בשלש פעמי רגלינו.

כפתוב בתורתך: "שלש פעמים בשנה, יראה כל-זכורך את-פני ה' אלקיך, במקום אשר יבחר. בחג המצות, ובחג השבעות, ובחג הסוכות. ולא יראה את-פני ה' ריקם. איש כמתנת ידו, כברכת ה' אלקיך אשר נתן-לך". ונזכה לסדר בבית המקדש לחם הפנים לפניך תמיד. יהיו לרצון אמרי-פי והגיון לבי לפניך, ה' צורי וגואלי.

ואזכה לרקודין דקדשה בשמחה גדולה, ובפרט בשבתות וימים טובים, וימים שעשית בהם נסים לישראל.

ותצילני משכרות תמיד, ותשמרני ותצילני ברחמיך מיין המשכר, ומהתלהבות הלב ורקודין הנמשכין מהסטרואאחרא חסי ושלום, ולא יהיה לי שום התלהבות היצר לשום תאוה כלל, ותזכני ליין "המשמח אלקים ואנשים".

ובכליעת שיהיה ההכרח לשותות יין ושכר בשבתות וימים טובים, ובכוס של ברכה, תזכני שתהיה שתיתי בצמצום גדול, רק כדי להרחיב דעתי בקדשה גדולה, ולבוא לשמחה של מצוה לשמחה אמתיית דקדשה עלידייזה, להתלהבות הלב דקדשה, שיתלהב לבי בקדשה גדולה לשמך ולעבודתך באמת פרצונה הטוב. ותשמרני ותצילני ברחמיך משתיה מרבה, ולא אבוא לידי שכרות לעולם.

חוס ורחם עלי, וזכני, שיהיה לי כח לעורר שרש יין המשמח, כמו שכתוב: "ויין ישמח ללב אנוש". ותשמח את לבי תמיד בקדשה גדולה באמת, עד שאזכה לרקודין דקדשה.

ועלידי הרקודין בהתלהבות הלב דקדשה עלידי יין המשמח, אזכה ברחמיך להמתיק ולבטל כל הדינים הנאחזין בעקבים וברגלין, ותתן לנו כח לבטלם ולשברם ולהמתיקם, ויתבטלו כל הדינים מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל מעתה ועד עולם.

ה. לקוטי תפלות ח"א צט (ע"פ ח"א קלה, 'כי אקח מועד')

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שאזכה ברחמיך הרבים, ובחסדיך העצומים, לקבל את כל הימים טובים בקדשה ובטהרה גדולה, בשמחה ובחדוה רבה, ובהרחבת הלב, בתכלית השלמות, פרצונה הטוב באמת.

ואזכה להקביל פני רבי ברנל, אפלו כשאני רחוק ממנו, שאזכה לקבל פני הצדיקים האמתיים, ולהכירם ולאיהבם, ולהמשיך עלי קדשתם, עלידי קבלת יום טוב קדש הנמשך מהם.

ועלידייזה אזכה, לארבעים יותשעה שיערי בינה המתגלים ומאירים ביום טוב קדש. ותפתח לי אור השכל דקדשה, ואזכה להתבוננות גדול ונפלא בתורתך ועבודתך באמת. ועלידייזה יתבטל ממני כל השטותים של כל מיני גדלות ונסות ורמות רוחא, ואזכה לתכלית הענוה בשלמות פרצונה הטוב.

ותמשיך עלי ועל כל ישראל תמיד, קדשת משה רבנו עליו השלום, שזכה לארבעים יותשעה שיערי בינה, ועלידייזה זכה לענוה באמת, כמו שכתוב: "והאיש משה ענו מאד, מכל האדם אשר על פני האדמה".

רחם עלינו מלא רחמים, שנזכה בכח קבלת הימים טובים "מועדי ה' מקראי קדש", להמשיך עלינו קדשת משה רבנו עליו השלום, וקדשת כל הצדיקים האמתיים, וימשכו עלינו עלי ידם, כל המחין והשכליות הקדושים האמתיים הנמשכין ביום טוב.

ועלידייזה נזכה לבטל ולהסיר מאתנו, כל מיני גדלות ונסות ופניות, עד שנזכה לענוה אמתיית, לענוה של משה רבנו עליו השלום.

רבוננו של עולם, אתה ידעת גדל רחוקי מענוה אמתיית, "כי בער אנכי מאיש, ולא בינת אדם לי". ובעונותי הרבים, איני יודע כלל מהו ענוה אמתיית, כי ענוה גדולה מהכל.

רחם עלי בעל הרחמים, וזכני לקדשת יום טוב באמת, עד שאזכה עלידייזה, לידיע ולהכיר היטב מעלת גדלת הצדיקים האמתיים, עד שאתבטל נגדם בתכלית הבטול.

ועלידייזה יתבטל ממילא ממני, כל מיני גאות, וגבהות, וגדלות, ונסות, ופניות, מפל מה שהפה יכל לדבר והלב לחשב, עד שאזכה לענוה אמתיית פרצונה הטוב באמת.

ו. תפלות יתחנונים השמטה ל'לקוטי תפלות' ח"א צט (ע"פ ח"א קלה, 'כי אקח מועד')

רבוננו של עולם, זכני ליראה את שמך באמת ובלב שלם. ויקים בי מקרא שכתוב: "עקב ענוה יראת ה'". ותזכני לחזור בתשובה

שְׁלֹמֹה לְפָנֶיהָ, עַל־יְדֵי הָאֵרֶת קִדְשַׁת יוֹם־טוֹב, כִּי כָּבֵד גָּלִיתָ לָנוּ: "שֶׁהַיָּמִים־טוֹבִים הֵם יָמֵי דִין, יָמֵי תְּשׁוּבָה".

וְעַל־יְדֵי־זָה אֲזָכָה לְתַקֵּן כָּל הַפְּגָמִים שֶׁפָּגַמְתִּי בְּבַחֲיַנֵּת ה'מַלְכוּת־דְּקִדְשָׁה', עַל־יְדֵי עוֹזְנוּתִי וּפְשָׁעֵי הָעֲצוּמִים, עַד אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זָה גָּרַמְתִּי בַּחֲיַנֵּת נַפִּילָה, כְּבִיכּוֹל, לְבַחֲיַנֵּת ה'מַלְכוּת־דְּקִדְשָׁה', וְהִתְגַּבְּרוּ עַל־יְדֵי־זָה ה'אַרְבַּע־מַלְכוּתִּים דְּסִטְרָא־אַחְרָא, בְּפָרִט 'קַלְפַת־עַמְלֶק' יַמְחִישׁמוּ, שֶׁהוּא כְּלָלִית כָּלֵם, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "רֵאשִׁית גּוֹיִם עַמְלֶק".

עַל־כֵּן חוֹס וְחַמֵּל נָא עָלַי, לְהַחֲזִירֵנִי בְּתְּשׁוּבָה שְׁלֹמֹה לְפָנֶיהָ, וְעַל־יְדֵי־זָה אֲזָכָה שֶׁתַּעֲלֶה ה'מַלְכוּת־דְּקִדְשָׁה' מִנַּפִּילָתָהּ, וְיִתְבַּטְּלוּ כָּל ה'אַרְבַּע־מַלְכוּתִּים דְּסִטְרָא־אַחְרָא, בְּפָרִט 'מַלְכוּת־עַמְלֶק' יַמְחִישׁמוּ וְזָכְרוּ.

וְזָכַנִי לְהִתְקַרֵּב וּלְהִתְקַשֵּׁר בְּאַמֶּת לְצַדִּיקֵי־אַמֶּת, אֲשֶׁר הֵם עוֹסְקִים בָּזָה, לְהַעֲלוֹת אֶת הַמַּלְכוּת מִבֵּין הַקַּלְפוֹת וְהַסִּטְרָא־אַחְרָא רַחֲמָנָא לִיַּצְלוֹן, עַד אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זָה זָכוּ הֵם בְּעֲצָמָם לְבַחֲיַנֵּת 'מַלְכוּת', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה: "מֵאֵן מַלְכֵי רַבָּנָן". וְעַל־יְדֵיהֶם נַעֲשֶׂה עַקֵּר קִדְשַׁת יוֹם־טוֹב, שֶׁהוּא לְהַעֲלוֹת בַּחֲיַנֵּת ה'מַלְכוּת־דְּקִדְשָׁה' מִבֵּין הַקַּלְפוֹת, וּלְבַטֵּל כָּל הַפֶּחַ וְהַמְּשַׁלָּה שֶׁל ה'אַרְבַּע־מַלְכוּתִּים דְּסִטְרָא־אַחְרָא'.

וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי הַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיקֵי אַמֶּת, אוֹלֵי אֲזָכָה אֲנִי הַשְּׁפָל וְהַגְּרוֹעַ וְהַפְּחוֹת וְהַנְּמוּךְ מְאֹד, לְקַבֵּל גַּם־כֵּן קִדְשַׁת יוֹם־טוֹב, עַד שֶׁאֲזָכָה לַעֲנוּה בְּאַמֶּת, וּלְיִרְאָה אֱמֶתִיית דְּקִדְשָׁה, וּלְתְּשׁוּבָה שְׁלֹמֹה, וּלְנֶאֱלָה קְרוּבָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה: "גְּדוּלָה תְּשׁוּבָה שֶׁמִּקְרַבֶּת אֶת הַגְּאֻלָּה". "קִרְבָּה אֶל נַפְשִׁי גְאֻלָּה, לְמַעַן אֵיבִי פְּדִנִי. רִיבָה רִיבֵי וְנֶאֱלָנִי, לְאַמְרַתְךָ חַיִּי".

ז. לְקוּטֵי־תַפְלוּת ח"א קַבֵּב (ע"פ ח"א קַסֵּט, 'וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמַעוּן')

חֲנוּסָה ה' עַל שְׂאֵרֵי יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְהַצִּילֵנוּ מִכָּל רָע, וּמִכָּל הַגְּזֵרוֹת קָשׁוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, וְתַסְלֶק וְתַסִּיר וְתַבְטֵל כָּל הַמְּשַׁפְּטִים וְהַדִּינִים מִיִּשְׂרָאֵל, עַד שֶׁנִּזְכָּה עַל־יְדֵי בְּטוּל הַדִּינִים, לְשִׁמְחָה גְּדוּלָה, שֶׁתַּגְדִּיל הַשְּׁמֵחָה, עַד שֶׁתַּגִּיעַ לְתוֹךְ הַרְגֵּלִין, שֶׁנִּזְכָּה לְרַקֵּד הַרְבֵּה מִתּוֹךְ שְׁמֵחָה.

"נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בִּישׁוּעַתְךָ", בְּשִׁמְחָה וְגִלָּה רַגְלָה דִּיצָה וְחֻדוּה, וּבְפָרִט בִּימֵי שְׁמֵחָה יוֹם־טוֹב יָמֵי חַג (פְּלוּגֵי) הַקְּדוּשִׁים הַפְּאִים לְקִרְאָתָנוּ לְשָׁלוֹם, רַחֵם עָלֵינוּ וְחַזְקֵנוּ, לְשִׁמְחָה בָּהֶם בְּכָל עוֹ, כִּי הֵם זְמַן שְׁמֵחָתָנוּ.

"רַב לְהוֹשִׁיעַ", רַחֵם עָלֵינוּ, וְהַשְׁמִיעֵנוּ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת אֱמֶתִיּוֹת מִהֲרָה, שֶׁנִּתְבַּטְּלוּ כָּל הַגְּזֵרוֹת הַקָּשׁוֹת, לְמַעַן נִזְכָּה לְשִׁמְחָה בְּשִׁמְחַת חַג הַקְּדוּשָׁה הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, וְלֹא יִתְעַרְבֵב שְׁמֵחָתָנוּ חֶסֶד וְשָׁלוֹם.

רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׁמֵחָה, וְשִׁמְחָנוּ בְּחַג הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, בְּשִׁמְחָה גְּדוּלָה, בְּשִׁמְחָה אֱמֶתִיית, בְּשִׁמְחָה גְּדוּלָה וְהַקְּדוּשָׁה שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ, וְיָקִים מִקְרָא שְׁכַתוּב: "בְּשִׁמְחָה יִגִּילוּן כָּל הַיּוֹם, וּבְצַדִּיקְתְּךָ יְרוּמוּ", עַד שֶׁנִּזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁמֵחָה מִחַג הַקְּדוּשָׁה וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, עַל כָּל הַשָּׁנָה כְּלָה.

ח. לְקוּטֵי־תַפְלוּת ח"א קַמ (ע"פ ח"א רַלָּה, 'דַּע שְׁמִי שֶׁהוֹלֵךְ וְנִחְלַק וְנוֹפֵל')

"תָּמִיד אֲשֶׁרִי בַמַּעֲגָלוֹתֶיךָ בַל נְמוּטוּ פַעְמִי". רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, שְׁמַרְנֵי וְהַצִּילֵנִי, שֶׁלֹּא אֶפְגַּם לְעוֹלָם בְּשִׁמְחַת יוֹם־טוֹב קִדְשִׁי.

זָכַנִי לְשִׁמְחָה בְּשִׁמְחָה וְחֻדוּה גְּדוּלָה, בְּכָל רַגְלִי וּרְגֵל, "מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קִדְשִׁי", וְאֲזָכָה לְקִיָּם מִצּוֹת "וְשִׁמְחַת בְּהַגֵּד" בְּשִׁלְמוֹת, בְּכָל פְּרִטָּה וְדְקִדּוּקֵיהָ, וְתִרְנֵי־ג מִצּוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ.

שְׁמֵרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי מִבְּזוּי הַמוֹעֲדוֹת, רַחֵם עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְשְׁמַרְנֵי וְהַצִּילֵנִי שֶׁלֹּא אֶהְיֶה חֶסֶד וְשָׁלוֹם בְּכָל־הַמְּבֹזָה אֶת הַמוֹעֲדוֹת, שְׂאִין לֹא חֶלֶק לְעוֹלָם־הַבָּא, וְנִחַשְׁב כְּאִלוֹ עוֹבֵד עַבּוּדָה זָרָה.

הַצִּילֵנִי מִבּוֹשׁוֹת וְחִרְפוֹת הַפְּאִים עַל פְּגַם בְּזוּי הַמוֹעֲדוֹת חֶסֶד וְשָׁלוֹם.

וְתַהֲיֶה עִמִּי תְּמִיד, וְתִשְׁמַרְנֵי וְתַצִּילֵנִי לְכָל תְּמַעַד אֲשׁוּרִי, וְאֵל תִּתֵּן לְמוֹט רַגְלִי, שֶׁלֹּא אֶמְעַד וְלֹא אֶחְלִיק אֶת עַצְמִי, וְלֹא אֶפְלֵ לְעוֹלָם, לֹא בְּנַשְׁמִיּוֹת וְלֹא בְּרוּחַנִיּוֹת.

וְלֹא יִשְׁמַחוּ בְּנֵי אָדָם בְּתַקְלַתִּי חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וְלֹא יִשְׁחַקוּ מִמֶּנִּי. "הֵקֵם עַל סַלַע רַגְלִי, כּוֹנֵן אֲשֶׁרִי".

חֲזַקְנִי וּמַצְנֵי בַדְרֻכֶיךָ הַנִּפְלְאִים, בְּאִפְן שְׂאֻזָּה תְּמִיד לְשִׂמְחַת הַרְגָּלִים וְהַמוֹעֲדִים בְּשִׁלְמוֹת, "הַאִירָה פְּנֶיךָ עַל עַבְדְּךָ, הוֹשִׁיעֵנִי בַחֲסֶדְךָ", שְׂאֻזָּה בְּכָל רֶגֶל וְרֶגֶל, לְשִׂמְחָה וְלִגְוִיל בְּכָל פְּחִי, וְלִהְרַגִּישׁ שִׂמְחַת יוֹם-טוֹב בְּלִבִּי.

מֵלֵא רַחֲמִים, שִׂמְחַת יִשְׂרָאֵל, תֵּן שִׂמְחָה בְּלִבִּי, בְּפֶרֶט בְּיָמִים-טוֹבִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרְאִים מְאֹד, "נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בְּךָ".

וְרַחֵם עָלַי, וּמְחוּל לִי וּסְלַח לִי וּכְפַר לִי, עַל כָּל הַפְּגָמִים שֶׁפָּגַמְתִּי בְּשִׂמְחַת יוֹם-טוֹב מֵעוּדֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְתַהֲיֶה בְּעֶזְרִי וְתוֹשִׁיעֵנִי לְתַקֵּן הַכָּל בְּשִׁלְמוֹת, שְׂאֻזָּה לְבָרֵךְ וְלַהֲעֵלוֹת כָּל הַשִּׂמְחוֹת הַנּוֹפְלוֹת לְמִקּוֹמָן וּלְשִׁרְשׁוֹן, אֶל מְקוֹם אֲשֶׁר הָיָה שֵׁם אֱהֵלֶם בַּתְּחִלָּה.

וְתַרְגִּילְנִי בְּרַחֲמֶיךָ בְּכָל דְרָכֵי הַשִּׂמְחָה, בְּאִפְן שְׂאֻזָּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, בְּפֶרֶט בְּשַׁבָּתוֹת וַיָּמִים-טוֹבִים, נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בִישׁוּעַתְךָ, "אֲשִׂמְחָה וְאֶעֱלֶצָה בְּךָ, אֲזַמְרָה שִׁמְךָ עֲלֵיּוֹן. שִׂמְחָה נִפְשׁ עַבְדְּךָ, כִּי אֵלֶיךָ ה' נִפְשִׁי אֶשָּׂא. תוֹדִיעֵנִי אֶרְחַ חַיִּים, שִׁבְעַת שִׂמְחוֹת אֶת פְּנֶיךָ, נְעֻמוֹת בִּימֵינֶךָ נַצַּח. תִּשְׁמִיעֵנִי שִׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה, תִּגְלַנֶּה עֲצֻמוֹת דְּבִיתְךָ".

"שִׁבְעֵנִי מֵטוֹבָה, וְשִׂמְחָה נִפְשָׁנוּ בִישׁוּעַתְךָ, וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעַבְדְּךָ בְּאֵמֶת, וְהַנְּחִילְנוּ ה' אֱלֹמֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁשׁוֹן מוֹעֲדֵי קְדְשֶׁךָ, וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מִקְדְּשֵׁי שִׁמְךָ". "יְהִי לְרַצּוֹן אִמְרֵי-פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, ה' צוּרִי וְגוֹאֲלִי", אָמֵן וְאָמֵן.

ט. לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"ב א (ע"פ ח"ב א, 'תקעו קמטלה')

וּבְכֵן תִּזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׂנוּזָה לְשִׁמּוֹר אֶת הַיְרָאָה שֶׁבְּלִבִּי, וְתִזְכְּנוּ לְקַבֵּל אֶת הַשְּׁלֹש־רִגְלִים, שֶׁהֵם פֶּסַח שְׁבוּעוֹת סְפוּת, בְּשִׂמְחָה וְחֵדוּה גְּדוּלָה רַבָּה וְעֲצוּמָה, וּבִיְרָאָה וּבְאַהֲבָה, וּבִקְדֻשָּׁה וּבְטַהֲרָה גְּדוּלָה, בְּתַכְלִית הַשְּׁלֹמּוֹת, פְּרִצוֹנֶךָ הַטּוֹב.

וְאֻזָּה לְכַבְּדֶם, בְּכָל מִינֵי כְבוֹד וְעִנְיָ, בְּאִכִּילָה וְשִׂתְיָה וּמַעֲדָנִים טוֹבִים, וּבְמַלְבוּשֵׁי כְבוֹד, וּבַתְּפִלָּה בְּכוֹנָה, וְשִׂמְחָה גְּדוּלָה, וּבַהֲתַעֲוֵרְרוֹת גְּדוּלָה.

וְנֻזָּה, לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ דַעַת גְּדוּלָה וְחֵדֶשׁ, בְּכָל רֶגֶל וְרֶגֶל מֵהַשְּׁלֹש־רִגְלִים, וְנֻזָּה לְתַקֵּן

וּלְחַדֵּשׁ כָּל הַשְּׁלֹשָׁה מַחִין שֶׁבְּשִׁלְשָׁה חֳלָלֵי הַגְּלִגְלוֹת, שֶׁהֵם חֲכָמָה וּבִינָה וְדַעַת, עַל-יַדֵּי הַשְּׁלֹש־רִגְלִים.

עַד שְׂנוּזָה עַל-יַדֵּי-זֶה, לְשַׁבֵּר וּלְכַבֵּל כָּל הַשְּׁלֹשׁ תְּאוֹת-רַעוּת, שֶׁהֵם 'תְּאוֹת-מִמוֹן' וְ'תְּאוֹת-מִשְׁגָּל' וְ'תְּאוֹת-אִכִּילָה', אֲשֶׁר הֵם הֵיוּ בְּעוֹכְרָנוּ, וְעַל-יָדֶם אֲבָדְנוּ מֵהַ שְׂאֻבְדָּנוּ, וּבְאֵנוּ לְמָה שֶׁבָּאֵנוּ.

אָנָּה ה', אָנָּה ה', חוּס וְחַמֵּל עָלֵינוּ, חוּס וְחַמֵּל עַל נַפְשָׁנוּ, חַמֵּל עַל עוֹלָלְנוּ וְטַפְּנוּ, חַמֵּל עָלֵינוּ וְעַל כָּל הַתְּלוּיִים בָּנוּ, חַמֵּל עַל כְּבוֹדְךָ, וְזַכְּנוּ מֵעַתָּה, וְחֲזַקְנוּ וְאִמְצָנוּ וְשִׂמְחָנוּ בְּשִׂמְחָה דְּקִדְשָׁה, בְּאִפְן שִׁימְשֶׁךָ עָלֵינוּ כַּח וְגִבּוּרָה גְּדוּלָה דְּקִדְשָׁה, עַד שְׂנוּזָה מִהֲרָה לְשַׁבֵּר וּלְכַבֵּל כָּל הַשְּׁלֹשׁ תְּאוֹת הָאֵלֶּה.

וְנֻזָּה לְהַמְשִׁיךְ הַדַּעַת דְּקִדְשָׁה לְתוֹךְ לִבְבָּנוּ, עַל-יַדֵּי קִדְשַׁת הַשְּׁלֹש־רִגְלִים, וְעַל-יַדֵּי-זֶה נֻזָּה לְתַקֵּן אֶת לִבְבָּנוּ, לְכַבֵּל מִלְּבַבְנוּ כָּל הַשְּׁלֹשׁ תְּאוֹת הָאֵלֶּה, וְלֹא יִשָּׂאֵר אֲצִלְנוּ מֵהֵם שׁוּם רֶשֶׁם כָּלֵל.

וְתִזְכְּנוּ לְקַבֵּל 'חַג־הַפֶּסַח' בְּקִדְשָׁה גְּדוּלָה זְמַן חֲרוּתָנוּ - וְעַל-יַדֵּי-זֶה נֻזָּה לְהַמְשִׁיךְ מִחַ וְדַעַת לְשַׁבֵּר 'תְּאוֹת-מִמוֹן'.

וּבְזִכּוֹת קִדְשַׁת 'חַג־הַשְּׁבוּעוֹת' - תִּזְכְּנוּ לְהַמְשִׁיךְ מִחַ וְדַעַת לְשַׁבֵּר 'תְּאוֹת-הַמִּשְׁגָּל'.

וּבְזִכּוֹת קִדְשַׁת 'חַג־הַסְּפּוּת' "חַג הָאֶסִּיף" - תִּזְכְּנוּ לְהַמְשִׁיךְ מִחַ וְדַעַת לְשַׁבֵּר תְּאוֹת אִכִּילָה.

אָנָּה ה', חוּס וְחַמֵּל עָלֵינוּ, וּמֵלֵא מִשְׂאֵלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים, כִּי אַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים גְּלוּת לָנוּ אֵלּוּ הַעֲצוֹת טוֹבוֹת קְדוּשׁוֹת אֵיךְ לְהַנְצִיל מִכָּל רָע, וְהוֹדַעְתָּ לָנוּ עֲצָה טוֹבָה וְיִשְׁרָה, לְשַׁבֵּר כָּל הַשְּׁלֹשׁ תְּאוֹת הַעֲקָרִיוֹת, עַל-יַדֵּי קַבְּלַת הַשְּׁלֹש־רִגְלִים בְּקִדְשָׁה פְּרָאוּי.

אֲבָל אַתָּה יְדַעְתָּ אֶת רָע לִבְבָּנוּ, וּקְשִׁיוֹת עָרְפָּנוּ, וּבְלִבּוֹל וְעַכְבִּירַת דַּעְתָּנוּ, וְגִדְל חֲלִישׁוֹתָנוּ, עַד אֲשֶׁר גַּם הַעֲצָה בְּעֲצָמָה קָשָׁה עָלֵינוּ לָקִים, כִּי אֵין אַתָּנוּ יוֹדַע עַד מָה, שׁוּם דְּרָךְ וְתַחֲבוּלָה, אֵיךְ וּבְאִיזָה אִפְן נֻזָּה לְקַבֵּל הַשְּׁלֹש־רִגְלִים פְּרָאוּי.

בְּאֲשֶׁר נִגְלָה לְפָנֶיךָ אָדוֹן כָּל, כְּפָמָה אָנוּ רַחוּקִים מִקְדְּשַׁת הַשְּׁלֹש־רִגְלִים, כִּי פָּגַמְנוּ בְּכָל

תורתך הקדושה, ובפרט בקדשת ושמחת שבת ויום-טוב, וגם בהשלש-רגלים בעצמן פגמנו פגמים הרבה מאד.

אָנָּא ה'! הודיענו נא את דרכיך, ונדע איך נמצא חן בעיניך, ואיך נזכה לפעל בקשתנו אצלך, באפן שנוזפה להתקרב אליך באמת, ונוזפה לקיים כל העצות-טובות האמתיות, אשר גלית לנו על-ידי צדיקך האמתיים, עד שנוזפה לשוב אליך באמת ובלב שלם. חוס וחמל עלינו, יהמו ויכמרו נא מעיד ורחמיך עלינו.

מָלְךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ, טוב ומטיב הדרש לנו, שוובה עלינו בהמון רחמיך, בגלל אבות שעשו רצונך. זכנו והננו ברחמיך הרבים, שנוזפה כלנו לקבל כל השלש-רגלים בשמחה ובחדוה רבה ועצומה עד אין-סוף, ותזכנו לשמחת יום-טוב באמת כרצונך הטוב.

חֹסֶם וְחַמֵּל עָלֵינוּ, פי אין אנו יודעים שום דרך איך לזכות לשמחת יום-טוב, פי אם בנתיך הגדול לבד. קדשנו במצותיך, ותן חלקנו בתורתך, שבענו מטובך, ושמחנו בישועתך, וטהר לבנו לעבדך באמת, והנהיילנו ה' אלקינו בשמחה ובששון מועדי קדשך.

עַד שְׁנוּזְפָה בְּזוּכֹת וּכְחַ קְדֻשַׁת הַשְּׁלֹש־רִגְלִים, לשפר ולבטל כל השלש תאוות-רעות, שהם 'תאוות-מזון' ו'תאוות-נאות' ו'תאוות-אכילה'. ונוזפה להיות קדושים וטהורים באמת, ותוציאנו מאפלה לאורה, מהשך לאור גדול.

וְנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ הַדַּעַת הַקְּדוּשָׁה לְתוֹךְ הַלֵּב, לתקן ולזכך ולטהר הלב מפל השלש תאוות האלו, ויקים בנו מקרא שפתוב: "וידעת היום והשבת אל לבבך, פי ה' הוא האלקים, בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד".

י. לקוטי-תפילות ח"ב ד (ע"פ ח"ב ד, ו'את הערבים צייתי לכללך)

וְתִזְכְּנוּ לְשִׁמְעַת קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל הַיָּמִים-טוֹבִים הַקְּדוּשִׁים, אשר הם קוראים ומגלים את הרצון, פי ברחמיך הרבים עשית עמנו נסים ונפלאות גדולות ונוראות, פלאי פלאות, בכל השלש-רגלים "מועדי ה' מקראי קדש".

כִּי בַחַג הַפֶּסַח הַקְּדוּשׁ - הוֹצֵאתָ אוֹתָנוּ מִמִּצְרַיִם בְּאוֹתוֹת וּנְוֵאוֹת, "במסת פאתת ובמופתים ובמלחמה וביד חזקה ובזרוע נטויה", ככל אשר עשית לנו ה' אלקינו במצרים לעינינו.

וּבַחַג הַשְּׁבוּעוֹת הַקְּדוּשׁ - נָתַתָּ לָנוּ אֶת תּוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה, באותות גדולות ונוראות, בקולות וברקים עלינו נגלית, ובקול שופר עלינו הופעת, ופנים בפנים דבר ה' עמנו, ודברך שמענו מתוך האש, אשר לא נשמע ולא נראה פזאת בכל הארץ ובכל הגוים אשר על פני האדמה.

וּבַחַג הַסְּפֹת הַקְּדוּשׁ - הוּא זָכַר לְהַקְדֵּשׁ עַנְיֵי-כְבוֹד, אשר הקפת אותנו במדבר-סיני ארבעים שנה בשבעת ענני-כבוד, ובעמוד-ענן הלכת לפנינו יומם, ובעמוד-אש לילה. "מה רבו מעשיך ה', רבות עשית אתה ה' אלקי, נפלאותיך ומחשבתיך אלינו, אין ערך אליך, אנידה ואדברה עצמו מספר".

זָכְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לקבל את כל השלש-רגלים, בשמחה גדולה, ובקדשה ובטהרה.

וְנִזְכָּה בְּכָל הַשְּׁלֹש־רִגְלִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרְאִים "מועדי ה' מקראי קדש", לשמע בכל יום-טוב ויום-טוב, את קול הקריאה הגדולה של היום-טוב קדש, שמכריז וקורא ומגלה את הרצון: "שאין שום חיוב הטבעי לכלל! - רק הכל מתנהג ברצונך הקדוש לבד!" - וברצונך הגלית אותנו בין העפויים לטובתנו, פדי "לכלל הפשע ולהתם חטאת", ואתה עתיד להוציאנו מפיניחן מהרה, ותנקם דם עבדיך השפוף.

וְעַל-יְדֵי-יְזָה נִזְכָּה לְשִׁמְחַת יוֹם-טוֹב בְּאַמֶּת, כמו שפתוב: "ושמחת בהנהג".

וְנִזְכָּה לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד בְּכָל הַיָּמִים-טוֹבִים, בשמחה שאין לה קץ וסוף, נגילה ונשמחה בישועתך. ויקים מקרא שפתוב: "ישמח צדיק פי חזה נקם, פעמיו ירחץ בדם הרשע. ויאמר אדם אך פרי לצדיק, אך יש אלקים שפטים בארץ".

וְתִזְכְּנוּ עַל-יְדֵי הַתְּגִלּוֹת-הַרְצוֹן דְּקְדֻשָּׁה, שנוזפה להמשיך יראה גדולה עלינו, ונוזפה להתירא ולרעד ולפחד ממה תמיד, ולעבדך

בִּירְאָה גְדוֹלָה וּבִשְׂמֵחָה רַבָּה, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב: "עֲבֹדוּ אֶת ה' בִּירְאָה, וְגִילוּ בְרַעְדָּה". בַּפֶּחַד וּבְרַעַד נִמְלִיכֶךָ עִלְיָנו, אֶחָד יָחִיד וּמֵיחָד.

עַד שְׁנֹזְפָה עַל־יְדֵי הִירְאָה הַקְדוּשָׁה, לְהַמְשִׁיךְ חֶסֶד גְּדוֹל מֵאֲתֶךָ עִלְיָנו.

וְנֹזְפָה עַל־יְדֵי־זָה, לְהַמְשִׁיךְ שִׁפְעַ גְּדוֹלָה וּפְרִנְסָה טוֹבָה בְּהִרְחָבָה גְּדוֹלָה, בְּלִי שׁוּם יִגִיעָה, וּבְלִי שׁוּם עֶסֶק וּמְלֹאכָה כָּלֵל, רַק אֶתָּה לְבַד תִּכְלַפְלַנּוּ, בְּלִי שׁוּם עֲשִׂיתָנוּ כָּלֵל.

וְלֹא נִצְטָרֶךָ לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֶסֶק, וְלֹא שׁוּם מְלֹאכָה וּמִשְׁאֵו־וּמִתָּן, וְלֹא לְחַשֵּׁב שׁוּם מַחְשְׁבָה בְּשִׁבִיל פְּרִנְסָה, רַק בַּחֲסֶדְךָ הַגְּדוֹל לְבַד תַּחֲיִינוּ, וְתִתֵּן לָנוּ כָּל צְרֻכֵינוּ מֵאֲתֶךָ לְבַד.

וְנֹזְפָה, שֶׁתְּהִיָּה מְלֹאכְתָנוּ נַעֲשִׂית עַל־יְדֵי אַחֲרִים, וְיִקָּים בְּנוּ מִקְרָא שִׁפְתוֹב: "וְעַמְדוּ זָרִים וְרַעוּ צֹאנֵכֶם, וּבְנֵי נֹכַר אִפְרִיכֶם וּכְרַמֵיכֶם, וְאַתֶּם כַּהֲנֵי ה' תִּקְרְאוּ, מִשְׁרְתֵי אֱלֹקֵינוּ יֹאמְרוּ לָכֶם".

וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, תִּמְשִׁיךְ רַפּוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל תַּחֲלוּאֵינוּ וּלְכָל מַכְאוּבֵינוּ וּלְכָל מַפּוֹתֵינוּ, וְתִרְפֹּא כָּל מַפּוֹת עַמְךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל תְּקוּנֵי רַפּוּאוֹתֵיהֶם, בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

וּבְזִכּוֹת וְכַח הַצְּדָקָה, תִּרְחַם עַל כָּל חוֹלֵי עַמְךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּ עֲלֵיהֶם מַפּוֹתֶיךָ בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים. וְתַעֲזֹר לָהֶם, שִׁיְהִיו נִפְתָּחִין פִּי כָּל הַמַּפּוֹת, וְתִמְשִׁיךְ וְתוֹצִיא כָּל הַקְּלֹקוּלִים, וְכָל הַלַּחֲוֹת רַעוֹת, וְכָל הַדָּמִים הָעֹבְרוֹת וְהַמְקַלְקָלִים, מִתּוֹךְ כָּל מַפּוֹת עַמְךָ יִשְׂרָאֵל, בְּזִכּוֹת הַצְּדִיקִים הָאֱמִתִּיִּם הַזְּקֵנִים שֶׁבִקְדָשְׁךָ אֲשֶׁר קָנוּ הַכֶּמֶה הָאֱמִתִּית.

וּבְזִכּוֹת קִדְשַׁת הַשְּׁלֹש־רָגְלִים "מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קִדְשׁ", שֶׁהֵם קוֹרְאִין וּמַגְלִין אֶת הָרִצּוֹן, עַל־יְדֵי־זָה נֹזְפָה לְטַהֵר וּלְכַבֵּס וּלְהַדִּיחַ אֶת כָּל הַדָּמִים, עַד שִׁיְהִיו כָּל הַדָּמִים זָכִים וְצַחִים וְטַהוּרִים, לְמַעַן יוֹכְלוּ כָּל הַדָּמִים שֶׁבְּכָל רַמ"ח אֲבָרֵינוּ וְשֵׁס"ה גִּידֵינוּ, לְסַבֵּב סְבוּבָם וְהַלּוֹכֶם כְּסֹדֵר בְּמַהֲרֹת גְּדוֹל, כְּרָאוּי לָהֶם בְּאֵמֶת.

וְתִמְשִׁיךְ עִלְיָנוּ שְׂמֵחַת יוֹם־טוֹב קִדְשׁ תְּמִיד, וְנֹזְפָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, וּלְעַבְדְּךָ בְּאֵמֶת בִּירְאָה וּבְאַהֲבָה וּבִשְׂמֵחָה וְחֶדְוָה, וְיִקָּים בְּנוּ

מִהֲרָה מִקְרָא שִׁפְתוֹב: "בְּשִׂמְךָ יִגִּילוּ כָּל הַיּוֹם, וּבִצְדָקָתְךָ יְרוּמוּ. כִּי תִפְאֶרֶת עֲזָמוּ אֶתָּה, וּבְרִצּוֹנְךָ תְרוּם קִרְנֵנוּ. כִּי לֹא מַגְנָנוּ, וְלִקְדוּשׁ יִשְׂרָאֵל מְלַכְנוּ".

יא. לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"ב ו' (ע"פ ח"ב ו', 'עַל־יְדֵי זָעָה טוֹבָה')

יְהִי רִצּוֹן מְלַכְּנֶיךָ ה' אֱלֹקֵינוּ וְאֱלֹקֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּזְכְּנֵנוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד. וְתַעֲזָרְנֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ, שֶׁאֲזַכֶּה לַעֲשׂוֹת כָּל הַמַּצּוֹת וְכָל הַדְּבָרִים שֶׁבִקְדָשְׁךָ בְּכַח גְּדוֹל, עַד שֶׁאֲזַכֶּה לְהִזְיַע בְּשַׁעַת עֲשִׂית הַמַּצּוֹת אוֹ הַדְּבָר שֶׁבִקְדָשְׁךָ.

וְעַל־יְדֵי־זָה אֲזַכֶּה שִׁיֵּצְאוּ מִמֶּנִּי כָּל הַדָּמִים הָעֹבְרוֹת וְכָל הָאֲרָסִיִּם רַעִים שִׁישׁ בָּהֶם, הַכֹּל יֵצֵא לַחוּץ עַל־יְדֵי הַזָּעָה טוֹבָה בְּשַׁעַת עֲשִׂית דְּבָרִים שֶׁבִקְדָשְׁךָ.

וְעַל־יְדֵי־זָה אֲזַכֶּה לְהַכְנִיעַ הַטָּחוּל שֶׁהוּא עֹבֵר־תְּהַדְמִים, שֶׁמִּשֵּׁם נִמְשָׁךְ הָעֲצָבוֹת חֲסוּזְשָׁלוֹם, וְאֲזַכֶּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, וּלְגַרֵּשׁ וּלְבַטֵּל הָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה־שְׁחוּרָה מִמֶּנִּי, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהֶם שׁוּם שְׁלִיטָה וְאַחִיזָה בִּי כָּלֵל, רַק אֲזַכֶּה לְהִיּוֹת "אֵךְ שְׂמַח" תְּמִיד.

וְתִרְחַם עִלְיָנוּ וְעַל כָּל עַמְךָ יִשְׂרָאֵל, וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתִצְלַלְנוּ מִכָּל מִינֵי חֲלָאִים וּמַכְאוּבִים, וּמִכָּל מִינֵי חֲלָשׁוֹת.

וְתַחֲמַל עַל כָּל חוֹלֵי עַמְךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר כָּבַד נַפְלוּ לְמִשְׁכָּב, שֶׁתִּשְׁלַח לָהֶם מִהֲרָה זָעָה טוֹבָה, וְעַל־יְדֵי־זָה יֵצְאוּ מֵהֶם כָּל הָאֲרָסִיִּם רַעִים שֶׁל הַדָּמִים הָעֹבְרוֹת, וְעַל־יְדֵי־זָה תִרְפֹּאֵם רַפּוּאָה שְׁלֵמָה בְּרַחֲמֶיךָ, וְתִשְׁלַח עֲלֵיהֶם וְעִלְיָנוּ שְׂמֵחָה גְּדוֹלָה בְּאֵמֶת.

וְנֹזְפָה שִׁיְהִיָּה נִמְשָׁךְ עִלְיָנוּ תְּמִיד הַשְּׂמֵחָה שֶׁל יוֹם־טוֹב, עַל־יְדֵי זָעָה טוֹבָה דְקָדְשְׁךָ, שֶׁנֹּזְפָה לְהַכְנִים כָּל כַּחוֹתָנוּ בְּשַׁעַת עֲשִׂית כָּל מַצּוֹה וּמַצּוֹה וְכָל דְּבָר שֶׁהוּא רִצּוֹנְךָ, עַד שֶׁנֹּזְפָה לְהִזְיַע זָעָה טוֹבָה.

וְעַל־יְדֵי־זָה נֹזְפָה תְּמִיד לְשִׂמְחָה שֶׁל יוֹם־טוֹב, לְגִיל וּלְשִׂמְחָה בְּךָ תְּמִיד בְּכָל יוֹם יוֹם, עַל אֲשֶׁר זָכִיתָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וּבְחֶרֶת בְּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, וְרוּמְמָתָנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמַצּוֹתֶיךָ, וְקִרְבָּתָנוּ מִלַּכְנוּ לְעַבּוֹדְתְּךָ, וְשִׂמְךָ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוּשׁ עִלְיָנוּ קִרְאָתָּ.

רבונו של עולם, אתה יודע כמה וכמה מזיק לנו העצבות חס־ושלום, אבל מה נעשה והעצבות והמרה־שחורה מתגברים עלינו בכל פעם בהתגברות גדול בלי שעור, עד אשר "כשל פה הסבל". ומה נעשה ועונותינו עשו.

אך כבר הזהרתנו: שאף־על־פי־כן צריכין להתחזק להיות בשמחה תמיד, וכל אדם כמו שהוא, צריך להתגבר להרחיק העצבות והמרה־שחורה, ולהכריח עצמו בכל הכחות להיות בשמחה תמיד.

על־כן באתי לפניך מלא רחמים, שתחום ותחמל ותרחם עלינו בכל־עת, ותעזרנו לשמח את נפשנו בכל מיני עצות ודרכים, באפן שנוזפה להרחיק העצבות מאתנו בכל־עת, ולהיות בשמחה תמיד, עד שנוזפה שיהיה נמשך עלינו בכל יום ויום, השמחה של יום־טוב קדש.

ונזכרה להתבונן ולהאמין במעשי ה' ונפלאותיו, אשר הוא עושה עמנו בכל יום נפלאות ונסים גדולים ונוראים, לחזקנו ולאחזנו ולאמצנו לבל נמוט לעולם חס־ושלום, כאשר כבר גלית דעתנו לראות מעט מרחוק חסדיך ונפלאותיך וטובותיך שאתה עושה עמנו בכל יום ובכל־עת ובכל שעה, כמו שפתוב: "מאת ה' היתה זאת, היא נפלאות בעינינו. זה היום עשה ה', נגילה ונשמחה בו. שמח נפש עבדך, כי אליך ה' נפשי אשא".

חזקני ואמצני, ועזרני והושיעני, בדרכי חסדיך ונפלאותיך הנוראות, שאזכרה להיות בשמחה תמיד באמת, אמן כן יהי רצון.

יב. לקוטי־תפלות ח"ב כג (ע"פ ח"ב כו, צריך להרחיק משכרות)

מלא רחמים, אתה ידעת כמה נפשות נשקעו בין מצולה על־ידי השכרות רחמנאי ליצלן, ונטרדו משני עולמות על־ידי־זה. הציילני מלא רחמים, שמרני ברחמיך הרבים, שלא אבא לעולם לידי שכרות כלל.

ואפלו בשבתות וימים־טובים ובשאר זמנים קדושים, אשר רצונך שנושמח את נפשנו על־ידי שתית יין מעט, זכנו ברחמיך הרבים, שנוזפה לכוון את המדה, שלא נשתה פי אם מעט המכרה כפי רצונך, כדי לרומם דעתנו,

ולהרחיב שכלנו ולבנו, כמו שפתוב: "יין ישמח לבב אנוש".

באפן שנוזפה על־ידי מעט השתיה, להרחיב ולהגדיל החסדים שדעתנו מלבש בהם, שנוזפה על־ידי מעט השתיה, להיות בשמחה ובטוב לבב באמת.

באפן שנוזפה להתדבק בך באמת על־ידי־זה, ולזכר על־ידי־זה יותר ויותר, את כל האזהרות, בכל אבר ואבר, שמזהיר אותנו משה רבנו עליו־השלום, ונתעורר ביותר לקיים את כל המצות השיכים לכל אבר ואבר.

ותפתח לבי בתורתך, ואחרי מצותיך תרדף נפשי. ואזכרה להתקרב אליך יותר ויותר על־ידי השתיה, בדבקות גפלא ואמתי כרצונך הטוב, ואהיה מתפתח ביני בקדשה גדולה, להיות כרצונך הטוב באמת, ויהיה נמשך עלי הרחבת הדעת והחסדים מדעת קוני, ואזכרה לכבד את ה' באמת מהוני ומגורני.

רבונו של עולם, אתה ידעת, פי אף לפי גדל הגנות של השכרות בלי שעור, אף־על־פי־כן ההכרח לפעמים לשחות מעט בשביל הרחבת הדעת. כאשר הודיעונו חכמיך האמתיים גדל גנות השכרות דסטרא־אחרא, וגדל מעלת השתיה בקדשה לשמך, כמו שאמרו רבותינו־זכרונם־לברכה: "זכה משמחו, לא זכה משממו. זכה נעשה ראש, לא זכה נעשה רש". וגם אנו מחייבים לקדש ולהבדיל על היין בשבתות וימים־טובים, ולברך ברפת המזון על הפוס של יין, פי אין אומרים שיר אלא על היין, כמו שפתוב: "המשמח אלקים ואנשים".

על־כן רחם עלינו למען שמך, וזכני אותי, ואת כל חברתינו, ואת כל עמך ישראל, שנוזפה כל אחד לפי בחינתו, לידע בכל עת לכוון המדה, באפן שנתרחק מהשכרות לגמרי. ובעת שיהיה רצונך לשמחנו מיינה הטוב, תזכנו ותשמר אותנו, שלא נשתה יותר מדאי, רק מעט המכרה, באפן שנוזפה לשמח נפשנו, ולהרחיב דעתנו, ולהגדיל החסדים, ולא נבא על־ידי־זה לידי רגז ודינים וגבורות חס־ושלום כלל.

רק אדרבא, נוזפה על־ידי מעט השתיה, להתפתות בחסדים דקדשה יותר ויותר,

בשמחה ובטוב לבב באמת פרצונך הטוב, באפן שנוזפה להתדבק בך באמת, ולגיל ולשיר ולשמחה בשמך, בגילה ורגו, ולדבר דברי תורה בהרחבת הלב ובשמחה, מה שצריכין לדבר ולגלות.

ותשים מחסום לפינו, לבלי להיות "הולך רכיל מנלה סוד". לבלי לגלות אז חסי ושלום, מה שאין צריכין לגלות. ותפתח את פינו בשירות ותשבחות לשמך הגדול והקדוש פרצונך הטוב, ויקים בנו מקרא שפתוב: "והפך פנין הטוב, הולך לדודי למישרים, דובב שפתי ישנים".

עזרני להיות פרצונך הטוב בכל התנועות, באכילה ושתייה ושאר הכרחיות, הכל אצפה לעשות על צד היותר טוב באמת, כפי רצונך הטוב באמת באותו העת והזמן, ולא אסור מרצונך ימין ושמאל מעתה ועד עולם, אמן סלה.

יג. לקוטי תפלות ח"ב לה (ע"פ ח"ב עב, 'חיים נצחיים')

ונזכרה להגות בתורתך הקדושה יומם ולילה, ותאיר עינינו בתורתך, עד שנזכרה לחדש חדושין אמתיים בתורתך הקדושה, בכל יום ויום, ובפרט בשבתות וימים טובים, באפן שיהיו לי תקון גדול לנפשי ורוחי ונשמת.

ואזכרה עלידי חדושי ובאורי התורה, שימשך עלי יראה גדולה ובושה נוראה מפניך, ותהיה "יראתך על פני" - "זו הבושה", "לבבתי אחטא" עוד מעתה ועד עולם.

יד. לקוטי תפלות ח"ב מ (ע"פ ח"ב פא, 'קשאדם משמח את עצמו בשמחה של מצוה')

אדון השמחה והחדוה, אשר עז וחדוה במקומך, ואין עצבות לפניך כלל. עזרני והושיעני ברחמיך הרבים, שאזכרה לשמחה את עצמי בכל עת תמיד. ותלמדני דעת, ודרך עצה תודיעני, באפן שאזכרה להתגבר ולהתחזק תמיד על היגון והאנחה והעצבות, להרחיקם מעלי ומעל גבולי, לבלי להניחם לכנס לאחז ולגע בי בכל חסי ושלום.

רק להתגבר בכל עז, להמשיך עלי שמחה וחדוה תמיד. אגילה ואשמחה בך, ובישועתך הגדולה, ובנפלאותיך וחסדיך הרבים והעצומים אשר עשית עמי, ואשר אתה עתיד לעשות עמי,

אשר בחסדיך הנפלאים תמכת גורלי להיות מזרע ישראל עם קדשך, אשר נתת לנו תורת אמת, וחיי עולם נטעת בתוכנו. "חבלים נפלו לי בנעימים, אף נחלת שפרה עלי".

זכני ברחמיך הרבים, להתגבר ולהתחזק בכל עת, להמשיך עלי השמחה הגדולה והנפלאה הזאת תמיד.

ואזכרה לחזק את עצמי בשמחה גדולה כל-כך, עד שתגיע השמחה לרגלי, שאזכרה לרקד מחמת שמחה. ובפרט בשבתות ה', ובמועדי ה' מקראי קדש, ובחנפה, ופורים, ובשאר שמחות של מצוה, תהיה בעזרי תמיד לשמחני בכל עז, עד שאזכרה לרקד הרבה מחמת שמחה.

ואזכרה לעסק בתורה, ולעשות כל המצוות בשמחה גדולה כל-כך, עד שהשמחה תגיע עד רגלי, ואזכרה להעלות את הרגלין למעלה.

ועל-ידי-זה תרחם ותעלה ותקים, את כל תומכי אורייתא, שהם סמכי קשוט, המחזיקים בלומדי תורה, ונותנים להם מתת-ידם הטובה.

אנא ה', עזר להם, ותשפיע להם כל טוב, עושר וכבוד וחיים, בנים ובני בנים, ויתרבו צאצאיהם כחול הים, ותברך את כל מעשה ידיהם, ובכל אשר יפנו יצליחו (ובפרט וכו'). ותעזר להם, ותעלה אותם בכל פעם מעלה מעלה, ותחזק את לבבם, שיזכו בכל פעם להחזיק ביותר את הלומדי-י תורה באמת.

ותמלא ידם ברכת ה', שיוכלו להחזיק אותם בשלמות, למלאות להם כל צרכיהם, לתת להם כל מחסורם אשר יחסר להם, באפן שיזכו העוסקים בתורה לעסק בתורה ועבודה לשמחה תמיד, בהרחבת הלב, בלי שום בלבול וטרדת הפרנסה כלל.

עזרני הושיעני מלא רחמים, להיות בשמחה תמיד, למדני דרכי עצותיך האמתיות בכל עת, ותזכירני ותחזקני ותאמציני בכל עת להתעורר להיות בשמחה תמיד, לזכר בכל עת טובותיך הנוראות והנשגבות, אשר אתה עושה עם כל אחד מישראל, ועמי בפרטיות, בכל עת, ערב ובקר וצהרונים, מעודי עד היום הזה, את נפלאותיך

וטובותיה בלי שעור הידועות לי מקרוב ומרחוק, ואת נפלאותיה וטובותיה הנעלמות ונסתרות ממני, אשר אתה לבד עושה עמי נפלאות ונסים נוראים וטובות נצחיות בכל עת, כדי לחיותני ולקיימני בקדשת ישראל לנצח.

אשר אין טובה ושמחה גדולה מזאת, שכל אחד מישראל, אפלו הפחות שבפחותים כמוני, זוכה לכמה נקודות טובות בכל יום, לקיים מצות הבורא יתברך, אשר הם חיינו וארך ימינו לעולמי עד ולנצח נצחים. אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירשתנו.

זפנו לזכר ולהאמין בחסדיה ונפלאותיה וטובה הגדול שאינו נפסק לעולם, ולשמח את עצמי על ידיה תמיד.

פתח לבי ודעתי, והאר עיני שכלי, והורני ולמדני בכל עת, כל הדרכים והעצות שאפשר לשמח עצמי בהם באותה העת והשעה, באפן שאזכה להיות בשמחה תמיד.

עד שאזכה בכל פעם לרקד הרבה מחמת שמחה, ולהעלות כל הבחינות הנקראין 'רגלין', לבחינת 'לבב חכמה', בבחינת: "ונבא לבב חכמה". ועל ידיה יהיו נמתקין כל הדינים שבעולם מעלינו ומעל כל ישראל.

ואזכה על ידי השמחה והרקודין, לתקן פגם הדבור הרע, מה שפגמתי לפניך מעודי עד היום הזה בדבורים רעים הרבה, בפרט פגם דבורים רעים של לשון הרע ורכילות, הכל אזכה להעלות ולתקן בשלמות על ידי שמחה ורקודין דקדשה.

ותשמרני ותצילני מעתה, מלדבר שום דבור רע, ובפרט מלשון הרע ורכילות, ואזכה לקדש את דבורי בקדשה גדולה בתכלית השלמות.

ותשמרני ותצילני מפגם אמונה, ותזכני להעלות ולתקן כל פגמי האמונה, על ידי השמחה והרקודין דקדשה. ואזכה מעתה לאמונה שלמה באמת פראוי בתכלית השלמות ברצונך הטוב.

ותעלה אותי גם בממון ועשר, שתשפיע לי ממון ועשירות הרבה דקדשה, באפן

שאוכל לעסק בתורתך ועבודתך בלי טרדא ובטול כלל. ואזכה להרבות בצדקה, ולהחזיק ידי העוסקים בתורה ועבודה באמת.

רבונן של עולם, אתה ידעת דחק פרנסתנו כעת אשר "כשל פח הפבל". רחם עלינו למען שמך, ומלא משאלותינו לטובה ברחמים, וזכנו להיות בשמחה תמיד, עד שנוכה לרקודין דקדשה, ולהעלות כל בחינות הרגלין למעלה לקדשה עליונה, באפן שנוכה להמשיך שפע טובה ופרנסה טובה ועשירות גדול בקדשה ובטהרה, לנו ולזרענו ולכל עמך בית ישראל, ובפרט לכל תומכי אורייתא.

רבונן של עולם, מלא משאלותינו לטובה ברחמים, וזכנו לבא לכל מה שבקשנו מלפניך, שנוכה להיות בשמחה תמיד. "אגילה ואשמחה בחסדך אשר ראית את עניי, ידעת בצרות נפשי. אשמחה ואעלצה בך, אזמרה שמך עליון. שמח נפש עבדך, כי אליך ה' נפשי אשא". שבענו מטובה, ושמחנו בישועתך, וטהר לבנו לעבדך באמת. "תשמיעני ששון ושמחה, תגלנה עצמות דפית. השיבה לי ששון ישעה, ורוח נדיבה תסמכני". "יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, ה' צורי וגואלי". אמן ואמן.

טו. תפלות הבקור ד

(ע"פ 'לקוטי הלכות' השכמת הבקור ד; הבנויה ע"פ ח"א ל, 'מישרא דסכינא')

ואזכה להחיות את המלכות והחכמה התאה, על ידי אורייתא, שנומשך מאור השמחה של המצות שאנו זוכים בכל יום ויום.

ונזכה לעשות המצות בשמחה גדולה באמת, עד שיתקבצו כל השמחות של המצות, לאורייתא, שמאיר בשלש פעמי רגלנו, בחג המצות ובחג השבעות ובחג הספות.

ועל ידיה נזכה לבטל כל הארבע מלכיות דסטרוא אחרא, עד שנוכה לחכמות דקדשה באמת, ולטהר עצמנו, עד שנוכה גם בגופנו, להאיר ולהשיג הארות מהשגות הבורא יתברך שמו.

עלי כן עזרנו, שנוכה להתגבר ולעשות המצות בשמחה, ולהעלות כל המצות לאורייתא, שמאיר בשלש רגלים, בכדי שנוכה לחכמה

דקדשה, שעלידייזה נזכה לקבל מהצדיקי האמת השגות אלקותה, בחינת: "שבע שמחות את פניה, נעמות בימינה נצח".

ואתה אלקינו, עזרנו לקום בכל לילה בחצות, ולהתגבר על השנה, ואזכה להתאבל על חרבן בית המקדש, ועלידייזה יתעלה מלכותה מן הקלפות והחיצונים, כמו שהודעת לנו עלידי חכמי הקדושים: "שכל המתאבל על הבית המקדש, כאלו עוסק בבנינו".

ועלידייזה אזכה להמשיך עלי קדשת הבית המקדש, ששם עקר אורי הפנים שממשיכין בשלשינגלים, שהיו צריכין לעלות אל בית המקדש לראות פני ה', כדי לקבל אורי הפנים.

רחם עלינו, שנשים לב לכל דברי רבותינו זכרונם לברכה, לבלי לסור מדבריהם ימין ושמאל, אפלו בדברים פשוטים נדע שכל חיותנו תלוי בזה.

עד שנזכה לשכל הקדוש, ולהחיות את החכמה עלידי שמחת מצותינו שנזכה לעשותם בקדשה ובשמחה, עד שנמשיך אורי הפנים משמחת יום טוב, ששם מתקבצים כל השמחות של כל המצות, ומשם זוכין לקבל אורי הפנים מבית מקדשנו, שיבנה במהרה בימינו נצח סלה ועד.

ונזכה להחיות את חכמתנו בקדשה, ולקבל חיות מאורי הפנים, משמחת המצות שנתקבצין בשלשינגלים, ונזכה לחנפת הבית המקדש, ששם אורי הפנים מאיר, "אור פניה עלינו אדון נשא. אלקים יחנו ויברכנו, יאר פניו אתנו סלה".



הושענא רבא

א. לקוטי תפלות ח"א צג (ע"פ ח"א עד, רומק על השמים)

ורחם עלינו והושיענו, וזכנו לקדשת הושענא רבא ושמחת תורה, שהם בחינת דבור בלא דעה ודבור בדעה, שנזכה ללמד ולהגות בתורתך הקדושה תמיד, ואפלו בעת ובמקום שאין אנו זוכין להבין דברי תורתך על בורין, נזכה

להתיגע ולעסוק ולהגות בהם וללמד אפלו בלי הבנה.

ואתה ברחמיך, תקבל גם את עסק התורה הזו, ותשמח בדברי תורתנו אפלו פשהם בלא הבנה, ותטע מהם אינן וברבין סחרנין דההוא נחלא הנקראין "ערבי נחל".

ותעזר רחמיך הגדולים עלינו, ותהיה בעזרנו, ותפקח את עיני שכלנו, שנזכה לצאת מהשך לאור, ותאיר עינינו במאור תורתך, שנזכה לידע ולהבין ולהשכיל את כל דברי תורתך על בורין ואמתתו, ולידע כל דיני ומשפטי התורה וכל דרכי התורה, ולהשתדל בה בארח מישור, עד שנזכה לנטע אינא דחי לעלא, דכלא אסותא.

ותזכנו בכל שנה ושנה, לקים כל המצות הקדושות הנוהגות בימים הקדושים האלה, שהם, הושענא רבא ושמחת תורה. ונזכה לשמח בהם בשמחה רבה וחדוה גדולה ועצומה בתכלית השמחה בשלמות באמת, ולהתקדש בהם בקדשה גדולה, באפן שנזכה לתקן כל התקונים האלה ויותר מזה, בימים הקדושים הנוראים האלו, שהם גמר החתימה והתקון של ראשי השנה ויום כפור.

ותעזרנו ותושיענו, שנזכה לקים השבעה הקפות של יום הושענא רבא הקדוש, עם הארבע מינים הקדושים ונוראים, בתכלית השלמות פרצונה הטוב. ונזכה לצעק ולזעק אליך ולהתפלל תפלות ההושענות בלב שלם מעמקא דלבא, כראוי לצעק לישועתך ביום הנורא ההוא, יום גמר הדין הקדוש והנורא והאים מאד מאד.

ונזכה לקים מצות הבטת הערבה, מנהג נביאך הקדושים, בקדשה גדולה בשמחה רבה, ולהמתיק עלידייזה כל הדינים בתכלית ההמתקה, באפן שיהיה נעשה יהוד קדשא בריך הוא ושכינתה ביהודא שלים עלידינו, ביום שמיני עצרת ושמחת תורה הקדושים.

שמיני עצרת ושמחת תורה

א. לקוטי תפלות ח"א צג (ע"פ ח"א עד, רומק על השמים)

ונזכה לשמח בשמיני עצרת ושמחת תורה, בחדוה רבה ושמחה גדולה

ב. לקוטי־תפלות ח"א קמה

(ע"פ ח"א רסו, 'ויַעֲקֹב נָסַע סִכְתָּהּ וַגּוֹ' וְלִמְקַנְהוּ עֲשֵׂה סִכְתָּה')

וּבְכֵן תִּזְכְּנוּ עַל־יְדֵי מִצְוֹת סִפְּהַּ הַקְּדוּשָׁה, לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה בְּשִׂמְחַת־תּוֹרָה, לְסִיּוֹם הַתּוֹרָה, וְלִהְתַּחִּילָהּ בְּשִׂמְחָה וְחִדּוּהַ גְדוֹלָה, "נִגְיֵל וְנִשְׁיֵשׁ בְּזֹאת הַתּוֹרָה, כִּי הִיא לָנוּ עֵז וְאוֹרָה".

וְתִהְיֶה בְּעִזְרוֹנוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, לְקַיֵּם מִצְוֹת סִפְּהַּ בְּשִׁלְמוֹת גְּדוֹלָה כָּל־כֶּף, עַד אֲשֶׁר נִזְכֶּה לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה מִשָּׁם מִחֲדָשׁ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, כִּי מִסִּפְּהָ יוֹצֵאת הַתּוֹרָה.

עַד אֲשֶׁר עַל־יְדֵי כְּנִיסַתְנוּ לְסִפְּהָ נִזְכֶּה, שִׁיְהִיָּה נַעֲשֵׂה מֵאֲתָנוּ בְּעִצְמוֹנוּ תּוֹרָה, שֶׁכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יִהְיֶה נַעֲשֵׂה מִמֶּנּוּ תּוֹרָה, אוֹרִיתָא וְיִשְׂרָאֵל וְקִדְשָׁא־בְרִידָהוּא כְּלָא חַד. וַיִּמְשֹׁךְ עָלֵינוּ עַל־יְדֵי מִצְוֹת סִפְּהַּ הַקְּדוּשָׁה, קִדְשַׁת חַג הַשְּׁבוּעוֹת, קִדְשַׁת חֹדֶשׁ סִיּוֹן, קִדְשַׁת קַבְלַת־הַתּוֹרָה.

ג. לקוטי־תפלות ח"ב ה (ע"פ ח"ב ה, 'תִּקְעוּ אַמּוּנָה')

וּבְזִכּוֹת קִדְשַׁת שְׁמִינֵי־עֶצְרַת הַקְּדוּשָׁה, תִּזְכְּנוּ לְתַקּוֹן הַמְּשַׁפֵּט דְקִדְשָׁה, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּצְלִיְנוּ תְּמִיד מִפְּגַם־הַבְּרִית וּמִמְקַרְה־לִּילָה חִסְיוֹשְׁלוֹם, וְתִהְיֶה הַטְּפָה הַקְּדוּשָׁה נִקְלָטָה וְנַעֲצַרְתָּ בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה כְּרִצּוֹנָהּ הַטּוֹב, וְלֹא תִהְיֶה נִשְׁחַתָּת חִסְיוֹשְׁלוֹם לְעוֹלָם.

ד. בוכבי־אור 'ששון־ושמחה' ב'פתיחה', תפלה ח

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, עֲזָרְנִי מֵעַתָּה, לְגִיל וְלִשְׂמֹחַ בְּךָ תְּמִיד, וּמִכָּל־שִׁפְן וְכָל־שִׁפְן בְּשִׂמְחַת־תּוֹרָה, בְּשַׁבָּת, וַיּוֹם־טוֹב, אֲזַכֶּה לְהוֹסִיף שִׂמְחָה עַל שִׂמְחַתִּי, עַד שְׁאֲמַשִּׁיךְ מֵהֶם הַשִּׂמְחָה גַּם עַל יְמֵי הַחֹל, שְׂאֲזַכֶּה גַּם בְּיְמֵי הַחֹל לְגִיל וְלִשְׂמֹחַ בְּךָ וּבַתּוֹרָתְךָ וּבַמִּצְוֹתֶיךָ וּבַצְּדִיקֶיךָ הָאֲמִתִּיִּים, בְּכָל מִיּוֹן גִּילָה וְשִׁשּׁוֹן, בְּכָל מִיּוֹן דִּיעָה וְשִׂמְחָה, בְּכָל מִיּוֹן חִדּוּהַ וְעִלְצוֹן. עֲזָרְנִי לְהִתְחַזֵּק וְלִהְתַּגַּבֵּר בְּכָל זֶה, בְּכָל נַפְשִׁי וּלְבָבִי, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, כְּרִצּוֹנָהּ הַטּוֹב, אָמֵן וְאָמֵן.

וְעִצּוּמָה עַד אֵיךְ־סוּף, שְׂזַכְּנוּ לִהְיוֹת מְזַרְעֵי יִשְׂרָאֵל, וְלְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה־הַקְּדוּשָׁה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה נְבִיאֲךָ נְאֻמָּן בֵּיתְךָ. אֲשֶׁרֵינוּ, מִה טוֹב חֲלַקְנוּ, וּמִה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, וּמִה יָפֵה יִרְשָׁתְנוּ. אֲשֶׁרֵינוּ שְׂזַכְּנוּ לְכָל הַטּוֹב הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַזֶּה.

זַכְּנוּ וְעִזְרוּנוּ, שְׂנִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ הַשִּׂמְחָה הַזֹּאת בְּלִבְנוּ בְּכָל הַשָּׁנָה כְּלָה, וּבַפְּרָט בְּיוֹם שִׂמְחַת־תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְנִזְכֶּה לְשִׂמְחָה תְּמִיד בְּשִׂמְחָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת, כְּרִאוּי לְשִׂמְחָה בְּזֶה בְּאֲמֵת.

וְנִזְכֶּה לְקַיֵּם הַהַקְּפוֹת עִם הַסְּפָרֵי־תּוֹרָה בְּיָמֵם הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֶּוּ, בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְעִצּוּמָה עַד אֵיךְ־סוּף, וְלֹא יִתְעַרֵּב זֵר בְּשִׂמְחַתְנוּ, וְלֹא יִהְיֶה כַּח לְשׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, לְבַלְבֵּל וְלַעֲכָב חִסְיוֹשְׁלוֹם שִׂמְחַתְנוּ הָעִצּוּמָה בְּיָמֵם הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֶּוּ, נִגְיֵלָה וְנִשְׂמַחָה בְּךָ בְּדַבְּקוֹת נִפְלָא וּבִהְתַּקְרְבוֹת גְּדוֹלָה, בְּאַהֲבָה רַבָּה וְאַהֲבַת עוֹלָם, בְּשִׂמְחָה שְׂאִין לָהּ קֶץ וְתַכְלִית.

וְנִזְכֶּה לְסִיּוֹם אֲזִי אֶת הַתּוֹרָה־הַקְּדוּשָׁה, וְלִהְתַּחִּילָהּ מִחֲדָשׁ בְּאַהֲבָה וּבִירָאָה וּבְשִׂמְחָה גְדוֹלָה, וְלְקַבֵּל עָלֵינוּ מִחֲדָשׁ לְעַסֵּק בְּתוֹרָתְךָ יוֹמָם וּלְיָלָה לְשִׂמְחָה, וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה.

מָלְא רַחֲמִים, רַחֵם עָלֵינוּ וּמִלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים, בְּאִפְּן שְׂנִזְכֶּה לְהַעֲלוֹת נַפְשָׁנוּ לְשִׂרְשָׁה שְׁבַקְדְּשָׁה, שֶׁהוּא חֲכָמָה הַקְּדוּשָׁה, עַל־יְדֵי עַסֵּק הַתּוֹרָה בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה.

עַד שְׂנִזְכֶּה לְהַבִּינָה בְּאֲמֵת, וְנִזְכֶּה לְהַכִּיר אוֹתְךָ בְּאֲמֵת וּלְגַלּוֹת אֶלְקוּתְךָ בְּעוֹלָם, וַיִּתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ כְּבוֹדְךָ הַגְּדוֹל עַל־יְדֵי־נוּ תְּמִיד, וּכְבוֹדְךָ יִמְלֵא כָּל הָאָרֶץ, "יְהִי כְבוֹד ה' לְעוֹלָם, יִשְׂמַח ה' בְּמַעֲשָׁיו. רוּמָה עַל שָׁמַיִם אֱלֹקִים, עַל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדְךָ. בְּרוּךְ ה' אֱלֹקִים אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל, עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוּ. וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן".

הוצאות הגליון נתנדב

לזכות ר' משה בן מלכה הי"ו

שיזכה בסייעתא דשמיא, להתקשר בהכנעה אמיתי לצדיקים אמתיים

רע"נ הרה"ח ר' בנימין
בן הרה"ח ר' צבי ז"ל

נלב"ע ערב חג הסוכות
י"ד תשרי תשס"ז לפ"ק - תנצב"ה

יודו לה' חסדו

ונפלאתיו לבני אדם

על כל החסדים הנוראים והנפלאים
אשר גמלת אתנו בנסי נסים עין בעין
במתנת חנם מאוצר המנצר

בדרך לרבנו הקדוש זיע"א
לאומאן על ראש השנה

ובדרך חזרה לארצנו הקדושה

באור - בים - ביבשה

במדבריות בשדות וביערות

- בין גבולות שבע מדינות -

(בחינת: ה"שבעה מקומות של מים" - "אלע זיבן
ערליי וואסערן". בספורי מעשיות מבערגער ועני)

- ובחסידי שמים זכינו להגיע ולחזור בשלום -

אלו פיננו מלא שירה פים, ולשוננו רנה כהמון גליו - אין אנהנו
מספיקים להודות לה' אלקינו ואלקי אבותינו, ולברך את
שמו מלבנו - על אחת מאלה אלה אלפי אלפים ורבי רבבות
פעמים, הטובות נסים ונפלאות שעשית עם אבותינו ועמנו:

שיר ושבחה הלל וזמרה

לרבבות אלפי אנשי שלומנו היקרים

שזכו למסר נפשם וגופם וממונם, ונסעו מכל
קצוות תבל, והסתובבו זמן רב בגלויות ממדינה
למדינה בין הגבולות - והרבה מאד שזכו להגיע
ולהסתובב סמוך ונראה לגבולות מדינת
אוקריינא הנעולים וסגורים - בהשתוקקות
וכסופין וגעגועים ורצונות אדירים, בתקנה
שיפתחו הגבולות מרגע לרגע מעל-הטבע,
ולהגיע לרבנו הקדוש זיע"א לאומאן על ראש-
השנה - וכמה שישבו בבית-האסורים למען
ראש-השנה של רבנו ז"ל. - ואכן כלם זכו לקדש
שם-שמים, ולפאר ולרומם שם הצדיק-האמת,
בכל העולם כלו כפשוטו ממש - וזכו בכל
התקונים של הראש-השנה של רבנו הקדוש,
להם ולדורותיהם ולדורות דורותיהם, ולכל
בני-ישראל - ומי שלא ראה קדוש-השם הזה,
לא ראה קדוש-השם מימיו!

"כי לנסע לרבנו ז"ל - כדאי לנסע אפלו בבזיון - ואפלו לילך רגלי!"
(ימי-מהר"ת ח"א כו)

"זכרתי לה' חסד נעוריה, אהבת כלולתיך,
לקחתך אחרי במדבר, בארץ לא זרועה!"

ולרבבות אלפי אנשי שלומנו היקרים

שזכו להשתתף בכל הקבוצים הקדושים של
רבנו הקדוש זיע"א בראש-השנה - בארץ-
ישראל, ובחוף-לארץ ובקברי-הצדיקים - וזכו
להרגיש בפעל: "אז ס'איז בוודאי יא דא" [בוודאי
ישנו], שרבנו הקדוש נמצא אתנו בכל קבוצינו,
ושלא חסר כלום מבית המלה, מכל התקונים
הנוראים והנפלאים שרבנו הקדוש פועל אתנו
ועל-ידנו בראש-השנה - ו"מיני ומיניה יתקלס
עילאה" (סוטה מ.), גם מאלה שזכו להיות אצל
ציונו המצינת באומאן, וגם מאלה שזכו להיות
אצל שאר הקבוצים הקדושים - "ראוי לו לשמח
מאד מאד!" - "אכלו מעדנים ושתו ממתקים, כי
חדות ה' היא מעזכם!"

"איך האב מיה שוין מיינע אויגן

אויסגעקוקט, אויף איטלעכן באזונדער!"

[בעיני הסתפלותי כבר על כל אחד מכם]

(חיי-מהר"ן שכב)